

« Άλλα λέγομεν
καὶ ἄλλα πράττομεν »
εἰς τὴν ξενόγλωσσον ἐκπαίδευσιν
(Ἴδε σελ. 46-48)

ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 1965
ΕΤΟΣ Γ' ♦ ΑΡΙΘ. 13

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΞΕΝΑΙ ΓΛΩΣΣΑΙ

MODERN EDUCATION & FOREIGN LANGUAGES

A MONTHLY REVIEW
Published
with the cooperation of the
INSTITUTE OF AMERICAN STUDIES - I.A.S.
ATHENS

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΟΙΚΗΜΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΕΙΣ ΠΛΑΚΑ

Τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν ὑπέβαλε πρὸς τινος πρὸς τὰ ὑπουργεῖα Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως καὶ Παιδείας αἰτησιν ὅπως παραχωρηθῆ εἰς αὐτό, διὰ τὴν μεταγραπὴν εἰς μουσεῖον, ἡ παλαιότατη οἰκία τοῦ μηχανικοῦ Κλεάνθους εἰς Πλάκα, ὅπου ἐστεγάσθη κατὰ τὴν ἰδρυσίν του τὸ πρῶτον ἑλληνικὸν Πανεπιστήμιον.

- ♦ **ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ**
- ♦ **ὈΡΓΑΝΟΝ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**
- ♦ **ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ :**
ΚΩΝΣΤ. Α. ΓΕΡΑΡΔΟΣ
- ♦ **ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ :**
**ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΑΜΕΡΙΚΑ-
ΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ - ΙΑΣ**
- ♦ **ΓΡΑΦΕΙΑ :**
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 72
ΤΗΛ. : 614.949

ΑΘΗΝΑΙ

MODERN EDUCATION & FOREIGN LANGUAGES

A MONTHLY REVIEW

Editor : CONST. A. YERARDOS

Published with the cooperation of the
INSTITUTE OF AMERICAN STUDIES - I.A.S.

Annual Subscription :

In Greece... Drs. 40

In other Countries \$ 2

OFFICES : IAS, 72 Academias St., Athens, Greece
Tel. No. 614.949

VOLUME III

APRIL - JUNE 1965

NUMBER 13

CONTENTS

	Page		Page
— The Aims of Greek Education and the Necessity for Change, by Mr. Th. Haralambides, Ph. D., former director at the Marasleion Pedagogical Academy	33	al and Technical Schools of Greece on the Subject of Foreign Language Teaching for Professional People	43
— The Supreme Administrative Court's Decision on Vocational Schools of Foreign Languages	36	— «We Don't Practice What we Preach» in Foreign Language Teaching	46
— The Mediterranean Educational Program	37	— Higher Education in Bulgaria	49
— Brown University Enters its Third Century	39	— All Humanity Seeks a Better Education : West Germany : «Something Entirely New» in the Founding of a University	50
— The Centennial of the «Friends of the People» Society	41	Soviet Union : 10.000 People's Universities	51
— Announcement of the Union of Vocation-		Should Marks be Abolished?	52
		— Educational News From Around the World	53

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ - ΞΕΝΑΙ ΓΛΩΣΣΑΙ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Γραφεία : 'Ακαδημίας 72 — 'Αθήναι
Τηλέφωνον : 614.949

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΤΗΣΙΑΙ :

'Ιδιωτών Δρ. 40	'Οργανισμών Δρ. 100
Σπουδαστών » 30	'Εξωτερικού \$ 2.—

Τιμή τεύχους Δρ. 5

Είς ὅσους ἡ «ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ» ἀποστέλλεται ἄνευ ἐντολῆς, ἀποστέλλεται τιμητικῶς καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐκ μέρους τῶν ὑποχρεώσεως.

'Υπεύθυνος Συντάξεως : Κωνστ. Α. Γεράρδος, Χατζηγιάννη Μέξη 3, 'Αθήναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου : Μ. Χ. Ροδάκης, Κολχίδος 39

Χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται

Τύποις : 'Εμ. ΡΟΔΑΚΗ & Σία — Γεραίου 7 — 533.965

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΞΕΝΑΙ ΓΛΩΣΣΑΙ

ΕΤΟΣ Γ'

ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 1965

ΑΡΙΘ. 13

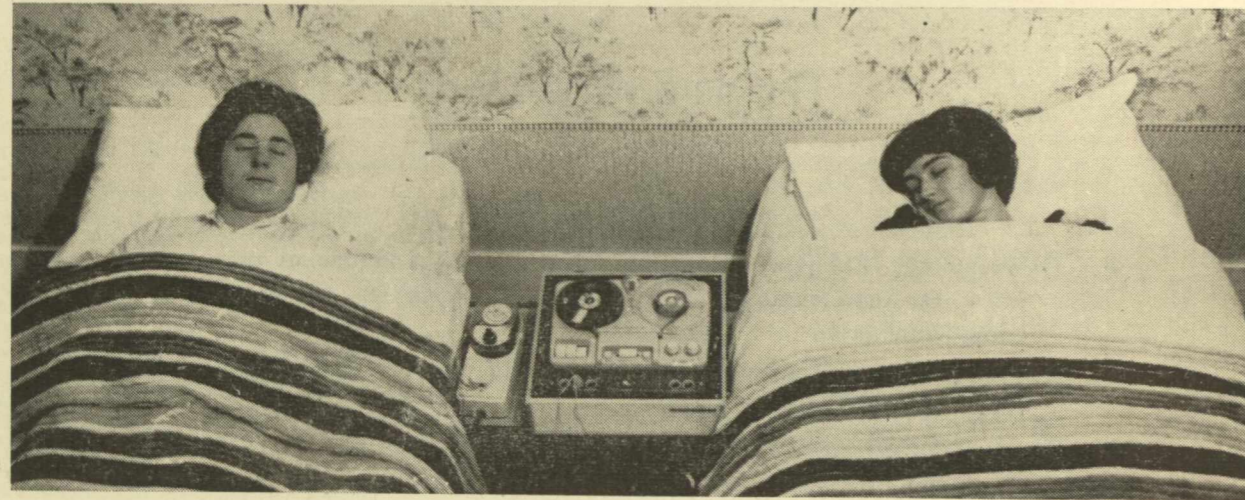
Περιεχόμενα

◆ Οι σκοποί τῆς 'Ελληνικῆς Παιδείας καὶ αἱ ἀναγκαῖαι μεταβολαὶ τῆς, ὑπὸ κ. Θ. Χαραλαμπίδη, δ.φ., τ. Διευθυντοῦ Μαρασλείου Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας	Σελ. 33
◆ Δύο ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας διὰ τὰς 'Επαγγελματικὰς Σχολὰς Ξένων Γλωσσῶν	» 36
◆ Τὸ Μεσογειακὸν πρόγραμμα τοῦ Ο.Ο.Σ.Α. συνεχίζεται	» 37
◆ Τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Brown εἰσέρχεται εἰς τὴν 3ην ἑκατονταετίαν του	» 39
◆ 'Η ἑκατονταετηρίς τῆς «'Εταιρείας τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ»	» 41
◆ 'Ανακοίνωσις τῆς 'Ενώσεως 'Επαγγελματικῶν καὶ Τεχνικῶν Σχολῶν 'Ελλάδος διὰ τὸ θέμα τῆς διδασκαλίας ξένων γλωσσῶν με πρακτικὴν κατεύθυνσιν πρὸς ἐπαγγελματικὸν προσανατολισμὸν	» 43
◆ «'Αλλα λέγομεν καὶ ἄλλα πράττομεν» εἰς τὴν ξενόγλωσσον ἐκπαίδευσιν	» 46
◆ 'Η ἀνωτάτη παιδεία εἰς τὴν Βουλγαρίαν	» 49
◆ 'Η ἀνθρωπότης ὀλόκληρος ἀναζητεῖ μίαν καλλιτέραν ἐκπαίδευσιν : Αὐτικὴ Γερμανία. «Κατὰ τὸ τελείως νέον» εἰς τὴν ἰδρυσιν ἐνὸς Πανεπιστημίου	» 50
◆ Σοβιετικὴ 'Ενωσις. 10.000 Λαϊκὰ Πανεπιστήμια	» 51
» Καταργεῖται ἡ βαθμολογία ;	» 52
◆ 'Εκπαιδευτικὰ νέα ἀπὸ παντοῦ	» 53

ΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΑΓΚΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΗΣ

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑΝ ΤΟΥ ΥΠΝΟΥ

Είς τὸ 10ον τεῦχος αὐτῆς, ἡ «Σύγχρονη Ἐκπαίδευσις» ἀνέγραψε πληροφορίας διὰ τὴν νέαν μέθοδον διδασκαλίας κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὑπνοῦ, ἣτις ἤρχισε νὰ ἐφαρμόζεται εἰς τὴν Οὐκρανικὴν Ἀκαδημίαν Ἐπιστημῶν. Ἀγγλικὸν περιοδικὸν ἐδημοσίευσεν προσφάτως τὴν ἀνωτέρω φωτογραφίαν, ἣτις ἐμφανίζει δύο σπουδαστρίδας κατὰ τὴν... διάρκειαν τοῦ μαθήματος! Δύο νεαραὶ ἀγγλίδες ἀρχίζουν τὸ πρῶτον ἐνόπνιον μάθημα γερμανικῆς εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐνυπνίου Διδασκαλίας εἰς Χάμσπτηντ (Ἀγγλίας). Κάτω ἀπὸ τὰ μαξιλάρια ὑπνοῦ εὐρίσκονται τοποθετημένα μεγάφωνα. Τὰ μαθήματα θὰ διαρκέσουν ἕνα μῆνα κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον, δηλαδὴ αἱ σπουδάστριαι θὰ τὰ ἀκούουν ἐνῶ θὰ κοιμῶνται, ὅπως θὰ τὰ μεταδίδῃ τὸ μαγνητόφωνον ἀπὸ τὰς ταινίας εἰς τὰς ὁποίας ἔχουν ἠχογραφηθῆ. Κατὰ τὸν διευθυντὴν τοῦ Ἰνστιτούτου κ. Τζόφφρεϋ Στόκερ, ὑπνωτιστὴν καὶ ψυχθεραπευτὴν, ἀρχικῶς αἱ δύο σπουδάστριαι θὰ ἀκούουν ταινίας εἰδικὰς διὰ τὴν πλήρη χαλάρωσιν τῶν νεύρων, ὥστε νὰ συνηθίσουν νὰ παραδίδωνται ἀνεπιφύλακτα εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Μόρφωσις καὶ νὰ μὴ ἐξυπνοῦν ὅταν ὁ χρονοδιακόπτης θὰ θέτῃ εἰς ἐνέργειαν τὰς διδασκαλικὰς ταινίας. Τότε μόνον — μετὰ μίαν ἐβδομάδα περίπου — θὰ ἤμποροῦν νὰ ἀφομοιώσουν τὰ μαθήματα. Συνεπῶς, ὅσον βαθύτερα θὰ κοιμῶνται κατὰ τὸ μάθημα, τόσο καλλίτερον θὰ τὸ ἀφομοιώνουν.

Ἰὺπό τοῦ κ. ΘΕΟΔ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗ, δ. φ.

τ. Διευθυντοῦ Μαρασλείου Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας
Διευθυντοῦ Κέντρου Κοινωνικῆς Ἀναπτύξεως Β. Ε. Ι.
Ἐκπαιδ. Συμβούλου Ἰνστιτούτου Ἀμερικανικῶν Σπουδῶν - ΙΑΣ

1. ΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΣΗΜΕΡΑ

ΤΟ ΠΡΩΤΑΡΧΙΚΟ, τὸ θεμελιώδες ζήτημα πρὶν ἀπὸ κάθε ἀναδιοργάνωσιν καὶ μεταρρύθμισιν, πρὶν ἀπὸ κάθε συγχρονισμό τῶν ἐκπαιδευτικῶν μας πραγμάτων, ἀποτελεῖ ὁ σαφὴς καθορισμὸς τοῦ ἐπιδιωκόμενου σκοποῦ τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας, δηλαδὴ, ἡ ἀκριβὴς γνώσις τῶν ἰδανικῶν τῆς Παιδείας μας.

Ὁ σκοπὸς τῆς Παιδείας κάθε ἔθνους καὶ κάθε λαοῦ προσδιορίζεται ἀπὸ τὸ παρελθὸν τοῦ ἐθνικοῦ, ἀπὸ τὶς ἐπιτακτικὰς ἀνάγκας τοῦ παρόντος καὶ ἀπὸ τὶς μελλοντικὰς ἐπιδιώξεις του.

Μὲ βάση λοιπὸν τὰ παραπάνω, ὁ σκοπὸς τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας σήμερα ὀφείλει, νομίζομε, νὰ στηρίζεται πᾶνω στὰ ἐξῆς πέντε ἀρραγῆ καὶ συγκεκριμένα δάθρα, πᾶνω στὰ ἐξῆς πέντε παιδαγωγικὰ καὶ συνάμα ἐθνικὰ ἰδεώδη:

Πρῶτο. Νὰ στηρίζεται στὴν ὑγεία. Ὑγεία σωματικὴ καὶ ψυχοπνευματικὴ τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας, τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ γενικώτερα. Γιατὶ ἡ ὑγεία εἶναι ἡ βασικὴ προϋπόθεσις καὶ ἡ ἀσφαλὴς ἀφετηρία γιὰ κάθε εὐγενικὴ καὶ ἀνυψωτικὴ ἐξόρμησις. Ἄς σημειώσωμε ἐδῶ ὅτι ἡ συμβολὴ τῆς Παιδείας, πού σχετίζεται σὸ σημεῖο αὐτὸ μὲ τὴν διαφώτισιν μικρῶν καὶ μεγάλων, εἶναι ἐξ ἴσου σπουδαία μὲ ἐκείνη τῆς Ἰατρικῆς Ἐπιστήμης, τῆς Ὑγιεινῆς.

Δεύτερο. Ἡ Ἑλληνικὴ Παιδεία ὀφείλει ἐπίσης νὰ συμβάλῃ στὴν ἐπιδίωξιν τῆς ἐντατικῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ ἀξιοποιήσεως — χάριν τοῦ ἐθνικοῦ συνόλου — τῶν πλοῦτων παραγωγικῶν δυνατοτήτων τῆς χώρας μας. Γιατὶ ἔτσι θὰ ἐπουλωθοῦν ἐπιτακτικὰς μας ἀνάγκαι καὶ θὰ διασφαλισθῇ ἡ ἐπιβίωσις τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς.

Μὲ τὴν συμβολὴ τῆς παιδείας στὸν τομέα αὐτὸν θὰ καταρτισθῇ κατὰλληλα τὸ ἐμφυχο ὕλικὸν — τὸ τεχνικὸ καὶ ἐπαγγελματικὸν — θὰ γίνῃ ἐπιστημονικώτερη, δηλαδὴ συστηματικώτερη καὶ ἀποδοτικώτερη, ἡ ὀργάνωσις τῆς ἐργασίας σὲ κάθε τῆς ἐκδήλωσις καὶ μορφή. Γιὰ τὴν ἐπιτυχία καὶ τῶν δύο αὐτῶν ἐπιδιώξεων ἐδῶ, ἡ παιδεία εἶναι σὲ θέσις καλλίτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον παράγοντα νὰ προετοιμάσῃ ψυχικὰ δλόκληρο τὸ ἔθνος.

Τρίτο. Ὁ τρίτος σκοπὸς ἔρχεται ὡς λογικὴ συνέπειαι τοῦ προηγούμενου. Πρόκειται, ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος, γιὰ τὴν ἀπόκτησιν ὑγιῶν, ἀσφαλῶν καὶ θετικῶν γνώσεων, ἀπὸ τὸ ἄλλο, πρόκειται γιὰ τὴν διαρκήμας ἐπαφή καὶ ἐπικοινωνία μὲ τὰ ἀνώτερα ἐπιτεύγματα τῶν προηγμένων χωρῶν. Ἔτσι μὲ τὴν ἀγάπην μας γιὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῆς ἀλήθειας, πού μόνον μὲ τὶς γερὰς γνώσεις κατορθώνεται, καὶ μὲ τὴν γνωριμία μας μὲ τὸ τί κάμουν οἱ ἄλλοι γιὰ τὴν ἀντιμετώπισιν παρόμοιων ζητημάτων μὲ τὰ δικά μας καὶ πῶς ἐκείνοι προσδεύουν γενικὰ στὴ ζωὴ, γινόμεσθε δημιουργοί, δὲν μιμούμαστε τυφλὰ καὶ δὲν πιθηκίζομε.

Στὴν ἐπαφή μας αὐτὴ μὲ ἄλλους, προηγμένους λαοὺς, ἄς τὸ ὁμολογήσωμε, ὅτι εἶναι τώρα ἡ σειρά μας, καὶ ἡμεῖς πού δώσαμε σ' αὐτοὺς τὰ φῶτα μιὰ φορὰ, νὰ διδασθῶμε ἀπ' αὐτοὺς πολλὰ σὲ ὀρισμένους θέματα τομῆς. Ἄν τυχόν, στίς σχέσεις μας μὲ τὶς χώρας αὐτές, ἄλλα λέγουν καὶ ἄλλα κάνουν, τὰ ἀποκαλούμενα αὐτὰ προηγμένα ἔθνη, τότε εἶναι δικὸν μας καθήκον νὰ ἐπιμείνωμε ἀκαμπτοὶ προκειμένου νὰ ἐξασφαλίσωμε τὴν ἐλευθερίαν ἀλυτρώτων ἀδελφῶν μας ἢ τὶς ἄλλες ἐλευθερίας πού ὑπαγορεύουν, ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ κάθε ἀτόμου, ἡ ἀπόκτησις τῶν ἀναπαλλοτριῶτων δικαιωμάτων

του ανθρώπου και ή συνέχιση των έθνικων μας ιδανικών.

Τέταρτο. Ένα άλλο άθάνατο ιδεώδες, ένας τέταρτος σκοπός της Έλληνικής Παιδείας είναι ότι οφείλει να στηρίζεται πάνω στην κατανόηση του πνεύματος και του πολιτισμού των αρχαίων προγόνων μας και πάνω στο ουσιαστικό περιεχόμενο της Ιστορίας του Έλληνικού Έθνους μέσα στο πέρασμα των αιώνων. Και να γίνεται αυτό με τρόπο περιληπτικό, πρακτικό και προσεγγιστικό, με τρόπο επιστημονικό, πιά διεξοδικό και πιά συστηματικό για τους δλίγους και τους ειδικούς. Γιατί αυτή είναι ή όμη πραγματικότητα σήμερα και ίσως ο μόνος ρεαλιστικός τρόπος και δρόμος για να δοθής μια όρθή λύση στο πρόβλημα της άπαραίτητης διδασκαλίας των Αρχαίων Έλληνικών. Η έπαφή μας με τις κορυφογραμμές της Έλληνικής Αρχαιότητας και της Έλληνικής Ιστορίας και ή κατανόηση της αιώνας τους αξίας, αποτελεί αναπόσπαστο και επιδαλλόμενο μέρος της άγωγής και μορφώσεώς μας, γιατί εκεί βρίσκεται το βαθύτερο είναι μας και γιατί είναι έθνική μας δόξα και κρυφή μας άγάπη.

Αν ο σκοπός της Έλληνικής Παιδείας είναι ή άνωτερότητα στις σκέψεις, στα συναισθήματα και στις πράξεις μας, τότε ή Έλληνική Ιστορία μας παρέχει ό,τι έξοχο έγνωρισε ή άνθρωπότητα σε όλες τις εκδηλώσεις της ζωής. Έπομένως ή Έλληνική Άγωγή οφείλει να είναι πάνω από όλα «Έθνική Άγωγή». Γιατί στην τριχιλιετή μας Ιστορία συναντούμε παραδείγματα άνωτερότητας και άληθινές κορυφογραμμές άίγλης και δόξας σε όλες τις πλευρές της ζωής.

Τό περιορισμένο τό χώρο έδω, δέν μας έπιτρέπει ν' αναφέρουμε σε λεπτομέρεια τέτοιες εκδηλώσεις άνωτερότητας με παραδείγματα συγκεκριμένα από τό σωματική άνδρεία των προγόνων μας, αρχαίων και νεωτέρων, παραδείγματα για τή λεπτότητα και καλαίσθητη χάρη, παραδείγματα που σχετίζονται με τήν έπίδειξη ήθικου σθένους ή πολιτικού δαιμονίου ή, τέλος, παραδείγματα από τόν κόσμο των ιδεών, της θρησκείας και της φιλοσοφίας.

Από τά έπιτεύγματα αυτά της ένδοξης Έλληνικής φυλής έχουν έμπνευσθή τά καλλίτερα πνεύματα του πολιτισμένου κόσμου. Η έλληνική ιστορία αποτελεί πη-

γή άστέρειτη για κάθε εύγενική προσπάθεια καθώς και τόν άκρογωνιαίο λίθο του σύγχρονου πολιτισμού, ιδιαίτερα του Δυτικού.

Εάν, λοιπόν, ή Έλληνική ιστορία έχει τόσην αξία για τά άλλα έθνη, πόσο περισσότερο πρέπει να έχη για μας, έφ' όσον πρόκειται για έργα των προγόνων μας; Στην έπαφή και επικοινωνία με τους αρχαίους Έλληνες άλλοι λαοί οφείλουν πολλά: τότε έμεις τι να πούμε;

Πέμπτος, τέλος, σκοπός της Έλληνικής Παιδείας, και έπιστέγασμα όλων, αποτελεί ή Χριστιανική ή θρησκεία ή θρησκεία ή υποθεμελίωση της ζωής μας. Γιατί ό Χριστιανισμός είναι ή άνώτατη εκδήλωση θρησκευτικότητας και τά χριστιανικά θεϊκά διδάγματα ό μοναδικός οδηγός για τά άτομα και λιμάνι άσφαλείας για τά έθνη, για τήν άνθρωπότητα όλόκληρη. Σήμερα στην κοινωνική δράση και έπίδραση της Εκκλησίας οφείλουμε να αποδώσουμε ιδιαίτερη σημασία, προσοχή και συμπάρασταση.

Βλέπουμε, λοιπόν, ότι ή Παιδεία είναι μία δύναμη πολυσύνθετη, ως προς τήν ύφή και τή μορφή της. Τό βάρος όμως, έπιδιώκοντας να τήν έφαρμόσουμε, τό θέτουμε στην έναρμόνιση και τόν συντονισμό αυτών των πέντε ιδεωδών, που αναφέραμε παραπάνω και που είναι, ανακεφαλαιώνοντας, τά έξής: 1) Έγεία, 2) Άξιοποίηση των πλουτοπαραγωγικών δυνατοτήτων της χώρας μας χάριν του συνόλου, 3) Άπόκτηση σταθερών και άσφαλών γνώσεων (θεωρητικών και πρακτικών), παρακολουθώντας ταυτόχρονα και τήν πρόοδο των άλλων λαών, 4) Κατανόηση του πολιτισμού της Έλληνικής Αρχαιότητας και των άνωτέρων έπιτευγμάτων του Έλληνικού Έθνους, όπως μας διδάσκει ή Έλληνική ιστορία μέσα στο πέρασμα των αιώνων ως σήμερα, και 5) Έυθεμελίωση της ζωής μας πάνω στα άνυέρβλητα διδάγματα του Χριστιανισμού.

Από τήν έπίδραση και τά έπιτεύγματα αυτών των πέντε σκοπών της Έλληνικής Παιδείας αποτελείται ό Νεο-έλληνικός Πολιτισμός, γιατί ή Παιδεία ως ύπόδαθρο του πολιτισμού, είναι ή μεγαλύτερη κοινωνική δύναμη που μπορεί να συλλάβη ό άνθρώπινος νους.

Η Παιδεία όμως χωλαίνει και πρέπει να γίνουν μερικές μεταβολές.

2. ΟΙ ΑΝΑΓΚΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΜΑΣ

ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ τώρα οι έπιτακτικές άνάγκες στην Παιδεία μας; Τις αναφέραμε περιεκτικά έδω:

Πρώτα-πρώτα, χρειάζεται ν' αλλάξή ή νοοτροπία μας σχετικά με τήν Παιδεία. Τό Έπουργείο Παιδείας να μή θεωρείται από τά δλιγώτερο σπουδαία για τήν κανονική λειτουργία της κρατικής μηχανής και για τήν έπούλωση άκόμη και των έπιτακτικότερων υλικών άναγκών μας. Άς καταλάβουμε, ότι τίποτα τό μεγάλο και θετικό δέν μπορεί να έπιτευχθή στον κόσμο άντ' άν χωρίς τή μεσολάβηση της παιδείας. Για-

τί έκείνη θά καταρτίσει τό κατάλληλο έμφυχο υλικό. Και τό κατάλληλο έμφυχο υλικό είναι φυσικά ή βάση του παντός. Όσο τέλειο κι' άν είναι ένα σύστημα, θά είναι δυστυχώς καταδικασμένο ν' άτονίσει, όταν έκείνοι που τό έφαρμόζουν δέν βρίσκονται στο ύψος της άποστολής τους.

Δεύτερο. Συνέπεια της μεταβολής στη νοοτροπία μας για τή σπουδαιότητα της Παιδείας, είναι ή αύξηση του ποσοστού από τόν κρατικό προϋπολογισμό ό ύπερ της Παιδείας. Είναι πλέον σήμερα αξίωμα μαθηματικό ότι μία κοινωνία, μία χώρα,

δέν μπορεί να κάμη καλλίτερη τοποθέτηση του χρήματος από τή δαπάνη που γίνεται για τήν Εκπαίδευσή της. Η ώφέλεια από τό ποσό που δαπανάται γι' αυτόν τό σκοπό υπερβαίνει κατά πολύ όποιαδήποτε άλλη τοποθέτηση, άν και δέν μπορεί κανείς με τρόπο συγκεκριμένο και χειροπιαστό να τό αποδείξη, όπως αυτό είναι κατορθωτό π.χ. στο έμπόριο ή τή διομηχανία. Τό σημείο αυτό χρειάζεται και μία συμπλήρωση: Ότι, όταν οι δαπάνες για τήν Παιδεία γίνονται με τρόπο φειδωλό, τότε είναι σχεδόν άχρηστες, ενώ δαπάνες έπαρκείς για τις έκάστοτε παιδευτικές και μορφωτικές άνάγκες ενός λαού αποδίδουν χιλιαπλάσιο αυτό.

Τρίτο. Τά ζητήματα της Παιδείας, και κατ' έπέκτασιν και τά ζητήματα έν γένει τά κοινωνικά και πολιτικά, πρέπει ν' άντιμετωπίζονται με μέτρα και σταθμά άντικειμενικά, με κριτήρια έπιστημονικά. Αυτό δέν σημαίνει καθόλου τήν παραμέληση ή παραγνώριση των έθνικων μας ιδανικών και των υγιών εκ των παραδόσεών μας. Τουναντίον, σημαίνει τήν έπίδειξη της γενικής άνατάσεως του έθνικου συνόλου. Εάν λοιπόν δέν λαμβάνονται τέτοια μέτρα και κριτήρια, ή εκπαίδευσή μας πάντοτε θά χωλαίνει και θά είμεθα οι σύραχοί στη σκυταλοδρομία των προηγμένων χωρών, χωρών που τόσα οφείλουν στο άφθαστο Έλληνικό φως.

Τέταρτο. Η συστηματική όργάνωση της Εκπαίδευσέως μας και όλων των εκδηλώσεών της Παιδείας, γενικώτερα, οφείλει να συνοδεύη τήν άντιμετώπιση των ζητημάτων της Παιδείας με μέτρα και σταθμά άντικειμενικά και έπιστημονικά, όπως αναφέραμε παραπάνω. Η συστηματική όργάνωση δέν ταυτίζεται βέβαια με τό βαθύτερο σκοπό που έπιδιώκει ένας θεσμός. Όργάνωση δέν σημαίνει ούσία. Άλλά με τή συστηματική όργάνωση εύκολώτερα πλησιάζουμε τήν ούσία, ή, με άλλα λόγια, ή όργάνωση άνοίγει τό δρόμο για να φθάσουμε στην ούσία του έπιδιωκόμενου σκοπού.

Συγκεκριμένο παράδειγμα συστηματικής όργάνώσεως της Εκπαίδευσέως μας αποτελεί τό πρόβλημα της μετεκπαίδευσέως των εκπαιδευτικών λειτουργών και των εκπαιδευτικών διοικητικών υπαλλήλων (κέντρου και έπαρχιών) τόσο στο έσωτερικό όσο και στο έξωτερικό.

Η μετεκπαίδευση τήν των μέν εκπαιδευτικών λειτουργών χρειάζεται ριζική μετάρρηθμιση. Σήμερα στη μετεκπαίδευση προσπαθούμε — κυρίως με τους δημοδιδασκάλους — να τους μετατρέψουμε σε κινητές έγκυκλοπαίδειες. Χρειάζεται ή βαθμιαία, σύντονη και γενική μετεκπαίδευση όλων των εκπαιδευτικών λειτουργών, από τό ένα μέρος, για τόν έκσυγχρονισμό και τήν ένημέρωσή τους. Η μετεκπαίδευση αποδίδει ένεση τονωτική, όπως είπαμε, και φυσιολογικά χρειάζεται να γίνεται σε κάθε κλάδο, άν θέλωμε να αποδίδη τό έργο του.

Χρειάζεται, από τό άλλο μέρος, να γίνεται μία προσεκτική έπιλογή των άριστων για διάφορες ειδικεύσεις:

α) Ειδικεύση στο διοικητικό κλάδο για μελλοντικούς

διευθυντές σχολείων και έπιθεωρητές.

β) Ειδικεύση στη θεραπευτική παιδαγωγική, που σε μας βρίσκεται στα σπάργανά της άκόμη.

γ) Ειδικεύση στην έπιμόρφωση των ένηλίκων — πρόβλημα ύψιστης σημασίας, πρόβλημα κοινωνικό, μορφωτικό, έθνικό.

δ) Ειδικεύση στη Γυμναστική, Μουσική και τά Τεχνικά μαθήματα, που διδάσκονται με τρόπο χαώδη, τουλάχιστον στα δημοτικά σχολεία μας.

ε) Ειδικεύση στις ξένες γλώσσες, όπου ή κατάσταση είναι άξιοθρήνητη, κλπ. κλπ.

Η μετεκπαίδευση των εκπαιδευτικών λειτουργών της Μέσης να είναι έπίσης σύντομη, βαθμιαία και γενική. Να αποδλήπη κυρίως στην πρακτική διδακτική κατάρτιση, της όποίας στερούνται όταν τελειώνουν τις σπουδές τους στο Πανεπιστήμιο.

Η δε μετεκπαίδευση των διοικητικών εκπαιδευτικών υπαλλήλων πρέπει να αρχίση από τό άλφα, γιατί άπλως δέν ύφίσταται και είναι έπιτακτικά άπαραίτητη. Ν' αναφέρη κανείς τό γεγονός, ότι άκόμη και στην Τουρκία χρειάζεται ειδική διετής κατάρτιση στα διοικητικά προβλήματα, εκτός βέβαια από τή γενική παιδαγωγική του μόρφωση, για να γίνη κανείς έπιθεωρητής; Οι διοικητικές και όργανωτικές ικανότητες πρέπει ν' αποτελούν τό κύριο σχεδόν κριτήριο για τήν έπιλογή των έπιθεωρητών.

στ) Η συστηματικώτερη όργάνωση και παρακολούθηση των μετεκπαίδευόμενων στο έξωτερικό, τέλος, και ή φροντίδα μας ή στοργική για να μπορέσουν ν' αποδώσουν γονίμους καρπούς μετά τήν έπιστροφή τους στη χώρα μας, είναι πράγματα τόσο έπείγοντα και έπιτακτικά, που όλοι μας τά γνωρίζουμε και τά ζούμε.

Πέμπτο. Χρειάζεται διαρκής παρακολούθηση από ώρισμένα κατάλληλα πρόσωπα, της προόδου που γίνεται στην εκπαίδευση των ξένων χωρών, των σημείων που θίγονται σε διεθνή παιδαγωγικά συνέδρια, των προσπαθειών που καταβάλλονται από μέρους μερικων σπουδαιότατων μορφωτικών όργανώσεων, όπως είναι ή Ούνέσκο, ή ΜΕΟΤΡ (ή Παγκόσμιος Συνομοσπονδία των Όργανώσεων των Εκπαιδευτικών κλπ.), για να πληροφορείται ό εκπαιδευτικός μας κλάδος γύρω από τόν όργανισμό που συντελείται στην Παιδεία του κόσμου σήμερα και αναλόγως να βελτιώνεται, κυρίως ποιοτικώς, ή κατάρτιση του διδακτικού προσωπικού.

Έκτο. Χρειάζεται άκόμη με τήν ψυχολογημένη στάση μας και με τήν άκριθή κατατόπισή μας στα φλέγοντα κοινωνικά και έθνικά μας ζητήματα, να στρέψουμε τήν προσοχή της νεολαίας όχι μόνο στις γνώσεις, στις ξερες γνώσεις, αλλά πάνω απ' όλα στην άναγνώριση από μέρους των μαθητών μας, ότι έξαρτώμεθα από ένα ύπερατομικό σύνολο (άπό τήν οίκογένεια, τήν κοινότητα, τό έθνος, τή μεγάλη κοινωνία, τήν άνθρωπότητα όλόκληρη). Με τις κατάλληλες ευκαιρίες που θά δημιουργούμε μέσα στο Σχολείο μας, θά πρέπει να τονώσουμε τήν άνιδιοτελή άγάπη για τόν πλησίον μας και

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΙ ΣΧΟΛΑΙ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

Δύο πρόσφατοι απόφασεις

ΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑΙ Σχολαί Ξένων Γλωσσών, σχολαί ταχυρρυθμού διδασκαλίας των ξένων γλωσσών με πρακτικήν κατεύθυνσιν πρὸς ἐπαγγελματικὸν προσανατολισμὸν τοῦ σπουδαστοῦ, ἰδρύθησαν πρὸ δεκαπενταετίας θάσσει τῆς νομοθεσίας τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαίδευσως καὶ ἐτέλουν ἀνάκαθεν ὑπὸ τὴν ἀρμοδιότητα τῆς σχετικῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαίδευσως, ἐδρευούσης ἀρχικῶς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ μετέπειτα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Βιομηχανίας.

Ὅταν τὸ 1957 ἀπεφασίσθη ἡ συγκέντρωσις τῆς ὅλης ἐκπαίδευσως ὑπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας, αἱ ἐν λόγῳ σχολαί μετεφέρθησαν πρῶται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο. Ἐπειδὴ ὁμοίως ἡ ἐκεῖ μεταφορὰ καὶ τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας Γεν. Διευθύνσεως Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαίδευσως καθυστέρησεν ἐπὶ διετίαν (Ν.Δ. 3973 τοῦ 1959), αἱ σχολαί ἐτέθησαν ἐν τῷ μεταξὺ προσωρινῶς ὑπὸ τὴν ἀρμοδιότητα τῆς ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Παιδείας ἐδρευούσης Ὑπηρεσίας Μελετῶν καὶ Συντονισμοῦ. Ἡ προσωρινότης αὕτη διήρκεσεν ἐπὶ μακρόν, ὡς συμβαίνει πολὺ συχνὰ εἰς τὴν χώραν μας, προεκάλεσε δὲ μοιραίως πλείστας ἀνωμαλίας, ἐκκρεμότητας καὶ καθυστερήσεις, αἵτινες ἐπανειλημμένως ἔδωσαν λαβὴν εἰς διαφοροὺς κατὰ τῶν σχολῶν κατηγορίας. ἐνῶ αἱ κατηγορίαι ἔπρεπε νὰ στραφοῦν κατὰ τοῦ Κράτους καὶ τῶν ὑπηρεσιῶν του.

Ἐνῶ ὁμοίως ἀνεμένετο ἡ ὀριστικὴ τακτοποίησις τῶν περὶ οὗ δὲ λόγους ἐπαγγελματικῶν σχολῶν διὰ τῆς τελικῆς ὑπαγωγῆς των ὑπὸ τὴν φυσικὴν ἀρμοδιότητα τῆς ὑπηρεσίας Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαίδευσως,

τὴν προθυμία μας νὰ ἐξυπηρετήσωμε τοὺς ἄλλους. Ἐτσι, ἀπὸ μικρῆς ἡλικίας, θὰ φροντίσωμε νὰ μειωθῇ ἡ ἐγωιστικὴ φυσικὴ τάση στὸν ἄνθρωπον, τάση ποὺ εἶναι αἰτία τῆς κοινωνικῆς ἀδικίας, τῆς διχόνοιας, τῶν πολέμων καὶ γενικὰ κάθε κακοῦ. Ἴσως ἡ προσεκτικὴ εἰσαγωγὴ τοῦ μαθήματος τῆς ἀγωγῆς τοῦ πολίτου νὰ εἶναι μιὰ ἀπὸ τὴς λύσεις στὸ σῆμα αὐτό. Τὸ σχολεῖο πρέπει νὰ μοιᾶζῃ μὲ σπῖτι, καθῶς καὶ μὲ νάο.

Αὐτὲς εἶναι μερικὲς ἀπὸ τὴς ἐπιτακτικὰς μεταβολὰς, μεταξὺ πολλῶν ἄλλων, τὴς ὁποίας θὰ πρέπει, νομίζομε, νὰ προσέξωμε ἰδιαίτερα. ἂν ἐπιθυμοῦμε νὰ θελιώσωμε τὴν Ἑλληνικὴν μας Παιδείαν.

ως, ὑπὸ τὴν νομοθεσίαν τῆς ὁποίας εἶχον ἰδρυθῆ καὶ ἐλειτούργουν, τὸ δὲ σχετικὸν Β. Διάταγμα εἶχεν ἤδη καταρτισθῆ (ἐπὶ ὑπουργίας κ. Γρ. Κασσιμάτη), ὅπως ἀπρόοπτος, αὐθαρέτως καὶ ἀδικαιολογητῶς αἱ σχολαί ἐτέθησαν ὑπὸ τὴν ἀρμοδιότητα τῆς Διευθύνσεως Ἰδιωτικῆς Ἐκπαίδευσως, διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 140.000) 7.12. 1963 ἀποφάσεως τοῦ Γεν. Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας κ. Ε. Παπανούτσου. Σημειωτέον ὅτι ἡ ὑπηρεσία αὕτη (γενικῆς - ἀκαδημαϊκῆς ἐκπαίδευσως) ἦτο ὄχι μόνον ἀσχετος πρὸς τὰς ἀνωτέρω σχολὰς (λόγῳ τῆς πρακτικῆς αὐτῶν κατευθύνσεως), ἀλλὰ καὶ εἶχεν ἤδη ἐπανειλημμένως ἐκφραστῆ κατὰ τῆς λειτουργίας των, συμμερίζομένη ἐν προκειμένῳ τὰς ἀπόψεις τῶν ἐπαγγελματικῶν τῶν σχολῶν ἀνταγωνιστῶν φροντιστηρίων ξένων γλωσσῶν, ἐπιζητούντων παντὶ τρόπῳ τὴν κατάργησιν τῶν σχολῶν τούτων καὶ τὴν ἀναγκαστικὴν μετατροπὴν των εἰς ἀνοργάνωτα καὶ ἀσύδοτα φροντιστήρια ξένων γλωσσῶν, διὰ νὰ ἀπαλλαγοῦν οὕτω τοῦ ἀνταγωνισμοῦ των. Ὡς ἐκ τούτου, ἡ τοιαύτη ὑπὸ τὴν ἀρμοδιότητα τῆς Διευθύνσεως Ἰδιωτικῆς Ἐκπαίδευσως ὑπαγωγὴ τῶν ἐπαγγελματικῶν σχολῶν ξένων γλωσσῶν, πέραν τοῦ παρανόμου, ἀδικαιολογητοῦ καὶ ἐπιστημονικῶς ἐσφαλμένου αὐτῆς, ἔθετεν εἰς κίνδυνον αὐτὴν ταύτην τὴν ὑπόστασιν τῶν σχολῶν, καὶ προεδίκαζε τὴν κατάργησιν των.

Κατὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας αἱ σχολαί προσέφυγον εἰς τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας ὕπερ, διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 1526 τῆς 19-3-1965 ἀποφάσεώς του, ἔκρινεν ὅτι ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις «τυγχάνει ἀκυρωτέα καθ' ὅσον ἀναφέρεται εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς σχολὰς ξένων γλωσσῶν» καὶ ΗΚΥΡΩΣΕ ταύτην.

ΔΙ' ΕΤΕΡΑΣ ἀποφάσεώς του, τῆς ὑπ' ἀριθμ. 1527) 1965, τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας ἀποφαίνεται:

1ον. Ἀναγνωρίζει τὴν νόμιμον ὑπαρξίν καὶ λειτουργίαν Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν ξένων γλωσσῶν, διευκρινίζον ὅτι:

«Ἡ διδασκαλία ξένων γλωσσῶν, ὁσάκις αὕτη δὲν περιορίζεται εἰς τὴν φιλολογογικήν ἐκμάθησιν τῆς διδασκομένης γλώσσης ἀλλὰ ἀποβλέπει καὶ ἐνεργεῖται κατὰ τὸν παρῆγοντα ἐπὶ τῇ βάσει ἐδικῶν κανόνων τὴν δυ-

ΤΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ Ο.Ο.Σ.Α. ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Ἡ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΣ ΔΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἑλλάδος

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῆς Συνεργασίας καὶ Ἀναπτύξεως διεπίστωσεν ὅτι ἡ πρώτη φάσις τοῦ περιφερειακοῦ Μεσογειακοῦ Προγράμματος ἐτεροατίσθη ἐπιτυχῶς καὶ συνεφώνησεν ὅπως ὁ ὄργανισμός ἐξακολουθήσῃ νὰ ἐξασφαλίζῃ τὴν παροχὴν βοηθείας εἰς τὸ Πρόγραμμα κατὰ τὴν κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ἀρχομένην νέαν φάσιν.

Τὸ Περιφερειακὸν Μεσογειακὸν Πρόγραμμα ἀποτελεῖ προοπτικῶς 5 μεσογειακῶν χωρῶν τοῦ Ο.Ο.Σ.Α., ἧτοι Ἑλλάδος, Ἰταλίας, Πορτογαλίας, Ἰσπανίας καὶ Τουρκίας, καὶ τῆς Γιουγκοσλαβίας, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Ὑπουργείου, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς οἰκονομικῆς τῶν ἀναπτύξεως διὰ τῆς ἐκπαίδευσως τῶν ἀναγκαζομένων τεχνικῶν. Τὸ Πρόγραμμα διευθύνεται καὶ χρηματοδοτεῖται ἀπὸ κοινῶν ὑπὸ τοῦ Ο.Ο.Σ.Α. καὶ τῶν ἑξῶν χωρῶν.

Ἡ βασικὴ ἀρχὴ τοῦ προγράμματος εἶναι ὅτι ἡ μακροπρόθεσμος οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις τῶν μετεχουσῶν χωρῶν δὲν εἶναι δυνατὴ χωρὶς ταχεῖαν ἀύξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τεχνικῶν καὶ τῶν ἐκπαιδευτικῶν συστημάτων τὰ ὁποῖα τοὺς μορφώνουν: ἡ προσπάθεια αὕτη δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τελεσφορήσῃ παρὰ

νὰ τὸ τῆς ἀσκήσεως πρακτικοῦ ἐπαγγέλματος ἔχοντας ὡς βάσιν τὴν γλωσσομάθειαν (οἷον διερμηνέως, μεταφραστοῦ, ἐιδικοῦ λογιστοῦ εἰς ὄρισμένην ξένην γλῶσσαν κλπ.) δύναται νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον ἐδικῶν ἐπαγγελματικῶν σχολῶν...».

2ον. Τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας ΔΙΑΚΡΙΝΕΙ τὰς ἐπαγγελματικὰς σχολὰς ξένων γλωσσῶν ἀπὸ τὰ φροντιστήρια ξένων γλωσσῶν, καὶ ὀρίζει τὰ στοιχεῖα τῆς διαφοροποιήσεως αὐτῶν ὡς ἑξῆς:

«..... Αἱ ἐν λόγῳ ἐπαγγελματικαὶ σχολαὶ διδασκαλίας ξένων γλωσσῶν ΥΠΑΓΟΜΕΝΑΙ ΚΑΙ ΔΙΕΠΟΜΕΝΑΙ ΥΠὸ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ, ΔΙΑΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΣΑΦΩΣ τῶν ἀπλῶν φροντιστηρίων ξένων γλωσσῶν..... (ἄτινα) ΔΙΑΦΕΡΟΥΣΙ κατὰ τὴν ΟΡΓΑΝΩΣΙΝ, τὸ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ καὶ τὸν ΣΚΟΠΟΝ τῶν ἐπαγγελματικῶν σχολῶν ξένων γλωσσῶν».

3ον. Τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας καθορίζει καὶ ἀπαριθμεῖ τὰς ΝΟΜΙΜΟΓΥΣ προϋποθέσεις ἰδρύσεως καὶ λειτουργίας τῶν ἐπαγγελματικῶν τούτων σχολῶν ξένων γλωσσῶν:

«...Εἰδικώτερον, αἱ παρατιθέμεναι διατάξεις ἀπαιτοῦσι..... ὡς καὶ τοὺς ὅρους λειτουργίας τῶν σχολῶν τούτων ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ὁργάνωσις μὲ

ἐὰν ἀποκατασταθῇ στενὴ σύνδεσις τῆς ἐκπαιδευτικῆς καὶ τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς.

Ἡ ἔναρξις τοῦ Περιφερειακοῦ Μεσογειακοῦ Προγράμματος ἐγένετο κατὰ τὸ 1961 καὶ τὸ ἔργον κατενεμήθη εἰς δύο φάσεις. Σκοπὸς τῆς πρώτης φάσεως ἦτο ἡ ἐπεξεργασία — ἐν συναρτήσει πρὸς οἰκονομικοὺς καὶ κοινωνικοὺς σκοποὺς — μακροπρόθεσμων ἐκπαιδευτικῶν σχεδίων τὰ ὁποῖα θὰ συνεχίζοντο καὶ πέραν τοῦ 1970. Ταῦτα προήλθον ἀπὸ ἐκθέσεις τῶν μετεχουσῶν χωρῶν εἰς τὰς ὁποίας ἐξετίθεντο ἡ ὑπάρχουσα κατάστασις καὶ αἱ ἀνάγκαι καὶ ὑπεδεικνύοντο μέτρα πρὸς κάλυψίν των.

Σκοπὸς τῆς ἡδη ἀρχομένης δευτέρας φάσεως εἶναι ἡ ὑποβοήθησις τῶν Κυβερνήσεων πρὸς ἀνάπτυξιν δραστηριότητος καὶ τὴν μετατροπὴν τῶν μακροπρόθεσμων σχεδίων ἀναπτύξεως τῆς ἐκπαίδευσως εἰς μεσοπρόθεσμα καὶ βραχυπρόθεσμα ἐκπαιδευτικὰ προγράμματα διὰ νὰ δυνήθουν αἱ χωραὶ νὰ διέλθουν χωρὶς πολλὰς δυσχερείας τὴν μεταβατικὴν περιόδον μεταξὺ τῶν παλαιῶν καὶ τῶν νέων σχεδίων.

Σημαντικὸν βῆμα πρὸς τὴν κατεῦθνεσιν αὐτὴν ἐγένετο ὅταν οἱ διευθυνταὶ τῶν ἑξ ὁμάδων τοῦ Περιφερειακοῦ Μεσογειακοῦ

τῆς σχολῆς, προσόντων διδασκτικῶν πρὸς ὁμοίωσιν καὶ καταλληλότητος κτιρίου».

4ον. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τὸ νόμιμον τῆς λειτουργίας ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ:

«..... προκειμένου περὶ ἰδρύσεως καὶ λειτουργίας παραρτημάτων τῶν ἰδρυθεισῶν κεντρικῶν σχολῶν, μὴ ἀπαγορευομένων ἐκ τοῦ νόμου».

5ον. Ἀναγνωρίζει τὴν ΥΠΟΧΡΕΩΣΙΝ τῆς Διοικήσεως ὅπως χορηγῇ ἀδείας σχολῶν καὶ παραρτημάτων:

«Ἡ ἀδεία ἰδρύσεως καὶ λειτουργίας Ἐπαγγελματικῆς σχολῆς ἐπὶ τῇ συνδρομῇ τῶν προϋποθέσεων τοῦ νόμου χορηγεῖται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τῆς Διοικήσεως, συνωδᾶ τῇ διατάξει τοῦ ἀρθρ. 16 παρ. 5 τοῦ Συντάγματος».

Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ὑπ' ἀρ. 1526) 65 ἀποφάσεως Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ τὴν κατάργησιν τῆς ἀρμοδιότητος τῆς Διευθύνσεως Ἰδιωτικῆς Ἐκπαίδευσως ἐπὶ τῶν Ἐπαγγελματικῶν σχολῶν ξένων γλωσσῶν, αἱ σχολαὶ αὐταὶ παρὰ μὲν οὐ μετέωροι, χωρὶς οὐδὲ μίαν ὑπηρεσίαν νὰ ἀσκήσῃ ἐπ' αὐτῶν οὐδὲν ὁμοιότητα! Παρίσταται οὕτω ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη ὅπως ὁ ἀρμόδιος ὑπουργὸς ὑπογράψῃ τὸ ταχύτερον ἀπόφασιν, δι' ἧς ἡ ὡς ἄνω ἀρμοδιότης θὰ ἀσκήσῃ εἰς τὸ μέλλον ὑπὸ τῆς μόνης πρὸς τοῦτο ἐνδεδειγμένης καὶ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένης Διευθύνσεως Ἐπαγγελματικῆς Ἰδιωτικῆς Ἐκπαίδευσως.

ΤΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Ο.Ο.Σ.Α. ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Προγράμματα συνήλθον δια να συζητήσουν τα καθήκοντά των κατά την δευτέραν φάσιν, καθήκοντα τα όποια αποδίδονται εις την επιδιώξιν και διευρύνειν εκείνου το όποιον συνετέλεσθη κατά την πρώτην φάσιν.

Αι περιφερειακά πλευρά του προγραμματισμού, ή μελέτη των αναγκών δι' επαγγελματικήν εκπαίδευσιν και αι μέθοδοι ανάλυσεως και προβλέψεως του κόστους της εκπαίδευσως έμελετήθησαν ιδιαίτερος.

Έργον έκχερνώσεως

Το Περιφερειακόν Μεσογειακόν Πρόγραμμα ήτο από πολλών απόψεων ένα έργον «έκχερνώσεως». Αι ομάδες έπρεπε να έπινοήσουν νέας μεθόδους, να τας εφαρμόσουν και να τας βελτιώσουν κατά την διάρκειαν των εργασιών. Έπρεπε, επίσης να βελτιωθή ή ποιότης και ή ποσότης των διαθεσίμων στατιστικών πληροφοριών. Αν και το πρόγραμμα ήρχισε κατά μία περίοδον καθ' ήν οδδεμία ύπηρχε αντίστοιχος μέθοδος, αι εις τας έξι μετεχούσας κυβερνήσεις ύποβληθείσαι εκθέσεις απέδειξαν ότι θα ένεφανίζετο μία πρακτική και χρήσιμος μέθοδος, επιτρέπουσα την σύνδεσιν της εκπαίδευσως με τους σκοπούς της αναπτύξεως. Η εφαρμογή της μεθόδου ταύτης παρέχει δια πρώτην φοράν εις τας χώρας αυτάς ένα συνολικόν μακροπρόθεσμον πίνακα της αναπτύξεως της εκπαίδευσως, απαραίτητον δια την έπεξεργασίαν νέων πολιτικών και μεθόδων αι όποιαί θα επιτρέψουν εις την εκπαίδευσιν να παύξην τον ρόλον της εις την ταχεία κοινωνικήν και οικονομικήν εξέλιξιν των έξι χωρών.

Αι ανεπάρκειαι των έξι μεσογειακών χωρών ως προς την εκπαίδευσιν — όπως και επί του οικονομικού επιπέδου — εδρίσκονται μεταξδ εκείνων των ολιγότερον ανεπτυγμένων χωρών και εκείνων των ανεπτυγμένων χωρών. Εις τας πρώτας, το κύριον εμπόδιον εις την οικονομικήν πρόοδον είναι ή απουσία γενικής στοιχειώδους εκπαίδευσως. Εις τας τελευταίας, είναι γενικώς ή ανεπάρκεια της ανωτέρας εκπαίδευσως. Εις τας χώρας του Περιφερειακού Μεσογειακού Προγράμματος, ούτε ή στοιχειώδης, ούτε ή ανώτερα εκπαίδευσις άρκούν δια τας ανάγκας μιās συγχρόνου οικονομίας. Άλλα το οδσιαστικόν εμπόδιον δια την οικονομικήν ανάπτυξιν έγκειται εις την έλλειψιν μεσαίων τεχνικών, καθως και τεχνιτών και ειδικευμένων εργατών. Είναι ως εκ τούτου πρωταρχική ανάγκη ή γενίκευσις της εκπαίδευσως δια την άπόκτησιν υπό άφθόνου εργατικού δυναμικού της στοιχειώδους και μέσης μορφώσεως. Ουτω επιβάλλεται ή πλήρης εκπαίδευσις όλων των παιδιών ηλικίας 6 εως 14 ετών.

Η μέση εκπαίδευσις

Πλήν της ανισοροπίας μεταξδ της στοιχειώδους και της μέσης εκπαίδευσως, σημειούται εις τας περισσότερας εκ των χωρών αυτών ανισοροπία εις αυτήν ταύτην την μέσην εκπαίδευσιν, μεταξδ της γενικής εκπαίδευσως και της τεχνικής ή επαγγελματικής εκπαίδευσως. Διότι εάν, εις ώρισμένας χώρας, τα ποσοστά φοιτήσεως εις τα σχολεία και ή αναλογία των πτυχιούχων δέν είναι εξαιρετικώς μικρά, σχεδόν παντού δίδεται ύπερβολική σημασία εις τας φιλολογικάς μελέτας εις βάρος των τεχνικών. Έξ άλλου, ό σχετικώς ύψηλός αριθμός των φοιτητών συγκαλύπτει συχνά την πολλή άσθενή αναλογίαν εκείνων, οι όποιοι άκολουθούν σπουδάς έφηρμοσμένων και τεχνικών επιστημών, εκτός της καθαρώς θεωρητικής διδασκαλίας.

Τα προβλήματα αυτά και πολλά άλλα, όπως ή ανάγκη αύξήσεως του αριθμού και της ποιότητος των καθηγητών, εφαρμογής νέων παιδαγωγικών μεθόδων, δημιουργίας νέων σχο-

λείων και πανεπιστημίων επιβάλλουν τελικώς σημαντικήν εργασία εις τας έξι κυβερνήσεις και τους συμβούλους των του ΟΟΣΑ.

Η έκτασις του έργου τούτου καταφαίνεται εκ μερικων συνολικών αριθμών. Εις την στοιχειώδη εκπαίδευσιν, προβλέπεται ότι ό αριθμός των μαθητών εις τας έξι χώρας θα άνέλθη από 15 εκατομ. που ήτο κατά το 1960 εις 20 σχεδόν εκ. κατά το 1975 και ό αριθμός των διδασκάλων από 490.000 εις 730.000. Εις την Μέσην Έκπαίδευσιν, ό αριθμός των μαθητών θα άνέλθη από 4,3 εκ. εις πλέον των 10 εκ. και ό αριθμός των καθηγητών, ό όποιος σήμερα φθάνει τας 270.000, ώρισμένων μερικώς εργαζομένων, θα άνέλθη εις 650.000 πλήρως άπασχολουμένων. Εις την Άνωτάτην Έκπαίδευσιν, ό αριθμός των σπουδαστών θα άνέλθη από 560.000 εις 1,1 εκατ. και των καθηγητών από 29.000, έξ δν πολλοί άπασχολούνται μερικώς, εις 75.000 πλήρως άπασχολουμένων.

Θα παραστή ανάγκη άνεγέρσεως πολλών νέων σχολείων. Η Ίταλία και ή Τουρκία ιδιαίτερος θα πρέπει να στεγάσουν 5 εκατ. μαθητάς εκάστη και ή Ίσπανία 2,5 εκατ. δια την Στοιχειώδη και Μέσην Έκπαίδευσιν. Θα πρέπει να ιδρυθούν σχολεία δια 700.000 μαθητάς εις την Ελλάδα και εις την Πορτογαλίαν και δι' 1,5 εκατ. εις την Γιουγκοσλαβίαν.

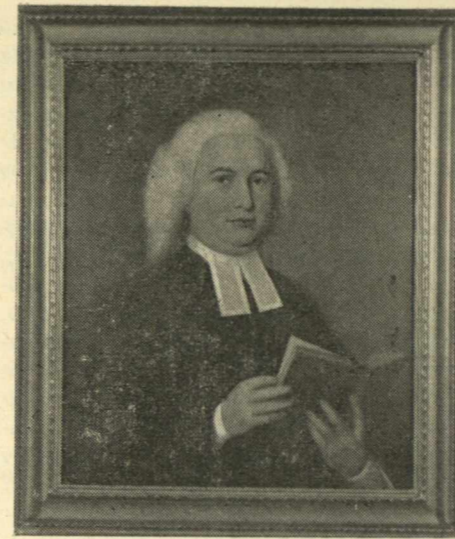
Πρός πραγματοποιήσιν εις την εκπαίδευσιν της άπαιτουμένης ποιοτικής και ποσοτικής αναπτύξεως θα άπαιτηθή τριπλασιασμός ή τετραπλασιασμός των συνολικών δαπανών. Το μερίδιον του προϋπολογισμού της εκπαίδευσως εις το άκαθόριστον έθνικόν προΐον θα άνέλθη κατά την εκτέλεσιν του σχεδίου από 2,1 εις 3,2% εις την Ελλάδα, από 4,3 εις 7,0% εις την Ίταλίαν, από 1,8 εις 4,6%, εις την Πορτογαλίαν, από 1,8 εις 4,0% εις την Ίσπανίαν, από 3,7 εις 4,7% εις την Τουρκίαν και από 3,8 εις 5,2% εις την Γιουγκοσλαβίαν. Οι αριθμοί αυτοί είναι πολύ μεγάλοι, δοθέντος ότι, κατά το 1960, ό αντίστοιχος μέσος όρος εις όλόκληρον την ζώνην του ΟΟΣΑ άνήρχετο περίπου εις 4%.

Ποσοστά φοιτήσεως καθ' ομάδας ηλικίας κατά το 1960

Χώρα	Ηλικία ύποχρεωτικής φοιτήσεως	Διάρκεια (έτη)	Ποσοστόν φοιτήσεως			
			6-13	12-15	15-19	20-24
Έλλάς	6-11	6	95	40	20	3
Ίταλία	6-13	8	95	45	20	4
Πορτογαλία	7-10	4	80	30	10	3
Ίσπανία	6-11	6	85	45	10	3
Τουρκία	7-11	5	70	15	5	2
Γιουγκοσλαβία	3-14	8	85	70	25	5
Γερμανία	6)7-13)14	8-9	90	85	20	5
Σουηδία	7-14)15	7-8	85	85	35	8
Ηνωμ. Πολιτεία	6)7-14)17	9-12	90	95	65	12
Ε.Σ.Σ Δ.	7-13)16	7-10	85	90	50	8
Βέλγιον	6-13	8	95	85	35	6

Χωρητικότητα των σχολείων τα όποια θα άνεγερθούν κατά την περίοδον του Προγράμματος

Χώρα	Περίοδος	Στοιχειώδης εκπαίδευσις		Μέση εκπαίδευσις	
		δης εκπαίδευσις	Γενική δειυσις	Τεχνική και επαγ. (πλήν της έκπ. 'Αν.έκ)	Σύνολ.
Έλλάς	1961)74	406,4	252,0	66,5	724,9
Ίταλία	1960)75	1.700,0		3.915,0	5.615,0
Πορτογαλία	1960)75	501,0	79,0	128,0	708,0
Ίσπανία	1964)75	1.026,0	1.094,0	372,0	2.492,0
Τουρκία	1963)77	4.392,0	744,6	76,3	5.212,9
Γιουγκοσλαβία	1964)75	909,7	146,3	453,1	1.509,1

Προσωπογραφία του James Manning πρώτου προέδρου του Πανεπιστημίου του Brown

BROWN UNIVERSITY

ΕΝΑ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΕΙΣΕΡΧΕΤΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ 3ΗΝ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΙΑΝ ΤΟΥ

Η ΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΔΡΑΣΙΣ ΤΟΥ ΕΠΙ 200 ΕΤΗ

Εις το προηγούμενον τεύχος ή «Σύγχρονη Έκπαίδευσις» έδημοσίευσε διαφόρους απόψεις του φημισμένου αμερικανικού Πανεπιστημίου του Brown εις Rhode Island της Providence, το όποιον εορτάζει εφέτος την 200ορίδα του. Έδημοσίευσεν επίσης ενδιαφέροντα αποσπάσματα από τον μνημειώδη λόγον που ό πρόεδρος των Ην. Πολιτειών κ. Lyndon Johnson έξεφώνησε κατά την εναρξιν του σχετικού εορτασμού. Παρέχουσι κατωτέρω ώρισμένα ιστορικά στοιχεία, αναφερόμενα εις την ίδρυσιν και την μέχρι σήμερα σταδιοδρομίαν του περιφήμου τούτου αμερικανικού Πανεπιστημίου :

ΠΡΟ 200 ετών, όλόκληρον το διδακτικόν προσωπικόν του Πανεπιστημίου του Brown άπετέλειτο από τον καθηγητήν James Manning, ό όποιος ήτο ταυτοχρόνως και πρόεδρος του ιδρύματος. Είχε δέ ένα και μόνον μαθητήν: τον 14ετή Γουίλλιαμ Ρότζερς. Έκτοτε, το «Μπράουν» άνεπτύχθη και έμεγαλούργησε. Τούτο κυρίως όφείλεται εις την πιστήν εφαρμογήν του ιδρυτικού του καταστατικού το όποιον είδε το φώς το 1764. Το Πανεπιστήμιον του Μπράουν ιδρύθη με πρόγραμμα την εξύψωσιν του κοινωνικού έν γένει επιπέδου. Έκ των πρωταρχικών δέ σκοπών του έταξε την δημιουργίαν πνεύματος αλληλεγγύης. Επίσης το καταστατικόν σπουδαστών του ιδρύματος ήγγυάτο την έλευθερίαν της σκέψεως και άπεδέχετο την έγγραφην άσχέτως προς το θρήσκευμα των έγγραφομένων. Έκτοτε, ή εφαρμογή των αρχών τούτων διηρύνθη. Έκ παραλλήλου δέ με την έλευθερίαν των θρησκευτικών πεποιθήσεων, ή έγγύησις της πνευματικής ή ακαδημαϊκής άνεξαρτησίας άπετέλουν τα βασικά στοιχεία του Καταστατικού τα όποια και διαρκώς ένι-

σχύοντο. Η γενική μόρφωσις, διεκλήρυσεν οι ιδρυταί, όφείλει να άποβλήη όχι μόνον εις την πνευματικήν αλλά και εις την ήθικήν ανάπτυξιν του άτόμου. Αι αρχαί δέ αυταί δέν έπαυσαν ποτέ να διέπουν την λειτουργίαν του ιδρύματος, παρ' όλον ότι αι συνθήκαι διαβιώσεως εις την αμερικανικήν κοινωνίαν ύπέστησαν έν τω μεταξύ τεραστίας μεταβολάς.

ΕΙΝΑΙ αρκετά δύσκολον να αναπαραστήση κανείς σήμερα τας συνθήκας υπό τας όποιάς άνεπτύχθη το Πανεπιστήμιον του Μπράουν κατά τον ΙΗ' αιώνα. Το περιβάλλον έν γένει μεταβάλλεται ραγδαίως, τα πνευματικά και φυσικά εφόδια άνεπτύσσονται, αι δέ αντιλήψεις ως προς τον χρόνον και το διάστημα άλλάσσουσι. Το άλλοτε κυριαρχούν άγροτικών κλίμα εξελίσσεται σύν τω χρόνω εις άστρικόν. Το τέλος του ΙΗ' αιώνος διέκρινεν έν γένει περίοδος ταχέως πνευματικής, πολιτικής και φυσικής αναπτύξεως, άκριθώς όπως συμβαίνει και με το τέλος του ΧΧου αιώνος. Το Πανεπιστήμιον του Μπράουν έχρειάσθη να προσαρμοσθή ταχέως προς βλας αυτάς τας εξελίξεις, και εξακολουθεί εκτοτε να προσαρμόζεται προς τας μεταβαλλομένας με την πάροδον του χρόνου συνθήκας. Παραμένει όμως πάντοτε πιστόν προς τας αρχάς του Καταστατικού του.

Παρά το γεγονός ότι έν λόγω μεταβολαί ύπήρξαν διαφόρων αιτίων και μορφών, είχον έν τούτοις και κοινά σημεια, τα όποια δέν πρέπει να παραβλέψωμεν. Τότε, όπως και τώρα, οι άνθρωποι αντιμετώπιζαν αποτόμους μεταβολάς περιβάλλοντος. Φιλόσοφοι, επιστήμονες, και μαθηματικοί, ήνοιγον νέους δρίξοντας γνώσεων. Οι χάρται της ύδρογειου ήλλαζον κατά μήνα, όπως και τώρα. Νέα τεχνολογία εις τον τομέα της ύλης έτεινε εις την ανακούφισιν του ανθρώπου από τα δάρη της ζωής, ένω τα ιδεώδη της Γαλλικής

ΣΤ Γ Χ Ρ Ο Ν Η Ε Κ Π Α Ι Δ Ε Τ Σ Ι Σ

καὶ Ἀμερικανικῆς ἐπαναστάσεως ἀνέδουν ὡς ἀπόστο-
λοι μιᾶς νέας κοινωνίας ἢ ὅποια εἶχεν ὑποστῆ ἐπὶ
μακρὸν εἰς τὸ παρελθόν τὸν ζυγὸν σκληρᾶς ἀπολυταρ-
χίας.

ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ τοῦ Μπράουν ἐσημείω-
σε περίοδον ἰδιαίτερως ἀναπτύξεως τὸ 1937 κα-
τὰ τὸ διάστημα τῆς προεδρίας τοῦ Χένρυ Μέρριτ Ρί-
στον, ἂν καὶ τὰ εὐεργετικά ἀποτελέσματά της κατέ-
στησαν φανερά μόνον μετὰ τὸν Β' Παγκόσμιον πόλε-
μον. Ἐὰν ληφθῆ ὡς ἀφετηρία τὸ ἐπαναστατικὸν ἔτος
1944—45, τὰ ἀποτελέσματα τῶν δύο δεκαετιῶν αἱ ὁ-
ποῖαι ἠκολούθησαν ἔχουν ὡς ἐξῆς: Ὁ προϋπολογισμὸς
τοῦ Πανεπιστημίου ἠδῆξήθη εἰς τὸ θπλάσιον ἢ ἀξία
τῶν ἐγκαταστάσεών του εἰς τὸ δπλάσιον τῶν δὲ ἐπεν-
δύσεων εἰς τὸ ὑπερπλάσιον. Εἰς ἀριθμὸς δέ, ὁ μὲν
προϋπολογισμὸς ἀνῆλθε εἰς 23.500.000 δολλάρια. Τὰ
περιουσιακὰ στοιχεῖα εἰς 41.000.000 δολλάρια. Αἱ δὲ
ἐπενδύσεις εἰς 54.700.000 δολλάρια.

ΑΙ ΕΠΕΛΘΟΥΣΑΙ μεγάλοι μεταβολαὶ κατὰ τὴν
μεταπολεμικὴν περίοδον συνέπεσαν μὲ τὴν συρ-
ροὴν εἰς τὸ Ἴδρυμα μεγάλου ἀριθμοῦ πρώην
φοιτητῶν. Μερικοὶ ἐξ αὐτῶν εἶχον ἀναγκασθῆ νὰ δια-
κόψουν τὰς σπουδὰς των λόγῳ τοῦ πολέμου, ἄλλοι δὲ
οἱ ὅποιοι δὲν θὰ ἠδύνατο κανονικῶς νὰ ἀκολουθήσουν
ἀνωτέρας σπουδὰς, τὸ ἐπέτυχον χάρις εἰς ψηφισθέντα
εἰδικὸν νόμον πρὸς ὑποδοχῆσιν τῶν ἀποστρατευομέ-
νων διὰ νὰ συνεχίσουν τὰς σπουδὰς των. Ἐξ ἄλλου
πλείστοι νέοι ἐπιστήμονες, οἱ ὅποιοι εἶχον ἐπιστρατευθῆ
ἢ ὑπηρετήσῃ εἰς κυβερνητικοὺς ὀργανισμοὺς κατὰ τὸν
πόλεμον, ἐπανῆλθον εἰς τὸ Ἴδρυμα καὶ διέπρεψαν εἰς
αὐτό. Κατέστη δὲ ἀπαραίτητον, λόγῳ τῆς μεγάλης αὐ-
ξήσεως τοῦ προσωπικοῦ, νὰ ἐπεκταθῆ ὁ ἔδαφικὸς χώ-
ρος καὶ νὰ ἀνεγερθοῦν νέα κτιριακὰ συγκροτήματα.
Ἐφ' ὅσον τὸ «Μπράουν» ἀνεπτύσσεται, ἐπὶ τοσοῦτον
καὶ ἡ πανεπιστημιακὴ ὀργάνωσις ἐξελιίσεται. Σημαν-
τικαὶ προσθήκαι καὶ βελτιώσεις ἐγένοντο κατὰ τὰ τε-
λευταία ἔτη, νέαι δὲ προγραμματίζονται διὰ τὸ ἀμέσως
προσεχὲς μέλλον. Μὲ ἀποτέλεσμα: ὁ ἀριθμὸς τῶν φοι-
τητῶν νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸ τριπλάσιον τοῦ προπολεμικοῦ·
τὸ δὲ ἴδρυμα νὰ ἐξελιχθῆ εἰς Πανεπιστήμιον πρότυ-
πον εἰς τὸ εἶδος του.

Ἡ περιοχή τῆς Ρὸδ Ἀϊλαντ, ὅπου εὐρίσκεται τὸ

Πανεπιστήμιον τοῦ Μπράουν, εἶναι περίφημη διὰ τὰ
λαμπρὰ δημόσια καὶ ἰδιωτικὰ ἐκπαιδευτήρια τὰ ὅποια
διαθέτει. Κατὰ δὲ τὰς προσεχεῖς δεκαετίας ἀναμένεται
ὅτι θὰ ὑπάρξῃ μεγίστη αὐξήσις ἐγγραφῶν εἰς τὰ ἐκ-
παιδευτήρια ταῦτα. Θεωρεῖται ἀπαραίτητον ὅπως ἐ-
νισχυθῆ ἰδιαίτερος ἢ ἀνάπτυξις τῶν ἰδιωτικῶν
ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων, ὅπως εἶναι καὶ τὸ Πανεπι-
στήμιον τοῦ Μπράουν, διὰ νὰ δυνηθοῦν ταῦτα νὰ ἐφαρ-
μύσουν νέα προγράμματα καὶ συστήματα μορφώσεως,
τὰ ὅποια ἢ δημοσία ἐκπαίδευσις ἀδυνατεῖ νὰ ἐφαρμό-
σῃ πρὸ τῆς ὑπὸ τοῦ Κράτους τελικῆς ἀποδοχῆς των.
Ἐφ' ὅσον ἡ Ἀμερικανικὴ κοινωνία πρόκειται νὰ συνε-
χίσῃ τὴν ἀνοδικὴν τῆς πορείαν, εἶναι ἀνάγκη ὅπως τό-
σον τὰ δημόσια ὅσον καὶ τὰ ἰδιωτικὰ ἐκπαιδευτήρια ἀ-
ποβλέπουν εἰς τὴν διαρκῆ βελτίωσιν τοῦ κύκλου σπου-
δῶν καὶ τῶν συστημάτων ἐφαρμογῆς των. Πρὸς τὴν
κατεύθυνσιν αὐτὴν ἔχει στραφῆ τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ
Μπράουν καὶ προχωρεῖ μὲ ἀσφάλειαν καὶ ἐμπιστοσύ-
νην εἰς ἑαυτό.

ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ τοῦ Μπράουν ἀντιμε-
τωπίζει σήμερον νέαν ἐποχὴν τεραστίως ἐπεκ-
τεινομένων γνώσεων. Ὁ ἀνθρώπινος νοῦς ἔρευ-
νᾷ τὸ σύμπαν ὅσον οὐδέποτε κατὰ τὸ παρελθόν. Νέοι
παράγοντες προσθέτουν νέα καὶ πλούσια στοιχεῖα εἰς
τὸ ἔρευνητικὸν του στάδιον. Τὰ πανεπιστήμια
ἀντικρύζουν συνεχῶς νέους ὀρίζοντας. Τὸ δὲ Μπράουν
εἰσέρχεται οὕτως εἰς τὴν 3ην ἑκατονταετηρίδα του, ἐν
ἐπιγνώσει τοῦ ὑψηλοῦ προορισμοῦ τὸν ὅποιον ἔχει νὰ
ἐπιτελέσῃ. Κατὰ τὰ 200 ἔτη τὰ ὅποια διέρρευσαν ἔ-
χει ὑποστῆ πλείστας μεταβολὰς, ὑπῆρξεν ὅμως πάντο-
τε σταθερὸν εἰς τοὺς σκοποὺς του. Καὶ ἀποτελεῖ σήμε-
ρον ἓνα δυναμικὸν Πανεπιστήμιον, προσηλωμένον εἰς
τὰ μορφωτικά του ἰδεώδη καὶ αὐξᾶνον διαρκῶς τὸ ἀ-
ποθεματικὸν τῶν γνώσεών του.

Τὸ Μπράουν εἰσέρχεται μὲ χαρὰν εἰς τὴν 3ην ἑκα-
τονταετηρίδα του, ἢ ὅποια προμηνύεται ὡς μία δυνα-
μικὴ, δραματικὴ καὶ πιθανῶς ἀποφασιστικὴ ἐποχὴ εἰς
τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου. Τὴν ὑποδέχεται δὲ μὲ τὴν πε-
ποίθησιν ὅτι «αἱ ὑγιεῖς ἐκεῖναι ἀρχαί» τοῦ Καταστα-
τικοῦ του Χάρτου θὰ ἐπικρατοῦν πάντοτε, διὰ νὰ ἐξα-
σφαλίσουν τὴν δημιουργικὴν πρὸδον τῆς ἀνθρωπίνης
Κοινωνίας.

Π. Α.

Ἡ «Ἐταιρεία τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ» καὶ ἡ ἐκπαίδευσις τῶν ἐργατικῶν τάξεων

ΑΙ ΣΗΜΕΡΙΝΑΙ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΜΕ ΟΜΙΑΙΑΝ τοῦ διευθυντοῦ τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιο-
θήκης κ. Ἐδαγγέλου Φωτιάδῃ ἤρξατο τὸν Μάρτιον
ὁ προεισαγωγικὸς ἑορτασμὸς διὰ τὴν συμπλήρωσιν
ἑκατὸν ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς «Ἐταιρείας τῶν Φίλων
τοῦ Λαοῦ».

Ἀνάλογοι ὀμιλίαι θὰ γίνονιν καὶ κατὰ τοὺς προσεχεῖς
μῆνας τοῦ 1965, τὸ ὅποιον καθωρίσθη ὡς ἔτος πανηγυρι-
σμοῦ τῆς ἑκατονταετηρίδος τῆς Ἐταιρείας, ὁ κύριος δὲ ἑορ-
τασμὸς αὐτῆς ἔχει προγραμματισθῆ διὰ τὸν Δεκέμβριον διότι
ἀκριβῶς τὴν 8ην Δεκεμβρίου τοῦ 1865 συνῆλθον ὁ Ἄγγελος
Βλάχος, ὁ Νικ. Π. Δηλιγιάννης, ὁ Μᾶρκος Ν. Δραγοῦμης, ὁ
Ἄλεξ. Κωστής, ὁ Νικ. Μαυροκορδάτος, ὁ Ἰω. Περδάνογλου,
ὁ Παν. Ρομπότης, ὁ Ἰω. Σέχος, ὁ Ἄλεξ. Α. Σούτσος καὶ ὁ
Χαρίλ. Σπ. Τρικούπης καὶ ἔλαβον τὴν ἀπόφασιν νὰ ἰδρῦσουν
τὴν «Ἐταιρείαν τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ» ποὺ θὰ εἶχε μοναδικὸν
σκοπὸν «τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν ἐργατικῶν τάξεων».

Ὅπως ἐτόνισεν εἰς τὴν ὀμιλίαν ὁ κ. Εὐ. Φωτιάδης, πρὸ ἐ-
κατὸν ἐτῶν δὲν ὑπῆρχον ἀκόμη Λαϊκὰ Πανεπιστήμια οὔτε εἰς
τὰς χώρας τῆς Σκανδιναυικῆς χερσονήσου, οὔτε εἰς τὴν Ἀγ-
γλίαν, οὔτε εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἀνάλογον δὲ πρὸς τὴν «Ἐται-
ρείαν τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ» τῆς Ἑλλάδος ἴδρυμα ὑπῆρχε τό-
τε ἐν λειτουργίᾳ μόνον εἰς τὸν δῆμον Βεροσλλίων τῆς Γαλλίας.

Εἰς τὰ προαναφερθέντα δέκα ἰδρυτικὰ μέλη τῆς Ἐταιρείας
προσετέθησαν μετ' ὀλίγον καὶ ἄλλα καὶ ἔτσι κατὰ τὸ τέλος
τοῦ Δεκεμβρίου ἡ Ἐταιρεία εἶχε περισσότερα τῶν 40 μελῶν.

Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον καθροτίσθη μὲ πρόεδρον τὸν Α.
Γ. Σούτσον καὶ τὴν 26ην Δεκεμβρίου 1865 ἐδημοσίευσεν μὲ τὰς
ὑπογραφὰς καὶ τῶν 7 μελῶν του «ἀγγελίαν», εἰς τὴν ὅποιαν
μεταξὺ ἄλλων ἀνεφέρετο: «Ὅτι ἡ ἐκπαίδευσις εἶναι ἡ στε-
ρεωτάτη βάση τοῦ πολιτισμοῦ, τυγχάνει οὖσα σήμερον ἀλήθεια
τοσοῦτον κοινὴ, ὥστε οὐδεὶς τολμᾷ νὰ ἀρνηθῆ αὐτήν. Τοῦτο
συναισθανθεῖσα καὶ ἡ Ἑλλάς, ἅμα ὡς ἀπηλλάγη τοῦ τουρκικοῦ
ζυγοῦ, ἤρξατο συνιστᾶσα ἀπανταχοῦ σχολεῖα καὶ διδαστήρια
παντὸς βαθμοῦ. Ἄλλ' ἐκτὸς τούτων οἱ ὀργανώσαντες τὸ σύστη-
μα τῆς δημοσίας ἐκπαίδευσέως, μὴ δυνάμενοι νὰ παρίδωσι τὴν
καὶ τότε ὑπάρχουσαν, νῦν δὲ ἀσυνκρίτως μείζονα ἀνάγκην
τῆς εἰδικῆς ἢ τεχνικῆς ἐκπαίδευσέως (enseignement spécial
ou professionnel), συνέστησαν τὴν Γεωργικὴν Σχολὴν τῆς
Τίρυνθος καὶ τὸ ἐν Ἀθήναις Σχολεῖον τῶν Τεχνῶν, ὡς καὶ
μετέπειτα τὰ ἐμπορικὰ τμήματα τῶν γυμνασίων Πατρῶν καὶ
Ἐρμοῦπόλεως. Κατὰ πόσον ἐπέτυχον τὰ καθιδρύματα ταῦτα,
ἕκαστος δύναιται νὰ κρίνῃ, τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι, ὅτι σήμε-
ρον στεροῦμεθα τῆς στοιχειώδους τεχνικῆς ἐκπαίδευσέως καὶ
τῶν ἀναγκασιούτων πρὸς ἠθικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ λαοῦ μέσων.

Πρὸς θεραπείαν τῆς ἐλλείψεως ταύτης συνεστήθη ἡ Ἐταιρεία
αὕτη, σκοπὸν ἔχουσα τὴν ἠθικὴν μόρφωσιν τοῦ Λαοῦ καὶ τὴν
διάδοσιν εἰς τὰς ἐργατικὰς ἰδίως τάξεις τῶν ἐπιστημονικῶν
ἐκείνων γνώσεων, αἵτινες σήμερον καταντῶσιν ἀναπόφευκτο
σχεδὸν εἰς πάντα τεχνίτην...».

Ἡ ἰδία «ἀγγελία» τῆς 26ης Δεκεμβρίου 1865 ἀνέφερεν
ὅτι τὰ δωρεὰν μαθήματα θὰ ἐδιδάσκοντο «τὰ μὲν τὴν ἐσπέραν,
τὰ δὲ κατὰ τὰς Κυριακάς, ἐν ὧραις δηλαδὴ, καθ' ἃς ὁ ἐργάτης
σχολάζει» ὥστε τὸ ἐξ αὐτῶν ὄφελος πολλαπλοῦν· διδάσκειται,
ἀποφεύγει τὴν δεινῶσαν καὶ οικονομεῖ τὰ ἐν ἰδρωτί τοῦ προ-
σώπου αὐτοῦ ἀποκτηθέντα χρήματα. Ἡ ἀνάγκη τῶν βιβλιοθη-
κῶν τοῦ λαοῦ εἶναι προφανής, διότι ἕκαστος ἐννοεῖ πόσον ὄφε-
λειαν δύναιται νὰ παραγάγῃ ἢ ἀνάγνωσις εὐλήπτων καὶ καλῶς
συντεταγμένων βιβλίων περὶ ἠθικῆς, θρησκείας, ἱστορίας καὶ
τεχνῶν».

Διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν τῆς ἡ Ἐταιρεία ἐξήτησε
ὄχι μόνον ἀπὸ ὅλας τὰς ἐπαρχίας ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸν ἑλλη-
νισμὸν τοῦ ἑξωτερικοῦ χρήματα, βιβλία καὶ ἄλλα ἐργαζόμενα
χρήσιμα εἰς τὸν σκοπὸν».

Εἰς τὰς 20 Ἰανουαρίου τοῦ 1866 ὁ βασιλεὺς Γεώργιος ἐ-
ξέδιδε διὰ τοῦ ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν Κ. Προβελεγγίου διά-
ταγμα ποὺ ἀνέφερε: «Ἐπιτρέπεται τῇ πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν
ἐργατικῶν τάξεων συσταθείσῃ ἐν Ἀθήναις Ἐταιρείᾳ τῶν Φί-
λων τοῦ Λαοῦ νὰ συλλέξῃ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Κράτους συν-
εισφορὰς πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ κοινωφελοῦς τούτου σκοποῦ...».

Τὴν 14ην Μαρτίου τοῦ ἰδίου ἔτους ὁ ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν
Κ. Προβελεγγίος διεβίβασεν πρὸς τοὺς νομάρχας τοῦ Κράτους
ἐγκύκλιόν του ζητῶν ἀπὸ αὐτοῦς νὰ προπαγανδίσουν τὸν ἔρα-
νον ὑπὲρ τῆς νέας Ἐταιρείας εἰς τοὺς κατοίκους τῆς περιφε-
ρείας των, καὶ προσέθετε εἰς αὐτήν: «Ἀπαντες ἀναγνωρίζομεν
καὶ ὁμολογοῦμεν ὅτι τὰ γράμματα καὶ αἱ ἐπιστῆμαι ἔκαμαν με-
γάλας παρ' ἡμῖν προόδους, παρημελήθη ὅμως ἡ ἐκπαίδευσις
τῆς ἐργατικῆς τάξεως, ἥτις δίδει τὴν ζωὴν καὶ τὴν κίνησιν
εἰς τὰς κοινωνίας. Ἐπὲρ τῆς ἐκπαίδευσέως τῆς τάξεως ταυ-
τῆς ἤρξατο ἐργαζομένη ἡ Ἐταιρεία τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ,
προσπαθοῦσα νὰ παρασῃ εἰς τοὺς ἐργάτας καὶ εἰς τοὺς
τεχνίτας ἐν μέσῃ δι' ἃν θέλουσι κατασταθῆ προσι-
ταὶ στοιχειώδεις τινὲς ἐπιστημονικαὶ γνώσεις, αἱ ἀπολύτως
ἀναγκαῖαι πρὸς ἐξάσκησιν ἐκάστου ἐπαγγέλματος καὶ πρὸς
βασμιωτέραν καὶ ἐντελεστοτέραν τεχνικὴν ἐκπαίδευσιν. Ἡ Κυ-
βέρνησις τοῦ Βασιλέως, περὶ πολλοῦ ποιουμένη τὴν τεχνικὴν
ἐκπαίδευσιν τοῦ λαοῦ, οὐ μόνον ἔδωκε κατὰ τὰ τελευταῖα
ἔτη σπουδαίαν πρὸς τὴν τοιαύτην διδασκαλίαν ὠθησιν ἐν τῷ

πό πολλών ετών συνεστημένω ένταύθα Σχολείω τών Τεχνών άλλα προτίθεται να δώσει και εις τὸ μέλλον εδύνητά τινα, καθιστώσα τὸ σχολεῖον τοῦτο κέντρον τεχνικῆς ἐκπαίδευσως. Αἱ παραδόσεις τῆς Ἐταιρείας τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ, συντελοῦσαι μεγάλως πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου τῆς Κυβερνήσεως, ὡς προτιθέμεναι νὰ ἐνισχύσωσι τὸν πρὸς τὴν τεχνικὴν ἐκπαίδευσιν ζῆλον, ἢ νὰ προπαρασκευάσωσι τοὺς ἐν τῇ Σχολῇ τῶν Τεχνῶν μαθητεύοντας, καθίστανται καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ ἄξιαι συνδρομῆς καὶ ἐνισχύσεως.

Ἐν τῷ μεταξὺ, τὴν 18ην Φεβρουαρίου 1866 ὁ ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν Σ. Βαλαωρίτης εἶχε ζητήσει μὲ ἰδιαίτην ἐγκύκλιον πρὸς τὰς προξενικὰς ἀρχὰς τῆς Ἑλλάδος, νὰ ἐπιτύχουν αὐτὰ τὴν ἐνισχυσιν καὶ τῶν ὁμογενῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἐτόνιζε δὲ εἰς αὐτήν: «Ἡ ἐκπαίδευσις τῶν ἐργατικῶν τάξεων, ἣν ἐπιδιώκει ἡ Ἐταιρεία αὕτη, οὐ μόνον ἀναγκασιότατη εἶναι καὶ ὡς κρητὶς τοῦ πολιτισμοῦ ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τῶν πεφωτισμένων ἐθνῶν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀρίστους δύνανται νὰ παραγάγῃ καρπὸς ἐν Ἑλλάδι, ὅπου ὁ πρὸς μάθησιν ὀργανισμὸς διακαίει καὶ αὐτὰ τὰ κατώτερα στρώματα τοῦ λαοῦ».

Τὰ μαθήματα τῆς Ἐταιρείας ἤρχισαν τὴν 2αν Φεβρουαρίου 1866 εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ συλλόγου τῶν ἀξιοματικῶν τῆς ἐθνοφυλακῆς. Ἀπὸ τὸ ἐπόμενον ἔτος ἔνεκα τοῦ πλήθους τῶν ἀκροατῶν τὰ μαθήματα τῆς Ἐταιρείας ἐγίνοντο εἰς τὸ Βαρθάκειον καὶ ὕστερα ἀπὸ δλίγα χρόνια εἰς μίαν αἴθουσαν παρὰ τὴν πλατεῖαν τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος μέθω τοῦ Νοεμβρίου τοῦ 1888, ὅτε ἐνεκαινιάσθη ἡ ἰδιόκτητος στέγη τῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Εὐρυπίδου 12 ποὺ χρησιμοποιεῖται μέχρι σήμερον.

Εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τῆς μέχρι σήμερον δράσεως τῆς Ἐταιρείας ἀναφέρεται μεταξὺ ἄλλων ὅτι πρώτη αὐτῆ ἰδρυσε σχολεῖον ἀναλφαβήτων τὸ 1873 καὶ προεκήρυξε διαγωνισμὸν συγγραφῆς βιβλίων στοιχειῶδων γνώσεων, εἰς τὸν ὁποῖον πρῶτον θέμα ἐδόθη ὁ «Πρακτικὸς ὁδηγὸς τοῦ Ἑλληνος τεχνίτου». Τὸ 1869 εἶχε ἐκδώσει τὸ διαφωτιστικὸν βιβλίον «Ἐγκύκλιον τοῦ ἐργατικοῦ λαοῦ ἢ συμβουλαι πρὸς τοὺς χειρῶνακτας».

Ἐξ ἄλλου ἡ Ἐταιρεία ἐστέγασε καὶ στεγάσει συλλόγους, οἱ ὁποῖοι ἔχουν παρεμφερεῖς σκοποὺς μὲ αὐτήν, μετέχει δὲ πάσης ἐθνικῆς κινήσεως. Καὶ ἔτυχε διὰ τοῦτο τὸ 1875 ἀργυροῦ μεταλλίου Α' τάξεως ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς Ὀλυμπίων καὶ Κληροδοτημάτων, ἀργότερον ἔλαβε τὸ μετάλλιον τῶν πολέμων 1912-13 καὶ κατὰ τὸ 1956 τὸ ἀργυροῦν μετάλλιον τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

Κατὰ τὸν κ. Εὐάγγελον Φωτιάδην, ἀπὸ τὴν Ἐταιρείαν τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ ἐξεπορεύθησαν καὶ αἱ σοβαρώτεραι συζητήσεις κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ αἰῶνος μας, ἢ περὶ ἐκλογικοῦ νόμου ἐκ μαθημάτων τοῦ Ν.Ν. Σαριπόλου ἢ θεσμοθέτησις τῆς Κυριακῆς ἀργίας, ἢ ἐπιστημονικῆ διερεύνησις τῶν κατὰ τὰς φυλάκας κ.ἄ.

Ἀπὸ τὸ βῆμα τῆς Ἐταιρείας ἐδίδαξαν ὅλοι οἱ ἰδρυταὶ τῆς καὶ ὁ Γεώργιος Μιστριώτης (1840—1916), ὁ συγγραφεὺς τῶν «Στοιχείων Φυσικῆς» Τιμολέων Ἀργυρόπουλος (1847—1912), ὁ διευθυντὴς τοῦ ἀστεροσκοπεῖου Δημ. Κοκκίδης (1840—1896), ὁ συγγραφεὺς θεατρικῶν ἔργων Μιχαὴλ Λάμπρος (1841—1902), ὁ Σπυρίδων Λάμπρος (1851—1919), ὁ χημικὸς Ὁθων Ρουσόπουλος (1855—1922), ὁ Παῦλος Καρολίδης (1849—1930), ὁ καθηγητὴς τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαίου Νικόλαος Ν. Σαρίπολος (1876—1944), ὁ ἰδρυτὴς τῆς Ἐ-

ταιρείας «Ἑλληνισμὸς» Νεοκλῆς Καζάζης καὶ πολλοὶ ἄλλοι κορυφαῖοι ἐκλιπόντες.

Ἡ Ἐταιρεία ἔχει ἀποκτήσει βιβλιοθήκην μὲ 30.000 καὶ πλέον τόμους, ἔχουν δωρηθῆ δὲ εἰς αὐτὴν ὀλόκληροι βιβλιοθηκαὶ, ὡς τῶν Κ. Κούμα, Κ.Π.Δηλιγιάννη, Λυσάνδρου Καντατζόγλου, Γ. Παναγάκου, Ν. Φαραντάτου, Κ. Κασιμάτη κ.ἄ. Ἡ πρώτη μεγάλη δωρεὰ βιβλίων εἰς αὐτὴν ἔγινε ὑπὸ τοῦ ἐκδότου καὶ δραματικοῦ συγγραφέως Δημητρίου Ἄνδρ. Κορομηλά (1850—1898). Ἡ βιβλιοθήκη ὅμως τῆς Ἐταιρείας παραμένει σήμερον σχεδὸν ἀχρησιμοποίητος ἔνεκα στενότητος χώρου, ἀλλὰ προβλέπεται ἡ ἀνάπτυξις αὐτῆς ὅταν πραγματοποιηθῇ ἡ ἀνέγερσις καταλλήλου κτιρίου.

Μελέτας διὰ τὸ νέον κτίριον τῆς Ἐταιρείας ἔχουν ἤδη ἐκτελέσει οἱ ἀρχιτέκτονες κ.κ. Ι. Ἀντωνιάδης καὶ Ν. Ἀναγνωστόπουλος, βουλευτὴς καὶ ἐπιμελητὴς τοῦ Πολυτεχνείου. Τὸ σχέδιον τοῦ πρώτου προβλέπει αἰθουσαν διαλέξεων διὰ 225 ἀκροατὰς, τοῦ δὲ δευτέρου διὰ 340. Εἰς τὸ προβλεπόμενον κτίριον τῆς Ἐταιρείας θὰ ὑπάρχουν καὶ χώροι καταστημάτων πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν οικονομικῶν τῆς πόρων.

Ἡ Ἐταιρεία ἔχει ἤδη ἐκ δωρεῶν καὶ διάφορα ὄργανα φυσικῆς καὶ χημείας, προβολέα, κινηματογραφικὸν μηχανήμα, πλουσίαν χαρτογραφίαν, στεγάσει δὲ καὶ μικρὸν μουσεῖον, πινακοθήκην καὶ γλυπτοθήκην.

Τὸ 1959 ἡ Ἐταιρεία μετερρόθμισε τὸ Καταστατικὸν τῆς καὶ καθώρισε δι' αὐτοῦ ὡς σκοπὸν τῆς εἰς τὴν ἀνύψωσιν τοῦ μορφωτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ, τὸν ἠθικὸν καὶ ἐθνικὸν φρονηματισμὸν αὐτοῦ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ Ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ.

Τὸ νέον καταστατικὸν τῆς ἀναφέρει ὅτι αὕτη ἐπιδιώκει τὸν ἀνωτέρω σκοπὸν τῆς «α'» διὰ τῶν ἐν τῷ Λαϊκῷ αὐτῆς Πανεπιστημίου ὀργανωμένων μορφωτικῶν μαθημάτων καὶ διαλέξεων, β'» διὰ τῆς λειτουργίας ἀναγνωστηρίου ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ τῆς Ἐταιρείας, καὶ γ'» διὰ τῆς ἐκδόσεως τῶν διαλέξεων, φυλλαδίων, περιοδικῶν καὶ δι' ἄλλων μέσων, ἅτινα ἡ Ἐταιρεία ἤθελε κρίνει πρόσφορα πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τῆς.

Ἦδη ἡ Ἐταιρεία ἀπεφάσισε καὶ τὴν ἔκδοσιν ἐπιστημονικῆς ἐτησίως ἐπετηρίδος τῆς.

Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τῆς ἔχει ἤδη πρόεδρον τὸν ὁμότιμον καθηγητὴν τῆς Θεολογίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν καὶ ἀκαδημαϊκὸν κ. Παν. Μπρασιώτην, ἀντιπροέδρους τὸν κ. Π. Μεσολωρᾶν καὶ τὸν καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου κ. Στυλ. Κορρέν, γεν. γραμματεῖα τὸν ἐπίτιμον πρόεδρον τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου κ. Παν. Κ. Γεωργούντζον, ταμίαν τὸν θεολόγον κ. Θεόδ. Β. Κωνσταντίνου, κοσμητορα τὸν γενικὸν ἐπιθεωρητὴν στοιχειώδους ἐκπαίδευσως κ. Α. Ἀλεξόπουλον, ἔφορον βιβλιοθήκης καὶ ἀρχεῖων, τὸν διευθυντὴν τῆς Ἐθ. βιβλιοθήκης κ. Εὐ. Φωτιάδην καὶ μέλη τὸν προπύτανον τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Γ. Κορμούλην, τοὺς κ.κ. Σ. Ἀσλάνην, Ἰ. Δημάρατον, Μ. Πουρῆν καὶ Εὐ. Σταμάτην.

Ἡ Ἐταιρεία ἐξασφαλίζει εἰς τοὺς Ἀθηναίους καθημερινῶς εἰς τὰς 7.30 μ.μ. διαλέξεις ἐπὶ διαφόρων θεμάτων καὶ κάθε Σάββατον θρησκευτικὴν ὁμιλίαν.

Ἦδη ἡ Ἐταιρεία ἀποβλέπει καὶ εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ κράτους διὰ τὴν ἐξασφάλισιν ἐκσυγχρονισμένου κτιρίου στεγασεῶς τῆς καὶ πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς μορφωτικῆς τῆς δράσεως εἰς εὐρύτερα λαϊκὰ στρώματα.

ἈΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

- Ἰπ' ὄψιν: α) τοῦ ἀξιοτίμου κ. Ἰφθυπουργοῦ Παιδείας
β) τῶν ἀξιοτίμων μελῶν τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας
γ) τῆς Κοινῆς Γνώμης τῆς χώρας

Ἡ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ Εἰς τὸ παρελθόν καὶ εἰς τὸ μέλλον

2 - Τὰ φροντιστήρια ξένων γλωσσῶν

Εἶναι εἰς πάντας γνωστὸν ὅτι τὰ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ξένων γλωσσῶν ἀποτελοῦν ἐν τῷ νόμῳ τὴν κατωτάτην βαθμίδα τῆς ξηνογλώσσου ἐκπαίδευσως, καὶ εἶναι, πάντοτε κατὰ τὸν νόμον, ἐντελῶς ἀπρογραμμάτιστα, ἀνοργάνωτα καὶ ἀσύδοτα, εἰς οὐδένα ὑποκείμενα ἀρμόδιον ἔλεγχον. Ἐπὶ πλέον, οἱ λαμβάνοντες ἄδειαν ἰδρύσεως φροντιστηρίου ΣΤΕΡΟΥΝΤΑΙ πολὺ λάκεις διδασκτικῶν προσόντων, καθότι αἱ ἄδειαι διδασκαλίας καὶ ἰδρύσεως φροντιστηρίων ξένων γλωσσῶν δίδονται συχνὰ βάσει «πιστοποιητικῶν» διὰ τὰ ὅποια ΑΥΤΟΙ ΟΥΤΟΙ οἱ χορηγοῦντες τὰ πιστοποιητικὰ ὀργανισμοὶ τονίζουσι κατηγορηματικῶς ὅτι «ΔΕΝ ΠΡΟΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΙΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΟΣ» (βρα ἐπίσημον πρὸς τὸ Ἰπουργεῖον Παιδείας σχετικὴν ἔκθεσιν τῶν κ.κ. R. Close, ἀντιπροσώπου τοῦ Βρεταννικοῦ Συμβουλίου ἐν Ἑλλάδι, καὶ A. Harkness, τ. μορφωτικοῦ ἀκολούθου τῆς ἐν Ἀθῆναις πρεσβείας τῶν Η.Π., ὑπὸ ἡμερ. 14-3-1962). Ἐξ ἄλλου, τοὺς ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας λαμβάνοντας ἄδειας διδασκαλίας καὶ ἰδρύσεως φροντιστηρίων, οἱ «συνάδελφοί» τῶν πτυχιούχου ξένων γλωσσῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν χαρακτηρίζουσι δημοσίᾳ ὡς «αὐτοκαλουμένους καθηγητὰς» καὶ τονίζουσι περὶ αὐτῶν ὅτι «καλὰ θὰ ἔκαναν νὰ ἐκπαίδευθοῦν πρῶτα» (Ἔρα ἐφημερίδα «Νέα» 19-5-1965).

3 - Οἱ μεγάλοι ἑλληνικοὶ ὀργανισμοὶ ξένων γλωσσῶν

Πρὸς ἰκανοποίησιν τῆς τεραστίως ἀξιεθείσης ἀνάγκης ἐκμάθησεως ξένων γλωσσῶν, ἰδρύθησαν μετὰ τὸν πόλεμον σύμφωνα πρὸς τὸ ἄρθρον 16 τοῦ Συντάγματος ὑπὸ κοινωφελῶν

Ἐν ὄψει τῆς προσεχοῦς νομοθετικῆς ρυθμίσεως τοῦ ζωτικωτάτου διὰ τοὺς Ἑλληνας καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν θέματος τῆς διδασκαλίας τῶν ξένων γλωσσῶν, ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν καταρτιζομένων δύο νομοθετημάτων περὶ τῆς Ἐπαγγελματικῆς ἀφ' ἐνός καὶ τῆς Ἰδιωτικῆς (γενικῆς) Ἐκπαίδευσως ἀφ' ἑτέρου, βλέπουσι ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος διάφοροι ἀνακοινώσεως σωματείου ἐμφανιζομένου ὡς «Συνδέσμου ἰδιοκτητῶν ἰνστιτούτων ξένων γλωσσῶν». Ἐπειδὴ τὰ δημοσιεύματα ταῦτα, γέμοντα ἀνακριθειῶν καὶ διαστρεβλοῦντα συστηματικῶς τὴν ἀλήθειαν, ἐπιδιώκουσι νὰ προκαλέσιν σύγχυσιν διὰ νὰ παρασύρουν τὸν ἀξιοτίμον κ. Ἰφθυπουργὸν Παιδείας εἰς ἐσφαλμένους ἀποφάσεις, καὶ νὰ δημιουργήσουν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Ἀντιπροσωπείαν καὶ τὴν Κοινὴν Γνώμην ἐσφαλμένους ἐντυπώσεις ὅσον ἀφορᾷ τὴν διδασκαλίαν τῶν ξένων γλωσσῶν εἰς τὴν χώραν μας, θεωροῦμεν καθήκον ὅπως ἀνασκευάσωμεν τὰς ἀνακριθείας ταύτας, αἱ ὁποῖαι καλύπτουσι ἀθεμίτους ἐνδεχομένως καὶ ἀντικατασκευαστικὰς ἀποφάσεις:

1 - Ποιοὶ οἱ θορυβοῦντες

Ἐν πρώτοις, ἐπιβάλλεται νὰ διευκρινισθῇ ὅτι ὑπὸ τὸν πομπώδη τίτλον τοῦ «Συνδέσμου ἰδιοκτητῶν ἰνστιτούτων ξένων γλωσσῶν» κρύπτεται εἰς τὴν πραγματικότητά ὁ παρὰ τοῦ Πρωτοδικείου ἀναγνωρισθεὶς ὡς Σύνδεσμος ἰδιοκτητῶν ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΩΝ ξένων γλωσσῶν. Καὶ μόνον δὲ τὸ γεγονός ὅτι οἱ ὑπὲρ τῆς «ἀρετῆς» καὶ τῆς «νομιμότητος» θορυβωδῶς κοπτόμενοι διαστρέφουσι ἀθεμίτως τὴν ὑπόστασιν τοῦ σωματείου τῶν ἀπὸ σωματείου ἰδιοκτητῶν φροντιστηρίων εἰς σωματεῖον ἰδιοκτητῶν ἰνστιτούτων, διὰ νὰ ἀποκρύψουσι τὴν πραγματικὴν αὐτῶν ἰδιότητα καὶ νὰ παραπλανήσουν τοὺς ἀρμόδιους καὶ τὸ κοινόν, ἀρκεῖ κατ' ἀρχὴν διὰ νὰ χαρακτηρίσῃ καὶ τὴν φιλαλήθειαν καὶ τὸ ἀξιοπίστον τῶν περὶ οὗ ὁ λόγος δημοσιευμάτων.

καί μορφωτικῶν σωματείων ὡς καὶ ὑπὸ φυσικῶν προσώπων, μεγάλοι ἐλληνικοὶ ὀργανισμοὶ διδασκαλίας ξένων γλωσσῶν (Ἑλληνοαμερικανικὸν Ἐπιμορφωτικὸν Ἰνστιτούτον, Ἰνστιτούτον Ἀμερικανικῶν Σπουδῶν, Σχολαὶ Στρατηγικῆ, Σχολαὶ Χαμπάκη, Σχολαὶ Πάλμερ κ. ἄ.). Οἱ ἐκπαιδευτικοὶ οὗτοι ὀργανισμοὶ ἠκολούθησαν τὸ διὰ τὰς συγχρόνους ἀνάγκας διαμορφωθῆν μεταπολεμικῶς εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν σὺ σ τ η μ α τῆς «ταχυρρυθμοῦ διδασκαλίας ξένων γλωσσῶν (κυρίως τῆς Ἀγγλικῆς) μὲ π ρ α κ τ ι κ ῆ ν κατεύθυνσιν πρὸς ἐπ α γ γ ε λ μ α τ ι κ ὸ ν π ρ α σ α ν α τ ο λ ι σ μ ὸ ν τοῦ σπουδαστοῦ» (English language teaching for professional people), καὶ κατὰ συνέπειαν ἐζήτησαν καὶ ἔλαβον τὰς διὰ τὴν ἴδρυσιν καὶ λειτουργίαν τῶν σχολῶν προβλεπόμενας νομίμους ἀδείας θ ἄ σ ε ι τ ῆ ς π ε ρ ῖ Ἐ π α γ ε λ μ α τ ι κ ῆ ς Ἐ κ π α ι δ ε ὕ σ ε ω ς ν ο μ ο θ ε σ ῖ α ς καὶ κ α τ ὅ π ι ν ὁ μ ο φ ῶ ν ο υ γ ν ῶ μ η ς τοῦ Συμβουλίου Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαίδευσεως (ἔρα Πράξις αὐτοῦ ὑπ' ἄρ. 80) 27.2.1951, 82) 18.5.1951 κ.ἄ.). Ἐπὶ πλέον, οἱ ἐν λόγῳ ὀργανισμοὶ εἰσήγαγον τὰς συγχρόνους μεθόδους τῆς ὀρθολογικῆς ὀργάνωσως διὰ τὴν μαζικὴν ἐκπαίδευσιν (mass education. ἣτις εἰς τὴν πραγματικότητα δὲν εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὴν δ η μ ο κ ρ α τ ι κ ῆ ν - λ α ῖ κ ῆ ν ἔ κ π α ῖ δ ε υ σ ι ν), καὶ ἐπέτυχον νὰ καλύψουν καὶ ἐξυπηρετήσουν τὸν τόπον μέχρι καὶ τῶν ἀκραιῶν καὶ ἐγκαταλειμμένων ἀπὸ ἀπόψεως ξενολόγισσος ἐκπαίδευσεως περιοχῶν αὐτοῦ διὰ 500 σχολῶν καὶ παραρτημάτων, ἔπου φοιτοῦν ἐτησίως 60.000 σπουδασταί. (Εἶναι παγκοίμως γνωστὴ ἡ δυσχέρεια ποῦ καὶ αὐτὸ τὸ Κράτος συναντᾷ διὰ τὴν ἐπ' ἀνδρῶν τῶν ἐπαρχιακῶν σχολῶν μὲ διδασκάλους ξένων γλωσσῶν. Καὶ εἶναι ἐξ ἄλλου ἐπίσης γνωστὴ ἡ τακτικὴ τῶν κ.κ. ἰδιοκτητῶν φροντιστηρίων ὅπως περιορίζουν τὸ ἐνδιαφέρον των ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ μεγάλα καὶ κερδοφόρα ἀστικά κέντρα).

Τέλος, οἱ μεγάλοι ὡς ἄνω ὀργανισμοὶ διὰ τῆ ς ὀ ρ θ ο λ ο γ ι κ ῆ ς α ὐ τ ῶ ν ὀ ρ γ α ν ὴ σ ε ω ς καὶ τῆ ς ἀναπτύξεώς των εἰς 500 παραρτήματα, ἐπέτυχον νὰ διαθέσουν τεράστια ποσὰ διὰ τὴ ν β ε λ τ ῖ ω σ ι ν καὶ ἐξ ὕ ψ ω σ ι ν τῆ ς ξ ε ν ο γ λ ῶ σ σ ο υ ἔ κ π α ι δ ε ὕ σ ε ω ς (διὰ τὴν ἀπόκτησιν πανεπιστημιακῶν καθηγητῶν ὡς διευθυντῶν σπουδῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν συμβούλων, διὰ τὴν προσέλκυσιν ἐξαίρετου διδακτικοῦ προσωπικοῦ, διὰ τὴν μετάκλησιν ξένων ἐιδικῶν, διὰ τὴν συγγραφήν καὶ ἐκδόσιν καταλλήλων διὰ τοὺς Ἑλληνας σπουδαστὰς διδακτικῶν βιβλίων, διὰ τὴν δωρεάν κατὰ μῆνα διανομὴν δεκάδων χιλιάδων μορφωτικῶν ἐκδόσεων καὶ περιοδικῶν, διὰ τὴν χορήγησιν ἑκατοντάδων καὶ χιλιάδων ὑποτροφιῶν ἐξωτερικοῦ καὶ ἐσωτερικοῦ, διὰ τὴν δημιουργίαν λαμπρῶν βιβλιοθηκῶν καὶ ἀναγνωστηρίων, καὶ διὰ πλείστα ἄλλα, τὰ ὅποια ΑΔΥΝΑΤΕΙ ΑΠΟΛΥΤΩΣ νὰ προσφέρῃ οἰοδήποτε φροντιστήριον, ὡς εἶναι προφανές εἰς πάντα λογικὸν καὶ ἀμερόλητον ἄνθρωπον), χωρὶς δέ, παρὰ τὰς τεραστίους ἐκ τούτων δαπάνας, νὰ παύσουν τὰ διδάκτρα τῶν ἐν λόγῳ σχολῶν ν ἄ ε ἶ ν α ι Π Ρ Ο Σ Ὺ Τ Α εἰς τὸ ν Λ Α Ο Ν . Καὶ τοῦτο, διότι τὰς δαπάνας ταύτας τ ἄ ς

ἐ π ι μ ε ρ ῖ ζ ο υ ν εἰς τὰ 500 παραρτήματα αὐτῶν, ἢ δὲ ἐπιβάρυνσις ἐκάστου ἀποβαίνει ἀσήμαντος καὶ ἀνεπαίσθητος καὶ εἰς τὸν πτωχότερον ἀκόμη σπουδαστήν.

Διὰ πάντας τοὺς ἀνωτέρω λόγους, οἱ εἰρημένοι ἐλληνικοὶ ὀργανισμοὶ ἀπέκτησαν τὴν ἀμέριστον ἐμπιστοσύνην καὶ τὴν προτίμησιν τῆ ς Ἑλληνικῆ ς κοινωνίας καὶ τῆ ς σπουδαζούσης νεολαίας, ἀλλὰ καὶ τὴν ὀμόθυμον ἀναγνώρισιν ὀ λ ο κ λ ῆ ρ ο υ τῆ ς Ἐθνικῆ ς Ἀντιπροσωπείας (Ἔρα Ἐπίσημα Πρακτικὰ Βουλῆ ς, συνεδρίασις 16-7-1959, σελ. 6 καὶ 7).

4 - Τί ζητοῦν οἱ κ. κ. ἰδιοκτῆται φροντιστηρίων ξένων γλωσσῶν

Οἱ κ.κ. ἰδιοκτῆται φροντιστηρίων ἀντὶ νὰ ἀντιμετωπίσουν τὰς συνεπείας τῆ ς ἐ ξ ε λ ῖ ξ ε ω ς καὶ τῆ ς π ρ ο ὀ δ ο υ εἰς τὸν τομέα τῶν ξένων γλωσσῶν, διὰ τῆ ς βελτιώσεως τῆ ς εἰς τὰ φροντιστήρια αὐτῶν παρεχόμενης διδασκαλίας, ἀκόμη δὲ καὶ διὰ τῆ ς ἀναπτύξεως τῶν ἀνοργανῶτων φροντιστηρίων εἰς ὀργανωμένους σχολὰς ξένων γλωσσῶν — καθ' ὅσον τὸ ἀνοργάνωτον καὶ ἀνεξέλεγκτον εἰς οὐδένα πλέον τομέα εἶναι σήμερον ἀνεκτόν— ἐθεώρησαν προτιμώτερον, ἀκοπήτερον καὶ συμφερότερον δι' αὐτοὺς νὰ ἐπιδιώξουν, κατὰ τὸ παράδειγμα τῆ ς κολωβῆ ς ἀλώπεκος τοῦ Αἰσωπείου μύθου, καὶ μὲ σφραγίσαν ἰσχυρισμῶν, διχολαβισμῶν καὶ ἀνακριθειῶν, τὸν ἄ ν α γ κ α σ τ ι κ ὸ ν ὑποβιβασμὸν τῶν ἀνταγωνιζομένων αὐτοὺς σχολῶν εἰς φροντιστήρια.

Οὕτω, εἰς τὸ πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆ ς Κυβερνήσεως καὶ τὸν κ. ὑφυπουργὸν Παιδείας, ἀπευθυνθῆν τὴν 23-6-1965 τηλεγράφημά των, οἱ κ.κ. ἰδιοκτῆται φροντιστηρίων ζητοῦν ὅπως ὁ ψηφισθησόμενος προσεχῶς νέος ἐκπαιδευτικὸς νόμος «θέσῃ εἰς ἸΣΗΝ ΜΟΙΡΑΝ τὰ ἐκπαιδευτήρια ξένων γλωσσῶν». Ὑπὸ τὸ ἄθῶν ὅμως καὶ εὐσχημον τοῦτο αἴτημα, τὸ ἐκ πρώτης ὄψεως ἀνταποκρινόμενον εἰς τὸ γενικὸν αἶσθημα τῆ ς ἴσης μεταχειρίσεως τῶν πολιτῶν, ὙΠΟΚΡΥΠΤΕΤΑΙ, κατὰ τὴν γνωστὴν νεοελληνικὴν μέθοδον, ἡ παράλογος, ἀντικαινεπιστημικὴ, καὶ ἀντισυνταγματικὴ ἀξίωσις ὅπως, διὰ τῆ ς ὑποχρεωτικῆ ς «ἐξισώσεως», ὁ νέος νόμος ὙΠΟΒΙΒΑΣΗ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ τὰς λειτουργούσας ὀργανωμένους σχολὰς ξένων γλωσσῶν εἰς ἀνοργάνωτα φροντιστήρια. Διότι τὸ ἀντίθετον, δηλ. ἡ μετατροπὴ φροντιστηρίου εἰς σχολὴν, παρ' οὐδενὸς νόμου οὔτε ἀπαγορεύεται, οὔτε καὶ εἶναι νοητὸν νὰ ἀπαγορευθῆ, ἐφ' ὅσον ὁ ἐνδιαφερόμενος ἤθελε συμμορφωθῆ πρὸς τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου διὰ τὰς σχολὰς τασσομένης προϋποθέσεις, ἢ ταιαύτη δὲ π ρ ὀ ς τ ἄ ἄ ν ω ἐξομοίωσις (ἀνάπτυξις) φροντιστηρίων εἰς σχολὰς, ὑπὸ τὰς νομίμους προϋποθέσεις, εἶναι ὡς εὐνόητον πάντοτε δυνατὴ. Ἐκείνο ὅμως, τὸ παράλογον καὶ ἀντικαινεπιστημικόν, ὅπερ ἐν τῇ οὐσίᾳ ζητοῦν οἱ κ.κ. φροντισταί, εἶναι ἡ π ρ ὀ ς τ ἄ κ ἄ τ ω ἐξομοίωσις, δηλ. ἡ ἄ ν α γ κ α σ τ ι κ ῆ μετατροπὴ (ὑποβιβασμὸς) τῶν ὀργανωμένων σχολῶν εἰς ἀνοργάνωτα καὶ ἀσύνδοτα φροντιστήρια, διὰ νὰ παύσουν αἱ σχολαὶ νὰ τοὺς ἀνταγωνίζονται, καὶ διὰ νὰ παύσουν καὶ οἱ ἴδιοι κ.κ. ἰδιοκτῆται φροντιστηρίων νὰ ἔχουν πλέγμα κατωτερότητος ἔναντι τῶν σχολῶν.

Ἄλλὰ δὲν περιορίζονται εἰς τοῦτο καὶ μόνον οἱ κ.κ. ἰδιοκτῆται φροντιστηρίων. Παρραυρόμενοι ἀπὸ τὸ ἐπικρατοῦν εἰς τὴν ἐποχὴν μας πνεῦμα τῆ ς προβολῆ ς καὶ τῶν πλέον ἀπιθάνων καὶ παραλόγων «διεκδικήσεων», ζητοῦν ἐπίσης θρασύτατα καὶ δημαγωγικώτατα εἰς τὸ πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆ ς Κυβερνήσεως ἀπευθυνθῆν ὑπόμνημά των (ἔρα Δελτίον Συνδέσμου, Ἀπρίλιος 1965) ὅπως «ἐφαρμοσθῆ ἀποτελεσματικὰ ὁ νόμος ποῦ ἀ π α γ ο ρ ε ὕ ε ι τ ῆ ν ἴ δ ρ υ σ ι ν π α ρ ρ τ η μ ἄ τ ω ν ».

Καὶ ὁ μὲν ἰσχυρισμὸς τῶν κ.κ. ἰδιοκτητῶν φροντιστηρίων ὅτι ὁ νόμος ἀπαγορεύει δῆθεν τὴν ἴδρυσιν παραρτημάτων εἶναι ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΨΕΥΔΗΣ. Τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, διὰ τῆ ς ὑπ' ἄρ. 227 γνωμοδοτήσεως, εἶχεν ἤδη ἀπὸ τοῦ 1961 ἀποφανθῆ αὐτολεξεῖ ὅτι «ἡ λειτουργία τῶν σχολῶν δ ι ἄ π α ρ ρ τ η μ ἄ τ ω ν, δίδει εἰς ταύτας τὸν χαρακτήρα καὶ τὴν πλήρη μορφήν ὀργανωμένων σχολείων, κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν λειτουργούντων ἐν Ἑλλάδι ξένων τοιούτων». Τὸ δὲ Συμβούλιον Ἐπικρατείας, διὰ τῆ ς προσφάτου ὑπ' ἄρ. 1527) 1965 ἀποφάσεως τοῦ ἀποφαίνεται ἐπίσης «περὶ ἴδρύσεως καὶ λειτουργίας παραρτημάτων τῶν ἰδρυθεῶτων κεντρικῶν σχολῶν, μ ἢ ἀ π α γ ο ρ ε υ ο μ έ ν ω ν ἔ κ τ ο ὗ ν ὀ μ ο υ ».

Ἀποτελεῖ ὅμως γενικώτερον θλιβερώτατον σύμπτωμα τὸ γεγονός ὅτι οἱ ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω ἐκτεθείσας, ἐλάχιστα δὲ ἱκανοποιητικὰς, συνθήκας καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον βάσει «πιστοποιητικῶν» ΠΑΝΤΕΛΩΣ ΑΣΧΕΤΩΝ «πρὸς τὴν διδακτικὴν ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ», λαμβάνοντες λ ῖ α ν ἐ π ι ε ι κ ῶ ς ἀδείας διδασκαλίας καὶ ἴδρύσεως ἀνοργανῶτων καὶ ἀσυνδότην φροντιστηρίων, ΔΕΝ ΑΡΚΟΥΝΤΑΙ ΕΙΣ ΤΟΥΤΟ, ἀλλὰ ζητοῦν σήμερον καὶ ΝΑ ΜΟΝΟΠΩΛΗΣΟΥΝ τὴν ξενόγλωσσον ἐκπαίδευσιν διὰ τῆ ς αἰτουμένη ς ἀπαγορεύσεως τῶν 500 ἐπιτυχῶς λειτουργούντων παραρτημάτων τῶν μεγάλων ἐκπαιδευτικῶν ὀργανισμῶν ξένων γλωσσῶν, ὡς καὶ τὴν ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗΝ ΔΙΑΛΥΣΙΝ τῶν ὀργανισμῶν τούτων, ἐφ' ὅσον δεκτῶν τυχὸν γινομένων τῶν ἀξιώσεων τῶν κ.κ. φροντιστῶν, οἱ εἰρημένοι ὀργανισμοὶ δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ ἰδρῦουν παρὰ... ΕΝ ΚΑΙ ΜΟΝΟΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ! Ταῦτα δὲ πάντα ζητοῦν ὄχι μόνον εἰς θάρρος τῶν μεγάλων ἐλληνικῶν ἐκπαιδευτικῶν ὀργανισμῶν ξένων γλωσσῶν, καὶ τῶν εἰς αὐτοὺς ἐργαζομένων 1000 καθηγητῶν καὶ 2500 ὑπαλλήλων, ἀλλ' εἰς θάρρος καὶ τῆ ς σπουδαζούσης ἐλληνικῆ ς νεολαίας, τῆ ς κοινωνίας, καὶ τῆ ς ἐκπαίδευσεως γενικώτερα, ὅπως δὲ ἰδιαιτέρως εἰς θάρρος τῆ ς ἐλληνικῆ ς ἐπαρχίας καὶ τῆ ς ἐλληνικῆ ς ὑπαίθρου.

5 - Τί ζητοῦν οἱ ἐλληνικοὶ ὀργανισμοὶ ξένων γλωσσῶν

Οἱ ἐλληνικοὶ ὀργανισμοὶ διδασκαλίας ξένων γλωσσῶν, οἱ ἐπιτυχῶς λειτουργοῦντες ἀπὸ 20ετίας καθ' ἕλην τὴν χώραν μὲ 500 σχολὰς καὶ παραρτήματα, ΟΥΔΕΝ ΤΟ ἸΔΙΑΙΤΕΡΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΝ ΔΙ' ΕΑΥΤΟΥΣ ΖΗΤΟΥΝ, πέραν τοῦ ὑπὸ τοῦ Συντάγματος εἰς πάντα τοὺς Ἑλληνας κατοχυρουμένης δικαιώματος τοῦ ἰδρῦειν σχολὰς ἢ φροντιστήρια, εἴτε ἐ-

παγγελματικῆ ς εἴτε γενικῆ ς κατευθύνσεως, ὑπὸ τὰς δι' ἕκαστον νομίμους προϋποθέσεις.

Ἐν ὄψει τῆ ς ψηφίσεως τῆ ς νέας περὶ Ἐπαγγελματικῆ ς Ἐκπαίδευσεως νομοθεσίας, οἱ ἐν λόγῳ ἐκπαιδευτικοὶ ὀργανισμοὶ ἐκφράζουν τὴν ΕΥΧΗΝ ὅπως περιλάβῃ αὕτη διατάξεις συγχρονισμένας καὶ φιλελευθέρας, δυναμένας νὰ συντελέσουν εἰς τὴν βελτίωσιν καὶ ἀνάπτυξιν τῆ ς Ἐπαγγελματικῆ ς ἐκπαίδευσεως, καὶ νὰ μὴ παρεμποδίζωσιν ἢ ὑπονομεύωσιν αὐτήν. Ὅσον ἀφορᾷ εἰδικώτερον τὴν ξενόγλωσσον διδασκαλίαν πρακτικῆ ς κατευθύνσεως, ἐκφράζουν ἐπίσης τὴν ΕΥΧΗΝ ὅπως ἡ ΑΡΜΟΔΙΑ ὑπηρεσία περιλάβῃ εἰς τὸ νομοθέτημα θσας τροποποιήσεις ἢ συμπληρώσεις θεωρεῖ ἀναγκαίας διὰ τὴν βελτίωσιν τῆ ς ἐν λόγῳ διδασκαλίας. Ἐκείνο ὅμως ἐπὶ τοῦ ὁποίου οἱ ἐλληνικοὶ ὀργανισμοὶ ξένων γλωσσῶν θεωροῦν καθήκον νὰ ἐπισύρουν ὅπως ἰδιαιτέρως τὴν προσοχὴν τῶν ἀρμοδίων, εἶναι ἡ ΣΑΦΗΣ ΔΙΑΤΥΠΩΣΙΣ τοῦ νομοθετήματος, ὥστε νὰ ἀποκλεισθῶν εἰς τὸ μέλλον οἱ στρεφόμενοι ἰσχυρισμοὶ ἀδιστακτικῶν ἀνταγωνιστῶν, καὶ ἀποτραποῦν αἱ μακρὰ δικαστικὰ διελεύσεις τοῦ παρελθόντος. Συγκεκριμένως:

1ον. Ἐνδείκνυται ὅπως κατὰ τὴν ἐν τῇ μελλοντικῇ νόμῳ ἀπαριθμησιν τῶν διαφόρων ἐπαγγελματικῶν σχολῶν μνημονευθῶν ρητῶς αἱ ἐπαγγελματικὰ σχολαὶ ξένων γλωσσῶν (πρακτικῆ ς κατευθύνσεως πρὸς ἐπαγγελματικὸν προσανατολισμὸν) καὶ αἱ ξενόγλωσσοι σχολαὶ ἐπαγγελματικῶν ἐιδικεύσεων (γραμματέων, διερμηνέων, μεταφραστῶν κλπ). Τοῦτο εἶναι σ ὄ μ ε φ ω ν ο ν μὲ τὴν κειμένην νομοθεσίαν (ἔρα ἄρθρ. 26 Ν.Δ. 3971) 1959, ὡς καὶ σχετικὰς γνωμοδοτήσεις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ὑπ' ἄρ. 227) 1961 καὶ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ὑπ' ἄρ. 1526) 1965 καὶ 1527) 1965).

2ον. Ἐνδείκνυται ἐπίσης ὅπως γίνῃ ἐν τῇ νόμῳ ρητὴ μνεία περὶ τῆ ς ἴδρύσεως καὶ λειτουργίας παραρτημάτων ἐπαγγελματικῶν σχολῶν ξένων γλωσσῶν. Τοῦτο εἶναι καὶ γενικώτερα σύμφωνον πρὸς τὴν ἰσχύουσαν σήμερον νομοθεσίαν τῆ ς Ἐπαγγελματικῆ ς Ἐκπαίδευσεως, τὴν ἐπιτρέπουσαν ἀπεριορίστως τὴν ὑπὸ φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων ἴδρυσιν πολλῶν καὶ διαφόρων σχολῶν, ραδιοτηλεγραφητῶν, οἰκοδόμων, ἠλεκτρολόγων, λογιστῶν, δακτυλογράφων κλπ. Θὰ ἀπατέλει δὲ ἀπαράδεκτον ἀντινομίαν νὰ ἐπιτρέπεται ἢ ἴδρυσιν πολλῶν σχολῶν δ ι α φ ὀ ρ ω ν τ ὴ π ω ν καὶ νὰ ἀπαγορεύεται ἢ ἴδρυσιν σχολῶν τοῦ αὐτοῦ τύπου. Εἰδικώτερον ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐπαγγελματικὰς σχολὰς ξένων γλωσσῶν, ἢ ἴδρυσιν παραρτημάτων παρ' αὐτῶν ἐκρίθη νόμιμος καὶ διὰ τῶν μνημονευομένων ἀνωτέρω γνωμοδοτήσεως ὑπ' ἄρ. 227) 1961 τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους καὶ ἀποφάσεως ὑπ' ἄρ. 1527) 1965 τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.

ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΝΩΣΙΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ Πρόεδρος

ΘΕΟΔ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς

ΚΩΝΣΤ. ΓΕΡΑΡΔΟΣ

«**Ἄθλα λέγομεν**

καὶ ἄθλα πράττομεν»

ΔΙΑ ΤΗΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΝ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

Δημοσιεύοντες εις τὰς ἀμέσως προηγούμενας σελίδας «Ἀνακοίωσι» τῆς Ἐνώσεως ἰδιωτικῶν Ἑπαγγελματικῶν καὶ Τεχνικῶν Σχολῶν Ἑλλάδος ἐπὶ τοῦ φλέγοντος θέματος τῶν ἐπαγγελματικῶν σχολῶν ξένων γλωσσῶν, θεωροῦμεν σκόπιμον ἰὰ ἐπισύρωμεν τὴν προσοχὴν τῶν ἀρμοδίων, τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ κόσμου τῆς χώρας, ἀλλὰ καὶ τοῦ κυρίως ἐνδιαφερομένου Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἐπὶ τῆς καταπληκτικῆς **ΑΝΤΙΦΑΣΕΩΣ** ἣτις παρατηρεῖται μεταξὺ τοῦ πνεύματος ἀφ' ἐνὸς καὶ τῶν γενικωτέρων κατευθύνσεων τὰς ὁποίας λόγους διαγράφει ἡ ἐπίσημος **Εἰσηγητικὴ Ἐκθεσις** ἡ συνοδουσα τὸ εἰς τὴν Βουλὴν κατατεθὲν **Σχέδιον νόμου περὶ Τεχνικῆς (Ἑπαγγελματικῆς) Ἐκπαιδεύσεως**, καὶ ἀφ' ἐτέρου τῆς **πράγματι ἀκολουθουμένης εἰς τὸ Σχέδιον νόμου ἐκπαιδευτικῆς πολιτικῆς** ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐπαγγελματικὰς σχολὰς ξένων γλωσσῶν.

Σ ΓΝΩΣΤΟΝ, δὴ οὐ εἶναι τὰ κύρια ζητήματα τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς σχολὰς ξένων γλωσσῶν, τὰ ἀποτελοῦντα σήμερον—στρεφοδίως, ἀναχρονιστικῶς καὶ ἐν πλήρει ἀγνοίᾳ τῆς νομικῆς καὶ τῆς ἐκπαιδευτικῆς πραγματικότητος—ἀντικείμενον σφοδρᾶς ἀντιδράσεως ἐκ μέρους ὀρισμένων ἐπαγγελματικῶν ἀνταγωνιστῶν (ἰδιοκτητῶν φροντιστηρίων ξένων γλωσσῶν) ἀλλὰ καὶ ἐκ μέρους ὀρισμένης ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, συμμεριζομένης τὰς ἐν προκειμένῳ ἀπόψεις τῶν κ.κ. φροντιστῶν. Τὰ ζητήματα ταῦτα εἶναι:

1ον. Τὸ περὶ λειτουργίας ἢ μὴ ἐπαγγελματικῶν σχολῶν ξένων γλωσσῶν, ἧτοι ὀργανωμένων σχολῶν ταχυρhythμου διδασκαλίας ξένων γλωσσῶν μετὰ πρᾶκτικῆν καὶ τεύθυνσιν πρὸς ἐπαγγελματικὸν προσανατολισμὸν τοῦ σπουδαστοῦ (κατὰ διάκρισιν πρὸς τὰ ἀνοργάνωτα φροντιστήρια ξένων γλωσσῶν τῆς ἰδιωτικῆς - γενικῆς - ἀκαδημαϊκῆς ἐκπαιδεύσεως), καὶ

2ον. Τὸ περὶ λειτουργίας ἢ μὴ **παρὰ τὴν μάκρον** ἐν λόγῳ σχολῶν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι τὸ ὑποβληθὲν πρό τινας εἰς τὴν Βουλὴν Σχέδιον νόμου περὶ Τεχνικῆς (Ἑπαγγελματικῆς) ἐκπαιδεύσεως **ΟΥΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΙ** ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καὶ ὅπως παραδόξως καὶ στρουθοκαμηλικῶς **ΑΓΝΟΕΙ** τὰς ἀνὰ τὴν χώραν λειτουργούσας σήμερον 500 περίπου ἑλληνικὰς ξενόγλωσσους σχολὰς καὶ παραρτήματα αὐτῶν. Ἡ τοιαύτη ὁμῶς **ΣΚΟΠΙΜΟΣ ΣΙΩΠΗ** τοῦ σχεδίου νόμου οὐδὲν ἄλλο ἐν τῇ πράξει σημαίνει εἰμὴ εὐσηχημὸν **ΚΑΤΑΡΤΗΣΙΝ** τῶν

περὶ οὗ ὁ λόγος σχολῶν, καὶ κατὰ συνέπειαν **ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΙΝ** τῶν παραρτημάτων αὐτῶν, ἐφ' ὅσον, μετὰ τὴν τυχὸν ἐπιψήφισιν τοῦ νόμου ὡς ἔχει σήμερον, αἱ σχολαὶ αὗται θὰ εὐρεθοῦν **ΧΩΡΙΣ ΝΟΜΙΜΟΝ ΥΠΟΣΤΑΣΙΝ ΚΑΙ ΚΑΛΥΨΙΝ**, καὶ χωρὶς δυνατότητα λήψεως νομίμου ἀδείας λειτουργίας, μὴ προβλεπομένης ἐν τῷ ὑποβληθέντι Σχεδίῳ, οἱ δὲ καταδοκούντες ἐπαγγελματικοὶ τῶν σχολῶν ἀνταγωνισταί, οἱ καὶ δημιουργοῦντες τὸ ὅλον ζήτημα ἰδιοκτῆται φροντιστηρίων ξένων γλωσσῶν, θὰ σπεύσουν νὰ τὰς κλείσουν διὰ τῆς ἀτυνομίας, ὡς στερουμένων ἀδείας!

Διὰ τοὺς τυχὸν ἀμφιβάλλοντας ὅτι **ΑΥΤΟΣ ΕΙΝΑΙ** ὁ παρὰ τῶν καταρτισάντων τὸ Σχέδιον νόμου ἐπιδικώμενος **ΣΚΟΠΟΣ**, προσθέτομεν ὅτι ὁ σκοπὸς οὗτος **ΟΜΟΛΟΓΕΙΤΑΙ** ἀπροκαλύπτως καὶ διασαφηνίζεται εἰς τὸ καταρτισθὲν **ἔτερον** περὶ ἰδιωτικῆς (γενικῆς) Ἐκπαιδεύσεως σχέδιον νόμου, ὅπου τὸ ἄρθρον 55, παρ. 3, προβλέπει ρητῶς ὅτι «Τὰ παντὸς εἶδους ἰδιωτικὰ ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα, ὑπὸ οἰανδήποτε μορφῆν, τίτλον ἢ προσωνομίαν ἐμφανίζονται, ἐφ' ὅσον ἀποδειγμένως ἀποσκοποῦν εἰς τὴν διδασκαλίαν κυρίως ξένων γλωσσῶν, εἶναι φροντιστήρια ξένων γλωσσῶν, καὶ **ΔΕΟΝ** νὰ λειτουργήσουν ἐφεξῆς ὡς τοιαῦτα».

Καὶ αἱ μὲν ἐπιδικώξεις τῶν ἐπαγγελματικῶν ἀνταγωνιστῶν τῶν ἐν λόγῳ σχολῶν κ.κ. ἰδιοκτητῶν φροντιστηρίων, τῶν ἐνδιαφερομένων ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν κατάργησιν τῶν σχολῶν τούτων καὶ τῶν παραρτημάτων αὐτῶν, εἶναι νοηταί, ἀν καὶ μὴ δικαιολογούμεναι. Ἐκεῖνο ὁμῶς τὸ ὅποιον τυγχάνει παντελῶς ἀκατανόητον καὶ ἀδικαιολόγητον, εἶναι ἡ ἐν προκειμένῳ στάσις

τῶν συνταξάντων τὸ περὶ Τεχνικῆς (ἐπαγγελματικῆς) ἐκπαιδεύσεως Σχέδιον Νόμου. Διότι ἡ ἐμμέσως καὶ διὰ τῆς σκοπίμου σιωπῆς καὶ ἀγνοίας τῶν ἐπαγγελματικῶν σχολῶν ξένων γλωσσῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιδικωμένη κατάργησις τούτων, ἔρχεται εἰς ριζικὴν καὶ ἀμεσον σύγκρουσιν πρὸς τὸ προοδευτικὸν καὶ φιλελεύθερον πνεῦμα ποῦ διαπνέει τὸ ὅλον Σχέδιον νόμου, ὡς τοῦτο ἀναπτύσσεται εἰς τὴν συνοδουσαν τὸ Σχέδιον τοῦτο ἐμπεριστατωμένην **Εἰσηγητικὴν Ἐκθεσιν**, καὶ θὰ ἀπετέλει ἀπαράδεκτον ἀντινομίαν καὶ ἀντίφασιν.

Τονίζεται, πράγματι, ρητῶς εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς εἰρημένης **Εἰσηγητικῆς Ἐκθέσεως** (σελ. 1) ὅτι «ἐφ' ὅσον δὲν ἐκπαιδεύομεν τοὺς νέους κατὰ τρόπον ἐγγύωμενον τὴν **ΘΕΤΙΚΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΝ** τῶν ἀπόδοσιν, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ προσδοκῶμεν ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ οἰκονομία θὰ γίνῃ ἀνταγωνιστικὴ εἰς τὸν στίβον τῆς **διεθνῶς ἀμιλλῆς**».

Καὶ ἐρωτᾶται: Πῶς εἶναι τότε νοητὸν νὰ ἀποκλείσωμεν τὸν ἐπαγγελματικὸν προσανατολισμὸν, τὴν θετικὴν ἐπαγγελματικὴν κατεύθυνσιν ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν τῆς ξένης γλώσσης, ἧτοι τοῦ μοναδικοῦ ἀκριθῶς μέσου ἐπικοινωνίας καὶ συνεννοήσεως εἰς τὸν ἐπαγγελματικὸν στίβον τῆς μνημονευμένης **διεθνῶς ἀμιλλῆς**; Καὶ ποῖαν ἐξ ἄλλου ἐγγύωσιν παρέχει ἡ ξενόγλωσσος διδασκαλία ἀκαδημαϊκῆς μορφῆς, ὅταν ἔχωμεν ἐνώπιον ἡμῶν τὴν ἐπὶ γενεᾶς καταγώδη ἀποτυχίαν τῆς «ἀκαδημαϊκῆς» διδασκαλίας τῆς γαλλικῆς γλώσσης εἰς τὴν Μέσῃν ἐκπαιδεύσιν;

Ἐκφράζει ἐν συνεχείᾳ ἡ εἰρημένη **Εἰσηγητικὴ Ἐκθεσις** (σελ. 2) τὸ παράπονον ὅτι τὸ Κράτος «στορέσαν ἀποκλειστικῶς σχεδὸν τὸ ἐνδιαφέρον πρὸς τὴν Γενικὴν Ἐκπαιδεύσιν... δὲν ἐφρόντισε ἅν νὰ κατευθύνῃ (τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν) ... πρὸς τὰς ἐιδίκοι ἀφίερον τὰς εἰς τὰς ὁποίας ἐπρεπὲς νὰ ἀφίεροντο ἰδρυθῆναι σχολαί, καὶ ὡς πρὸς τὸ πρόγραμμα σπουδῶν κατὰ κλάδους».

Καὶ ἐρωτᾶται: Πῶς εἶναι συνεπῶς νοητὸν **ΝΑ ΑΓΝΟΗΣΗ** σήμερον τὸ Κράτος τὰς ἐπαγγελματικὰς σχολὰς ξένων γλωσσῶν, αἵτινες μόναι αὗται, ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς οὐδαμῶθεν ἐνισχύσεως ἢ προτροπῆς, ἔστρεψαν ἐγκαίρως τὴν προσοχὴν πρὸς τὴν ὑποδεικνυομένην ἐν τῇ Ἐκθεσίᾳ **ειδίκοις** τῆς Ἐκπαιδεύσεως, δημιουργήσασαι εἰς τὸν τοιμέα τῶν ξένων γλωσσῶν καὶ παραλλήλως πρὸς τὴν διδασκαλίαν ἀκαδημαϊκῆς μορφῆς τὴν διδασκαλίαν **πρᾶκτικῆς** κατευθύνσεως πρὸς ἐπαγγελματικὸν προσανατολισμὸν τῶν σπουδαστῶν, καὶ συμπλήρωσαν ταύτην ἔτι περαιτέρω διὰ τῆς λειτουργίας σχολῶν ἀνταποκρινόμενων εἰς διαφόρους **κλάδους** (διερμηνέων, μεταφραστῶν κλπ.), ὡς ἐν τῇ Ἐκθεσίᾳ ἀκριθῶς συνιστᾶται;

Καὶ συνεχίζει ἡ **Εἰσηγητικὴ Ἐκθεσις** ἐν σελ. 8:

«γ) Ἡ ἐξέλιξις... ἀλλὰ καὶ αἱ ἀνάγκαι τῆς ἀγορᾶς ἐργασίας εἰς χώρας εὐρισκομένης ἐν ἀναπτύξει **ΑΠΑΙΤΟΥΝ** ὄχι μόνον τὴν εἰς διαφόρους **κλάδους** εἰδίκευσιν τῶν ἐκπαιδευομένων, ... ἀλλὰ καὶ τὴν διάρθρωσιν τῆς ... ἐκπαιδεύσεως εἰς **πολ-**

λάς ἐπαλλήλους ἀκόμη καὶ **παρὰ τὴν ἴσους** βαθμίδας, κατὰ τρόπον ὁ ὅποιος νὰ παρέχῃ εἰς τοὺς νέους **πολλὰς** καὶ **ποικίλας** δυνατότητας μορφώσεως καὶ **ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ** ἀποκαταστάσεως;»

Πῶς ὅθεν ὑπὸ τὰς συνθήκας ταύτας εἶναι δυνατόν νὰ καταργηθῇ ἡ ἀπὸ 20ετίας **ὑφίσταμένη** καὶ ἐπιτυχῶς **λεϊτούργουσα** ξενόγλωσσος ἐπαγγελματικὴ ἐκπαίδευσις, ἡ τόσον σύμφωνος πρὸς τὰς ἀνωτέρω εἰσηγήσεις, διὰ νὰ μείνῃ ἀντὶ τῶν ἐνδεικνυομένων **πολλῶν** καὶ **ποικίλων** μορφῶν ἐκπαιδεύσεως ἀποκλειστικῶς **ΜΙΑ** καὶ **ΜΟΝΗ**, καὶ δὴ ἡ ἀκαδημαϊκὴ τοιαύτη, ἡ **ΜΗ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΟΜΕΝΗ** εἰς τὰς συγχρόνους ἀνάγκας;

Ὑποστηρίζει ἐν συνεχείᾳ ἡ **Εἰσηγητικὴ Ἐκθεσις** εἰς σελ. 9 ὅτι τὰ ἐκπαιδευτικὰ σχήματα **οὐδὲν «νὰ ΠΡΟΣΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ** εἰς τοὺς ἐκάστοτε **ΟΡΟΥΣ** τῆς κοινωνικῆς ζωῆς». Καὶ ἐπάγεται αὐτολεξεῖ ὅτι αἱ βαθμίδες τῆς ἐκπαιδεύσεως «δυνατὸν καὶ σκόπιμον εἶναι νὰ ὀργανωθοῦν κατὰ **τοιοῦτον** τρόπον, ὥστε μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν ἐκάστου κύκλου σπουδῶν ὁ νέος νὰ ἐξέρχεται εἰς τὴν **ἀγορὰν ἐργασίας** καὶ νὰ εὐρίσκη εὐκόλως βιοποριστικὴν **ἀπασχόλησιν**».

Ποῶς ὁμῶς δύναται σήμερον νὰ ἀγνοήσῃ τὸ τεράστιον **κοινωνικὸν φαινόμενον** καθ' ὃ αἱ ξένοι γλωσσαὶ ἀπέβησαν **ΠΡΩΤΑΡΧΙΚΟΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΝ ΕΦΟΔΙΟΝ**, ζητοῦνται ἐπιτακτικῶς εἰς τὴν ἀγορὰν ἐργασίας (τουρισμὸς, ναυτιλία, ἐμπόριον κλπ.) καὶ ἀναφέρονται ἐπισήμως εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς περιπτώσεις προσλήψεως ὑπαλλήλων παρὰ Τραπεζῶν, ὀργανισμῶν κλπ., ὡς πρώτη προϋπόθεσις συμμετοχῆς εἰς σχετικῶς διαγωνισμοὺς κλπ.;

«Τελειότερον, συνεχίζει ἡ Ἐκθεσις, εἶναι τὸ **ἐλαστικὸν** ἐν τῇ **σύστημα**, ἐκεῖνο τὸ ὅποιον παρέχει εἰς τοὺς νέους πολλὰς καὶ **ποικίλας** δυνατότητας καὶ **εὐκαιρίας** σπουδῶν».

Καὶ εἶναι δυνατόν εἰς μόνον τὴν ξενόγλωσσον ἐκπαιδεύσιν νὰ **ΕΠΙΒΑΛΩΜΕΝ** κατ' ἀποκλειστικότητα τὸ **ΕΝ** καὶ **ΜΟΝΟΝ** σύστημα, τὴν διδασκαλίαν ἀκαδημαϊκῆς κατευθύνσεως, καὶ νὰ **ΚΑΤΑΡΤΗΣΩΜΕΝ** ἐν προκειμένῳ τὰς ἐπιτυχῶς λειτουργούσας ἄλλας μορφὰς ἐπαγγελματικῆς ξενόγλωσσου ἐκπαιδεύσεως;

Ἡ αὕτη Ἐκθεσις προβάλλει εἰς σελ. 17—20 τὸ παράδειγμα τῶν ξένων. Πῶς ὁμῶς εἶναι δυνατόν διὰ **ΜΟΝΗΝ** τὴν ξενόγλωσσον ἐκπαιδεύσιν νὰ ἀγνοηθῇ τὸ παράδειγμα τῶν ξένων ἐν προκειμένῳ, μετὰ τὰς λαμπρὰς σειρὰς τῶν διδακτικῶν βιβλίων **Ἐπαγγελματικῆς** κατευθύνσεως;

Μνημονεύει τέλος ἡ Ἐκθεσις εἰς σελ. 20 καὶ τοὺς **ξένους ἐμπεριργώμονας**. Ἰδοὺ ὁμῶς τί λέγουσιν ἐν προκειμένῳ εἰς σχετικὴν ἔκθεσιν των, ὑποβληθεῖσαν πρὸ καιροῦ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας, οἱ κ.κ. **R. Close**, ἀντιπρόσωπος ἐν Ἑλλάδι τοῦ Βρετανικοῦ Συμβουλίου, καὶ **A. Harkness**, τ. διευθυντῆς **U.S.I.S**: «Μέγα τμήμα τοῦ λαοῦ χρειάζεται τὴν ἀγγλικὴν διὰ **στενούς** ἐπαγγελματικῶς σκοπούς, καὶ ἡ τελεία ἐκπαίδευσις εἰς τὴν ἀγγλικὴν καὶ τὰς ἀνθρωπιστικὰς σπουδὰς **δεν εἶναι ἀναγκαία** πρὸς μετάδοσιν τῆς περιορι-

σμένης γνώσεως της γλώσσας ή οποία απαιτείται δια-
δασικά τινά επάγγελματα (Κεφ.
34 της εκθέσεως ταύτης).»

Η ΑΥΤΗ όμως τεραστία άντίφασις μεταξυ
των παρά της εκπαιδευτικής μεταρρυθμίσεως
διατυμπανιζομένων σκοπών, και της πράγματι
άκολουθουμένης εις τον τομέα της ξενογλώσσου εκπαι-
δεύσεως τακτικής, παρατηρείται και εις το ζήτημα
της άνά την χώραν ιδρύσεως και λειτουργίας παραρ-
τημάτων των ως άνω επαγγελματικών σχολών ξένων
γλωσσών. Το εις την Βουλήν κατατεθέν Σχέδιον νό-
μου ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΙ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΣ ΤΑΥΤΑ, έφ'
όσον — κατά την ακολουθουμένην έν προκειμένω «ά-
θώαν» τακτικήν της άγνοίας και της σιωπής — ΟΥ-
ΔΑΜΟΥ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ γίνεται μνεία περί ιδρύσεως
και λειτουργίας των έν λόγω παραρτημάτων.

Βασική όμως επιδίωξις της εκπαιδευτικής με-
ταρρυθμίσεως δέον να είναι ή ανάπτυξις και βελτίωσις
της παιδείας, τόσον κατά ποσόν (άριθμόν
εκπαιδευτηρίων και σπουδαστών), όσον και κατά
ποιότιον. Καί ή μέν αριθμητική ανάπτυξις είναι
αύτονοήτογ, ότι έξυπηρετείται σπουδαίως και
επιτυχάνεται εις την ξενογλώσσον εκπαίδευσιν δι-
α τής ιδρύσεως των εκατοντάδων
παραρτημάτων εις περιοχάς όπου ούτε οι ι-
διοκτῆται φρονιστηρίων, ούτε οι άπλοι διδάσκαλοι δέ-
χονται συνήθως να έργασθουν, δια λόγους παγκοίνως
γνωστούς, οικονομικούς, άστυφιλίας και άλλους. Τοϋτο
επιτυγχάνουν οι μεγάλοι εκπαιδευτικοί οργανισμοί ξέ-
νων γλωσσών δια των παρ' αυτών προσφερομένων ύψη-
λών μισθών (5—10 χιλ. δρ. μηνιαίως), ως και άλλων
πλεονεκτημάτων.

Άλλά και ή ποιοτική βελτίωσις της ξενο-
γλώσσου διδασκαλίας είναι πρακτικώς συνηρ-
τημένη προς την ύπαρξιν και λειτουργίαν παραρτημά-
των. Ως εύνόητον, ή ποιοτική στόθμη
της διδασκαλίας ταύτης έξαρτάται από την ύπαρξιν δι-
ευθυντών σπουδών και εκπαιδευτικών συμβούλων πανε-
πιστημιακής κατάρτισεως, την πρόσληψιν άρίστου εκπαι-
δευτικού προσωπικού, από την έκδοσιν καταλλήλων και
εύθηγών διδασκικών βιβλίων, την δωρεάν παροχήν μορ-
φωτικών έκδόσεων και περιοδικών, την χορήγησιν χι-
λιάδων και έκατοντάδων ύποτροφιών εις τό έσωτερικόν
και τό έξωτερικόν, την μετάκλησιν ξένων γλωσσολόγων,
την συστηματικήν οργάνωσιν ποικίλων μορφωτικών έκ-
δηλώσεων, την έξασφάλισιν συγχρονισμένων κτιρίων με
λαμπράς βιβλιοθήκας και αναγνωστήρια, και πλείεστα
άλλα. Ταϋτα πάντα όμως συνεπάγονται τεραστίαις
δαπάναις, τάς οποίας ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟΝ ούτε
να έξεύρουν οι μικροί εκπαιδευτικοί οργανισμοί, ούτε
όμως και ΝΑ ΒΑΣΤΑΣΗ Η ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥ-
ΣΙΣ, εάν δέν επιμερίσθω ταύτας εις χιλιάδας
σπουδαστών, όπερ δέν δύναται να
επιτευχθῆ εις μίαν σχολήν, όσουσ-
δήποτε μαθητάς και άν συγκεντρώσῃ αυτη, έφ' όσον θα
στερηται της δυνατότητος να αύξήσῃ τούτους δια της
ιδρύσεως παραρτημάτων. Τίθεται οϋτω αυτομάτως, προ-
κειμένου πάντοτε περί της ίδιωτικής εκπαιδευ-

σεως, τό δίλημμα: Είτε θα ύπάρξῃ ξενογλώσσος εκπαί-
δευσις ύψηλής στάθμης, ής αι μεγάλαι δαπάναι να επιμε-
ρίζονται (δια τής ιδρύσεως παραρ-
τημάτων) εις μέγαν άριθμόν σπουδαστών, ώστε
να καθίσταται αυτη ΠΡΟΣΙΤΗ ΕΙΣ ΤΟΝ ΛΑΟΝ (διό-
τι, όπως έτόνισεν ο τότε πρόεδρος των Η.Π. και πρώην
πρύτανις του Πανεπιστημίου Κολούμπια κ. Άιζενχά-
ουερ εις τό Παναμερικανικόν Έκπαιδευτικόν Συνέδριον
του 1956, τό πρόβλημα της σήμερα δέν είναι άπλως
εκπαίδευσις, αλλά μαζική εκπαίδευσις - mass educati-
on, ήτοι λαϊκή εκπαίδευσις), είτε θα ύπάρξῃ εκπαί-
δευσις πτωχή, δηλαδή χαμηλής στάθμης, οια παρέγεται
κατ' άνάγκην εις τούς μικρούς εκπαιδευτι-
κούς οργανισμούς, τούς μη διαθέτοντας επαρκή οικονο-
μικά μέσα και στερουμένους δυνατότητος ανάπτυξεως.
Υπάρχει φυσικά και μία τρίτη λύσις: άρτία και πολυδά-
πανος εκπαίδευσις, θαρύνουσα περιωρισμένον άριθμόν
μαθητών καταβαλλόντων ύπέρογκα διδάκτρα, όπως συμ-
βαίνει εις τά άριστοκρατικά σχολεία
της Μέσης Έκπαίδευσως. Άλλά τότε δέν πρόκειται
περί λαϊκής αλλά περί «άριστοκρατικής» παιδείας.

Άπαγόρευσις συνεπώς της ιδρύσεως παραρτημάτων
θα έστέρει ουσιαστικά την επαρχίαν, και ιδίως την ύ-
παιθρον, της εύχερείας της επιτοπίου εκμαθήσεως ξένων
γλωσσών, θα υπεβίβαζε την ποιοτικήν στάθμην
της ξενογλώσσου εκπαίδευσως, αλλά και θα άπέτελει
σοβαράν άντινομίαν εις την όλην επαγγελμα-
τικήν εκπαίδευσιν όπου από δεκάδων έτών ΕΠΙΤΡΕΠΕ-
ΤΑΙ όχι μόνον ή ίδρυσις παραρτημάτων ξένων γλωσ-
σών, αλλά και ή παρά του αύτου φυσικού ή νομικού
προσώπου άπεριορίτως ή σύγχρονος ίδρυσις πολ-
λών και διαφόρων σχολών, π.χ. οικοδό-
μων, ραδιοτηλεγραφητών, ηλεκτρολόγων, λογιστών, δα-
κτυλογράφων κλπ. Πώς όμως ο δικαιούμενος να ιδρύ-
σῃ πολλάς επαγγελματικές σχολάς διαφόρων
τύπων, θα έστειρετό του δικαιώματος να ιδρύσῃ τοιαύ-
τας σχολάς του αύτου τύπου, όπου κατά την
στοιχειωδέστέραν λογικήν ή ορ-
γάνωσιν της εργασίας θα ήτο εύχερστέρα, και κατά
συνέπειαν ή απόδοσις τελεειότερα;

Εις επίρρωσιν των άνωτέρω άπόψεων θεωρού-
μεν σκόπιμον να μνημονεύσωμεν έν συντομία άρθρον του
κ. Ε. Παπανούτσου περί της Γαλλικής εκπαιδευτικής
μεταρρυθμίσεως, της οποίας «οι αναλογίες με τά δικά
μας κυβερνητικά μέτρα είναι ολοφάνερες και πραγματι-
κά έκπληκτικές», κατά τον άρθρογράφον (δρα «Βήμα»
9 Ιουνίου έ.έ.).

Άπό τό άρθρον τοϋτο άποσπώμεν τά εξής:
«Πρώτο σημείο— των μεταρρυθμίσεων— είναι ή δη-
μοκρατικοποίησις της παιδείας ΜΕ ΤΗΝ ΕΞΑΠΛΩΣΗ
ΣΕ ΠΥΚΝΟ ΔΙΚΤΥΟ επάνω σε όλόκληρον τον κορμό
της χώρας των σπουδών της Μέσης, ΜΕ ΠΑΡΑΛΛΑ-
ΓΕΣ ΕΥΝΟΥΣΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΖΟΥΣΕΣ ΤΟΝ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ-
ΤΑ» (πως άκριβώς συμβαίνει παρ' ήμιν με την λειτουρ-
γίαν των 500 παραρτημάτων των εκπάγγελμα-
των σχολών ξένων γλωσσών που καλύπτουν ο-
λόκληρον την Ελλάδα, και που ΠΡΟΣΑΝΑΤΟ-

ΑΠΟ ΜΙΑΝ ΠΡΟΣΦΑΤΟΝ ΕΠΙΣΚΕΨΙΝ

Η ΑΝΩΤΑΤΗ ΠΑΙΔΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΝ

Άνακοινώσεις του κ. ΔΗΜΗΤΑΡ ΚΟΣΣΕΦ

Πρυτάνεως του Πανεπιστημίου της Σόφιας

Ο κ. ΔΗΜΗΤΑΡ Κωνσταντίνωφ Κόσσεφ, πρύτανις του
Πανεπιστημίου της Σόφιας, έπεσέφθη κατά τά μέσα
Απριλίου έ.έ. τάς Αθήνας, προσκεκλημένος από τον
πρύτανιν του Πανεπιστημίου μας κ. Κων. Παπαϊωάννου.

Ο κ. Κόσσεφ εγεννήθη τό 1903 εις Γκρόσντεν της
Μπουργιάς, και έσπούδασε εις τό Πανεπιστήμιον της Σό-
φιας 'Ιστορίαν. Βοηθός κατ' αρχάς της Έδρας Γενικής 'Ι-
στορίας και άργότερον ύφηγητής, έγινε τό 1951 τακτικός
καθηγητής της Έδρας Βουλγαρικής 'Ιστορίας. Από τό 1949
τακτικόν μέλος της 'Ακαδημίας 'Επιστημών και διευθυντής
του 'Ινστιτούτου 'Ιστορίας από τό 1951 μέχρι του 1962, ο-
πότε έξελέγη πρύτανις του Πανεπιστημίου Σόφιας. Το 1964
έπανεξέλεγη δια μίαν ακόμη διετίαν εις την ίδίαν θέσιν.

Ο κ. Κόσσεφ έχει δημοσιεύσει μέχρι σήμερα πλέον των
90 ιστορικών μελετών, πολλά από τάς οποίας μετεφράσθη-
σαν εις την ρωσικήν, ούγγρικήν, πολωνικήν, ρουμανικήν και
γαλλικήν.

ΚΑΤΑ την έν Αθήναις παραμονήν του, ο κ. Κόσσεφ
εδέχθη τούς άντιπροσώπους του έλληνικού τύπου, και
προέβη προς αυτους εις ανακοινώσεις επί της κατα-
στάσεως της ανωτάτης παιδείας εις την Βουλγαρίαν.
—Μετά τον δεύτερον παγκόσμιον πόλεμον, είπεν ο πρύ-
τανις του Πανεπιστημίου της Σόφιας, εις τό σύστημα της
ανωτάτης εκπαίδευσως εις την Βουλγαρίαν επήλθον σημαν-

ΛΙΖΟΥΝ τούς σπουδαστάς προς τά διάφορα επάγγ-
ελάματα).

Και συνεχίζει τό έν λόγω άρθρον:

«Για να γίνῃ αληθινά δημοκρατική,
δηλαδή ΠΡΟΣΙΤΗ ΣΕ ΟΛΟΥΣ, ή μέση εκπαίδευση
πρέπει πρώτα - πρώτα ... να' ρθῆ ΚΟΝΤΑ στην κα-
τοικία της οικογένειας» (πως άκριβώς πράττουν αι Έ-
παγγελματικοί σχολαί ξένων γλωσσών, ιδρύουσαι πα-
ραρτήματα εις όλας τάς συνοικίας και τάς επαρχίας,
άντι να συγκεντρώνουν τούς μαθητάς εις τά μεγάλα
άστικά κέντρα Αθηνών και επαρχιών).

Και έρωτάται:

«Όταν τοιαυτά ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ αι κατευθύ-
σεις του εκσυγχρονισμού της εκπαίδευσως παρ' ήμιν
και άλλαχού, πώς είναι ΝΟΗΤΟΝ ΝΑ ΚΑΤΑΡΓΗ-
ΘΟΥΝ αι παρ' ήμιν λειτουργούσαι ξενογλώσσου σχο-
λαί επάγγελματων ή ίδρυσις παραρτημάτων αυ-
των καθ' όλην την χώραν;

και άλλαχού. Μέχρι του πολέμου, εις την Βουλγαρίαν ύ-
πῆρχεν έν μόνον πανεπιστήμιον και ώρισμένα άλλα ανώτατα
εκπαιδευτικά ιδρύματα με 8.000 περίπου φοιτητάς. Σήμερα
εις την χώραν μας ύπάρχουν 55 ιδρύματα ανωτάτης εκπαί-
δεύσεως, όπου σπουδάζουν 70.000 φοιτηταί. Βεβαίως, αι άλ-
λαχού εις την ανωτάτην εκπαίδευσιν μας δέν αναφέρονται
μόνον εις την αύξησιν του άριθμού των φοιτητών, αλλά και
εις την οργάνωσιν και εις την ούσίαν της ανωτάτης εκπαί-
δεύσεως.

Νέα οργάνωσις

»Εις την πορείαν των μεταρρυθμίσεων αυτών της εκπαί-
δεύσεως, ή κυβένησις μας και όλοι που εργάζονται εις τον
τομέα της ανωτάτης εκπαίδευσως έσπορήθησαν εις δύο μο-
νίμως βασικά προϋποθέσεις: Πρώτον, να λαμβάνεται υπ'
όψιν ή παράδοσις της ανωτάτης εκπαίδευσως μας και ή
πειρα της από τό παρελθόν, και δεύτερον, να συνδέεται έτι
ισχυρότερον ή ανωτάτη εκπαίδευσις με τάς ανάγκας της
ζωής, με την οικονομικήν, πολιτικήν και πολιτιστικήν ανά-
πτυξιν της χώρας. Μέχρι του πολέμου ή ανωτάτη εκπαίδευ-
σις οργανωτικώς εύρίσκετο εις τό κέντρον. Σχεδόν όλα τά
ιδρύματα ανωτάτης εκπαίδευσως εύρίσκοντο εις την Σό-
φιαν και τά τρία τέταρτα των φοιτητών έσπούδαζον εις τό πα-
νεπιστήμιον Σόφιας. Με την αύξησιν του άριθμού των φοιτη-
τών μετά τον πόλεμον, τό σύστημα της οργάνωσεως ταύτης
έθεωρήθη άκατάλληλον. Οϋτω, από τό πανεπιστήμιον της
Σόφιας έχωρήσθη ή Ιατρική, ή γεωπονική, ή κτηνιατρική
και ή θεολογική σχολή, αι όποσαι έγιναν αυτοδύναμα ιδρύ-
ματα ανωτάτης εκπαίδευσως από τό όνομα άκαδημίας ή ά-
νωτάτου Ινστιτούτου. Ταυτοχρόνως έγιναν εις τό πανεπιστή-
μιον της Σόφιας διάφοροι μεταρρυθμίσεις, δηλαδή αντί των
συγκεντρωμένων σχολών, όπου π.χ. μαθηματικά, φυσική,
χημεία, βιολογία, γεωλογία και γεωγραφία αποτελούσαν
μίαν σχολήν, έδημιουργήθησαν χωρισταί σχολαί δια κάθε
βασικήν επιστήμην, οϋτως ώστε τώρα εις τό πανεπιστήμιον
της Σόφιας να ύπάρχουν δικτά σχολαί, μαθηματική, φυσι-
κή, βιολογική, γεωλογική, γεωγραφική, φιλολογική, ιστορι-
κοφιλοσοφική και νομική. Επίσης ιδρύθησαν εις την Σό-
φιαν και εις άλλας πόλεις νέα ιδρύματα ανωτάτης εκπαί-
δεύσεως δι' άντιμετώπισιν των αναγκών νέων στελεχών.

Έκπαίδευσις δι' άλληλογραφίας

Ο κ. Κόσσεφ όμίλησε κατόπιν ιδιαιτέρως περί της επι-
τυχίας, την οποίαν έσημείωσεν εις την Βουλγαρίαν ένας
νέος τρόπος εκπαίδευσως εις τά ανώτατα ταϋτα ιδρύματα.

—Πρόκειται, είπεν, περί του συστήματος τό όποιον απο-
καλούμεν εκπαίδευσιν δι' άλληλογραφίας. Το σύστημα του-
το λειτουργεί ως εξής: Άτομα, όχι μεγαλύτερα των 50
ετών, τά όποια εργάζονται εις την παραγωγήν ή εις την
διοίκησιν, ήμπορουν να σπουδάζουν εις τά ανώτατα ταϋτα

Ἡ Ἀνθρωπότης ἀλόκληρη ἀναζητεῖ ΜΙΑΝ ΚΑΛΥΤΕΡΑΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΝ

Εἶναι πραγματικά συγκινητική—δραματική, θὰ ἠδύνατό τις νὰ εἶπη—ἡ ἀγωνιώδης προσπάθεια πὸν καταβάλλεται εἰς ὅλα τὰ μῆκη καὶ πλάτη τῆς ὑψηλίου, ἀπὸ ὄλους τοὺς λαούς, διὰ νὰ ἐπιτύχουν μίαν ἀριωτέραν ἐκπαίδευσιν, δι' ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλύτερον ἀριθμὸν ἀτόμων. Χιλιάδες ἐκπαιδευτικῶν, ἀλλὰ καὶ πλήθος μέγα εἰδικῶν ἐπιστημόνων, τεχνικῶν, οικονομολόγων, ὑγιεινολόγων κ.λ.π., ἐρευνοῦν μεθοδικὰ ἀπὸ πάσης πλευρᾶς τὸ τεράστιον θέμα τῆς παιδείας, καὶ θέτουν διαρκῶς εἰς πειραματικὴν ἐφαρμογὴν νέα συστήματα καὶ νέας λύσεις. Μίαν ἀμυδρὰν εἰκόνα τῆς παγκοσμίου αὐτῆς προσπάθειας μᾶς δίδουν αἱ ἀνταποκρίσεις ἀπὸ διαφόρους χώρας πὸν καταχωρεῖ ἐκάστοτε ἡ «Σύγχρονη Ἐκπαίδευσιν» ὑπὸ τὸν γενικὸν τίτλον: «Ἡ ἀνθρωπότης ἀναζητεῖ μίαν καλύτεραν ἐκπαίδευσιν».

ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΥΤ. ΓΕΡΜΑΝΙΑΝ

«Κάτι τὸ τελείως νέον» εἰς τὴν ἴδρυσιν ἑνὸς πανεπιστημίου

• ΜΠΟΧΟΥΜ

Η ΠΡΩΤΗ πτέρυξ τοῦ νέου Πανεπιστημίου τῆς Γερμανίας, τοῦ «Πανεπιστημίου τοῦ Ρούρ», εἰς τὸ κέντρον τῆς βιομηχανικῆς περιοχῆς τῶν ποταμῶν Ρήνου καὶ Ρούρ, ἐπροχώρησε τόσον ὥστε τὸ φθινόπωρον θὰ ἀρχίσῃ

ιδρύματα χωρὶς νὰ διακόπουν τὴν ἐργασίαν των. Κάθε ἕτος λαμβάνουν εἰδικὰ ἀδείας διὰ νὰ παρακολουθήσουν ἕνα μῆνα γενικά μαθήματα καὶ νὰ προετοιμασθοῦν διὰ τὰς ἐξετάσεις. Ἡ διάρκεια τῆς φοιτήσεως δι' ἀλληλογραφίας εἶναι κατὰ ἕν ἔτος μεγαλυτέρα ἀπὸ τὴν κανονικὴν. Οἱ ὑποψήφιοι διὰ φοίτησιν μὲ ἀλληλογραφίαν ἐπιλέγονται διὰ διαγωνισμοῦ. Ἡ μορφή τῆς ἀνωτάτης αὐτῆς ἐκπαιδεύσεως ἐφαρμόζεται δι' εἰδικότητας, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι πολὺ συνδεδεμέναι μὲ ἐργαστηριακὰς ἐργασίας. Εἰς τὸ πανεπιστήμιον τῆς Σόφιας τῶρα ἀπὸ τὸν γενικὸν ἀριθμὸν τῶν φοιτητῶν, ἀνερχόμενον εἰς 17.000, περίπου 6.500 εἶναι φοιτηταὶ δι' ἀλληλογραφίας.

Σημειωτέον ὅτι τὰ ἀνώτατα ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα τῆς Βουλγαρίας ἐδρεύον σήμερον ἐκτὸς τῆς Σόφιας καὶ εἰς Πλόβντιφ, Βάρναν, Ρουσε, Μπουργάζ καὶ Τέρνοβο.

Τὰ 70% τῶν Βουλγάρων φοιτητῶν λαμβάνουν ὑποτροφίας. Εἰς ὠρισμένας σχολὰς ὑφίστανται δύο διαφορετικοὶ κλάδοι ἐκπαιδεύσεως: ὁ «ἐπιστημονικὸς» καὶ ὁ «παιδαγωγικὸς», ὅπου προετοιμάζονται οἱ ἀντίστοιχοι διδάσκαλοι καὶ καθηγηταί.

ἡ τακτικὴ διδασκαλία. Εἰς τὰ περίχωρα τῆς βιομηχανικῆς πόλεως τοῦ Μπόχουμ θὰ εἶναι ἕτοιμον τότε ἕν κέντρον κατοικῶν διὰ 2.500 φοιτητὰς περίπου καὶ διὰ τοὺς καθηγητὰς των. Ἐδῶ θὰ κατοικοῦν καὶ θὰ ἐργάζονται ἀρχικῶς οἱ ἐκπρόσωποι τῶν θεωρητικῶν ἐπιστημῶν εἰς δύο πανεπιστημιακὰ οἰκήματα. Διὰ τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὰς θετικὰς καὶ τεχνικὰς ἐπιστήμας ὡς καὶ διὰ τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὴν ἱατρικὴν, θὰ ἀνεγερθοῦν ἐντὸς τοῦ θέρους τοῦ 1965 ἕνδεκα περαιτέρω πτέρυγες αἱ ὁποῖαι θὰ προσφέρουν χώρον μετὰ τῶν παραρτημάτων αὐτῶν (βιβλιοθήκας, εἰδικὰ ἰνστιτούτα, φοιτητικὴν λέσχην καὶ φοιτητικὸν οἶκον) διὰ 15 ἕως 20.000 φοιτητὰς.

Ξένοι καὶ Γερμανοὶ ἀνταποκρίται ἐξυμνοῦν τὸ τεράστιον αὐτὸ Πανεπιστήμιον ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἀκόμη τῆς ἐξωτερικῆς ἀνοικοδομήσεως. Ἐδῶ θὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ ἐνεώτερος τρόπος εἰς τὴν Εὐρώπην διὰ τὴν ἕτοιμον ἐκ τῶν προτέρων ἀνοικοδομησιν, θὰ διατεθῇ ὁ μεγαλύτερος χώρος πὸν ὑπάρχει διὰ τὴν στάθμευσιν 6000 αὐτοκινήτων (εἰς τὸ Ντήροϊτ τῶν ΗΠΑ 3200), ἕν «μοναδικὸν εἰς τὸν κόσμον» ἠλεκτρονικῶς διευθυνόμενον σύστημα δανεισμοῦ διὰ τὴν βιβλιοθήκην τοῦ πανεπιστημίου, θὰ ἐκτελεσθῇ ἡ καὶ μία ἐκταταμένη διαμόρφωσις τῆς περιοχῆς (μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐγκατάστασις μιᾶς τεχνικῆς λίμνης διὰ διεθνεῖς λεμβοδρομίας). Τὸ πρόγραμμα ἀνοικοδομήσεως τῶν ἀρχιτεκτόνων δὲν ἐξαντλεῖται ἐν τούτοις εἰς τεχνικὰς ἐκκλήξεις αὐτοῦ τοῦ εἴδους. Τὸ σημαντικότερον εἶναι ὅτι ἐδῶ προσεφέρετο ἰδεώδης εὐκαιρία διὰ

νὰ δημιουργηθῇ κάτι τὸ τελείως νέον. Εἰς τὴν βιομηχανικὴν πόλιν τοῦ Μπόχουμ, ἡ ὁποία δὲν ὑπῆρξε ποτὲ ἄλλοτε Πανεπιστημιούπολις, δὲν ἐχρειάσθη νὰ λάβουν ὑπ' ὄψιν τὸν οἱ πνευματικοὶ πατέρες τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Ρούρ προῦπάγοντα κτίρια οὔτε μίαν οἰκονομικὴν ἀνοικοδομησιν παραδόσιν. Τοιοῦτατρόπως, ἠδύνατο νὰ ἐφαρμοσθῶν συγχρόνως μίαν ἐξωτερικὴν καὶ ἐσωτερικὴν μεταρρυθμίσιν εἰς τὴν λειτουργίαν τοῦ Πανεπιστημίου, μὲ τὸν σκοπὸν νὰ λάβουν ὅσο τὸ δυνατόν ὑπ' ὄψιν τῶν τὰς νεωτέρας ἐπιστημονικὰς ἐξελίξεις.

Ἔτσι τὸ Μπόχουμ θὰ εἶναι τὸ πρῶτον γερμανικὸν Πανεπιστήμιον εἰς τὸ ὁποῖον δὲν θὰ ὑπάρχῃ ὁ κλασσικὸς διαχωρισμὸς κατὰ «κλάδους» (π.χ. θεολογία, φιλοσοφία, νομικά, οικονομικὰ καὶ κοινωνικὰ ἐπιστήματα, ἱατρικὴ καὶ φυσικὰ ἐπιστήματα). Ἄντ' αὐτῶν θὰ εἶναι 18 τμήματα διὰ τὰ ὁποῖα προβλέπει ἡ ἰδρυτικὴ ἐπιτροπὴ «...ὅτι θὰ συνδεθοῦν διὰ πραγματικῆς ἐπιστημονικῆς ἐνότητος καὶ δὲν θὰ παρουσιάσουν μόνον ἐξωτερικὰς συσσωρεύσεις κλάδων». Ἡ νέα αὐτὴ ἰδέα στηρίζεται εἰς τὸ ὅτι μεταξὺ τῶν συνόρων τῶν παλαιότερων κλάδων, εἰσχωροῦν διαρκῶς περισσότεροι τομῆς ἐπιστημονικῆς ἐργασίας, διὰ τὴν ἐξερεύνησιν τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖται μία ἐλαστικὴ συνεργασία ὄλων τῶν ἐπιστημονικῶν κλάδων. Εἰς τὴν νέαν κατάταξιν τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μπόχουμ προβλέπεται π.χ. ἡ ἴδρυσις ἐνὸς «Ἰνστιτούτου φυσικῶν ἐπιστημῶν καὶ θεολογίας» τὸ ὁποῖον ἀνήκει εἰς τὸ

καθολικὸν - θεολογικὸν τμήμα. Εἰς ἕν Ἰνστιτούτον ἀρχαίας ἐπιστήμης θὰ ἐνωθοῦν ἡ κλασσικὴ φιλολογία, ἡ ἀρχαία ἱστορία, ἡ ἀρχαιολογία καὶ τὸ ἀρχαῖον Δίκαιον. Ἡ μεταρρυθμιστικὴ ἰδέα τοῦ Μπόχουμ καθίσταται σαφεστέρα εἰς τὴν παρεμβολὴν τῶν τεχνικῶν κλάδων. Τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Ρούρ θὰ ἔχη ἕν ἐπιμέμη διὰ τὴν κατασκευὴν μηχανῶν καὶ μηχανικῆς ἀνοικοδομήσεως» χωρὶς νὰ ἀντιγράψῃ τοὺς κανονισμοὺς τοῦ μέχρη τοῦδε τύπου τοῦ Πολυτεχνείου. Ὡς ἀναγράφεται ῥητῶς εἰς τὰ σχετικὰ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Ρούρ, πρόκειται περὶ «στενωτέρας ἐπικοινωνίας τῶν ἐπιστημῶν τῆς μηχανικῆς μετὰ τῶν φυσικῶν καὶ θετικῶν ἐπιστημῶν, διὰ νὰ ἐφαρμοσθῇ ἀπ' ἐνὸς ἢ σημερινῆ σημασίας τῆς τεχνικῆς εἰς πολλοὺς τομῆς τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἐπιστήμης, καὶ ἀπ' ἐτέρου διὰ νὰ καταστοῦν ἀποδοτικὰ διὰ τὴν ἐπιστήμην τῆς μηχανικῆς τάσεις ἐπιστημονικῶν κλάδων οἱ ὁποῖοι δὲν προωθοῦνται ἔως τῶρα εἰς τὰ Πολυτεχνεῖα».

Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν, ἐδημιουργήθη εἰς νέος τύπος γερμανικῆς ἐρεῦνης καὶ διδασκαλίας, ὁ ὁποῖος ἔχει ἴσως τὴν σημασίαν τὴν ὁποίαν εἶχε τὸ Πανεπιστήμιον Βίλχελμ φὸν Χούμπολτ εἰς τὸ Βερολίνον διὰ τὴν πνευματικὴν ἱστορίαν τοῦ 19ου αἰῶνος. Εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ ἐκτέλεσις παρομοίων ἰδεῶν εὐρίσκειται ἐξ ἄλλου εἰς χεῖρας ἐξαιρετικῶς νέου εἰς ἡλικίαν διδακτικῶν προσωπικῶν: Οἱ περισσότεροι καθηγηταὶ τῶν 50 νέων ἐδῶν τοῦ ἀνωτέρου Πανεπιστημίου, εἶναι ἡλικίας 30 ἕως 40 ἐτῶν.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗΝ ΕΝΩΣΙΝ

10.000 Λαϊκὰ Πανεπιστήμια

• ΜΟΣΧΑ

Α ΠΟ ΧΡΟΝΟΥ εἰς χρόνον παίζουσαν διονὲν μεγαλυτέρον ρόλον εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἐνωσιν τὰ Λαϊκὰ Πανεπιστήμια, πὸν ἐδημιουργήθησαν διὰ νὰ διαδώσουν τὰς γνώσεις καὶ τὰς κατακτήσεις τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνικῆς εἰς τὰ πλατεῖα στρώματα τοῦ λαοῦ. Χαρακτηριστικὸν εἶναι, ὅτι αὐτὴν τὴν στιγμὴν λειτουργοῦν εἰς ὅλην τὴν Σοβιετικὴν Ἐνωσιν δέκα περίπου χιλιάδες τέτοια πανεπιστήμια, ἐνῶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀκροατῶν τῶν πλησιάζει τὰ δύο ἑκατομμύρια.

Περιγράφουσαν τὸν ρόλον τῶν Λαϊκῶν Πανεπιστημίων, ὁ καθηγητὴς τῆς ἱατρικῆς καὶ ἀκαδημαϊκὸς κ. Ν. Ζούκωφ Βερέζνικωφ, ἀναφέρει εἰς ἕνα ἄρθρον του πὸν δημοσιεύει εἰς τὴν ἐφημερίδα «Πράβδα», ὅτι αὐτὰ βοηθοῦν τοὺς ἐργαζομένους νὰ χρησιμοποιοῦν λογικὰ τὸν ἐλεύθερον χρόνον τους, διὰ νὰ διευρύνουν τὰς γνώσεις των καὶ νὰ ἀναπτύξουν τὰς ἱκανότητάς των εἰς τὸν τομέα τῆς παραγωγῆς, τῆς ἐπιστήμης, τῆς τεχνικῆς, τῆς λογοτεχνίας καὶ τῆς τέχνης.

Ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον, προσθέτει ὁ ἀκαδημαϊκὸς Ζούκωφ, παρουσιάζει ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ἡ πείρα τὴν ὁποίαν ἀπέκτησαν τὰ Λαϊκὰ Πανεπιστήμια πὸν ἔχουν ὡς στόχον τοὺς τομῆς τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνικῆς, τῆς τεχνικῆς προόδου, τῶν γεωργικῶν γνώσεων καὶ τῆς ὑγείας.

Ὡς παράδειγμα, ὁ κ. Ζούκωφ ἀναφέρει τὴν ἐπιτυχῆ ἐργασίαν πὸν ἀναπτύσσει τὸ πανεπιστήμιον Τεχνικῆς Προόδου εἰς τὴν Μόσχαν, τὸ ὁποῖον ἀριθμεῖ ἐπὶ περίπου χιλιάδας τακτικῶς ἀκροατᾶς. Εἰς τὸ Ντόντς, ἐξ ἄλλου, ὑπάρχει μάλιστα καὶ «ἐργοστάσιον-Λαϊκὸν Πανεπιστήμιον», εἰς τὸ ὁποῖον οἱ ἐργάται τῶν μεταλλουργικῶν ἐπιχειρήσεων μελετοῦν συστηματικὰ τὰ τελευταῖα ἐπιτεύγματα τῆς ἐπιστήμης καὶ

τῆς τεχνικῆς. Ἔτσι, τὰ ἐλεύθερα πανεπιστήμια τεχνικῆς προόδου ἀποβαίνουν ἕνα πολὺ σοβαρὸν μέσον διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ συνδέσμου τῆς ἐπιστήμης μὲ τὴν παραγωγὴν.

Τὸ νέον, ὅμως, χαρακτηριστικὸν πὸν παρουσιάζουν τὰ Λαϊκὰ Πανεπιστήμια εἶναι, κατὰ τὸν ἀκαδημαϊκὸν Ζούκωφ, ὅτι ταῦτα ἀναζητοῦν συνεχῶς καὶ ἀνακαλύπτουν νέα μέσα διὰ τὴν διάδοσιν τῶν ἐπιστημονικῶν γνώσεων. Τεραστίαν σημασίαν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ἔχει ἡ ἐπίδειξις τῆς τεχνικῆς, ἡ δυνατότης παρουσιάσεως τῶν νεωτέρων συσκευῶν, καὶ ἡ γνωριμία καὶ κατατόπισις ἐπ' αὐτῶν τῶν ἀκροατῶν τῶν πανεπιστημίων. Παρὰ τὴν ὁμοίαν, ὁ καθηγητὴς Ζούκωφ τονίζει ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπιδιωχθῇ καὶ ἡ τυποποίησις τῶν λαϊκῶν πανεπιστημίων, μὲ τὴν ἐξασφάλισιν κοινῶν προγραμμάτων, καὶ ὁ συντονισμὸς τῆς ἐργασίας των.

Ἡ πείρα ἐκ τῆς λειτουργίας τῶν λαϊκῶν πανεπιστημίων, ὑποδεικνύει εἰς τὴν «Πράβδα» ὁ ἀκαδημαϊκὸς Ζούκωφ, μᾶς ἀποκαλύπτει ὅτι ἀντιμετωπιζόμενος εἰς τὴν χώραν μας δύο βασικοὺς τύπους λαϊκῶν πανεπιστημίων. Ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς τύπους αὐτοὺς ἐξυπηρετεῖ τοὺς σκοποὺς τῆς ἐπαγγελματικῆς μορφώσεως, ἐνῶ ὁ ἄλλος ἀποβλέπει εἰς τὴν ἀνοδὸν τοῦ ἐκπολιτιστικοῦ ἐπιπέδου.

Αὐτὸ ὅμως δὲν ἐμποδίζει τὸν συντονισμὸν καὶ τὸν προγραμματισμὸν τῆς ἐργασίας των: «Ἄς ὑπάρχουν τόσοι τύποι λαϊκῶν πανεπιστημίων, προσθέτει, ὅσα εἶναι καὶ τὰ συμπερόντα, αἱ ἀνάγκαι καὶ αἱ κλίσεις τοῦ σημερινοῦ Σοβιετικοῦ ἀνθρώπου. Ὅποιαδήποτε ὅμως καὶ ἂν εἶναι ἡ αἰτία πὸν ὀδηγεῖ τὸν Σοβιετικὸν ἄνθρωπον εἰς τὸ Λαϊκὸν Πανεπιστήμιον, τὸ οὐσιώδες εἶναι ὅτι αὐτὸς θὰ λάβῃ ὡς ἀκροατῆς τὰς καταλλήλους ἀπαντήσεις εἰς τὰ ζητήματα πὸν τὸν ἐνδιαφέρουν».

Τποστηρίων, εξ άλλου, ότι τα Λαϊκά Πανεπιστήμια πρέπει να ενισχυθούν όχι μόνον από το σοβιετικόν κράτος, αλλά και από τὰς κοινωνικάς και συνδικαλιστικάς οργανώσεις τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως, ὁ ἀκαδημαϊκὸς Ζούκοφ καταγγέλει εἰς τὰ ἐξῆς συμπεράσματα:

«Ἰδιαίτερα προσοχή, ἀναφέρει, συγκεντρώνεται γύρω ἀπὸ τὴν ἰδέαν τῆς παρακολούθησος τῶν λαϊκῶν πανεπιστημίων δι' ἀλληλογραφίας. Αὐτὴ ἡ μορφή τῆς αὐτομορφώσεως προϋποθέτει τὸν συστηματικὸν ἐφοδιασμὸν ὄλων τῶν ἀκροατῶν πὸν ζοῦν σὲ ὁποιαδήποτε γωνίαν τῆς ἀπεράντου χώρας μας, μὲ ὄγκους ἀπὸ τυπωμένας ξιαλέξεις τῶν καθηγητῶν καὶ ἀπὸ καταλόγους διβλίων καὶ κειμένων πὸν συνιστᾶται νὰ διαβάζουν οἱ ἀκροαταί. Πρέπει ἐπίσης νὰ σημειώσωμεν ὅτι ἀπέχον ἀκόμη πολὺ ἀπὸ τοῦ νὰ χρησιμοποιώμεν ἱκανοποιητικῶς τὸ ραδιόφωνον καὶ τὴν τηλεόρασιν διὰ τοῦς σκοποὺς πὸν ἐπιδιώκουν τὰ λαϊκὰ μας πανεπιστήμια.

»Μεγάλῃ προσοχῇ πρέπει ἐπίσης νὰ δοθῇ εἰς τὸ πρόβλημα τῆς ὀλικῆς βάσεως τῶν λαϊκῶν πανεπιστημίων. Τὸ ὑπουργεῖον Πολιτισμοῦ τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως, ἡ ἑταιρία

«Ζνάνιγι» (Ἐνωσις) καὶ αἱ συνδικαλιστικαὶ ὀργανώσεις δὲν βοηθοῦν πάντοτε καὶ ὅσον ἀπαιτεῖται τὰ λαϊκὰ πανεπιστήμια.

»Ἐσχάτως ἀναπτύσσεται εἰς πανσοβιετικὴν κλίμακα μία κοινωνικὴ ἔκστρατεία διὰ τὰ λαϊκὰ πανεπιστήμια. Εἰς αὐτὴν μετέχουν ἡ ἑταιρία «Ζνάνιγι», τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον τῶν ἐπαγγελματικῶν συνδικάτων, τὰ ὑπουργεῖα ἀνωτέρας καὶ μέσης ἐιδικῆς μορφώσεως, τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ὕγιεινῆς ὄλων τῶν Σοβιετικῶν Δημοκρατιῶν καὶ ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς ὀργανώσεως. Ἐλπίζεται ὅτι αὐτὴ ἡ ἔκστρατεία θὰ συντελέσῃ μεγάλως εἰς τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν καὶ τὴν βελτίωσιν τῆς ὀργασίας ὄλων τῶν λαϊκῶν πανεπιστημίων.

»Τὰ λαϊκὰ πανεπιστήμια βασίζονται ὀλοκληρωτικῶς ἐπὶ τῆς ἐθελοντικῆς ὀργασίας, μὲ βάσιν τὴν κοινωνικὴν πρωτοβουλίαν. Πρόκειται δι' ἕνα πρώτης τάξεως μέσον, πὸν ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν ἀνοδὸν τοῦ πολιτιστικοῦ ἐπιπέδου, τὴν ἀπόκτησιν γνώσεων καὶ τὴν διαπαιδαγώγησιν τοῦ Σοβιετικοῦ ἀνθρώπου.

Καταργεῖται ἡ βαθμολογία;

• ΜΟΙΣΧΑ

ΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΤΤΙΚΟΝ πείραμα γίνεται εἰς τὰς τελευταίας τάξεις τοῦ ὑπ' ἀρ. 544 λυκείου τῆς Μόσχας: ἔχουν καταργηθῆ τὴν βαθμολογίαν εἰς τὰς προφορικὰς καὶ γραπτὰς ἐξετάσεις, καθὼς καὶ εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς. Ὅσον διὰ τὰ προβλήματα τῆς κριτικῆς καὶ τοῦ προβληματισμοῦ εἰς τὴν ἀνωτέραν τάξιν, τὸ γραφεῖον τῆς «Κομμουνιστῶν» (Κομμουνιστικῆς Νεολαίας) κάθε τάξεως ἀποφασίζει ποῖοι μαθηταὶ θὰ μείνουν εἰς τὴν ἰδίαν τάξιν.

Ἐξ άλλου, οἱ καλύτεροι μαθηταὶ ἀπαλλάσσονται ἀπὸ ὀρισμένα μαθήματα. Αὐτοὶ κρίνονται ἱκανοὶ νὰ μελετήσουν ὁ ὁ ὁ ὁ τῶν τὴν ὕλην αὐτῶν τῶν μαθημάτων, νὰ τὴν ἀφομοιώσουν γρηγορώτερον ἀπὸ τὴν τοῦς άλλους συμμαθητὰς τῶν, καὶ ἔτσι δύνανται νὰ ἀφιερῶνουν περισσότερον χρόνον εἰς τὰς ὀργασίας πὸν τοὺς ἀρέσουν ἢ εἰς τὴν ψυχαγωγίαν τῶν. Εἰς ἀντιστάθμισμα αὐτῆς τῆς ἀλλαγῆς, οἱ καλοὶ μαθηταὶ ἔχουν τὴν ὕποχρέωσιν νὰ δίδουν ἰδιαίτερα μαθήματα εἰς τοὺς καθυστερημένους συμμαθητὰς τῶν.

Ἐπὶ πλέον, εἰς τὰς τελευταίας τάξεις τοῦ λυκείου 544, ἠλάττωσαν τὰς ὄρας τῶν μαθημάτων καὶ ἠῤῥησαν τὰς ὄρας τῶν πρακτικῶν ὀργασιῶν καὶ τῶν μικρῶν συγκεντρώσεων, ὅπου οἱ μαθηταὶ ἠμποροῦν νὰ θέτουν πολλὰ ἐρωτήματα εἰς τοὺς καθηγητὰς, νὰ κάνουν ἐκθέσεις κλπ. Αἱ νέαι αὐταὶ δραστηριότητες κατέστησαν δυναταὶ καὶ ἐπεξετάθησαν χάρις εἰς τὴν οικονομίαν χρόνου πὸν ἐπραγματοποιήθη μὲ τὴν κατάργησιν τῶν πολλῶν λεπτῶν τῆς ὄρας πὸν ἀφιέρωναν ἄλλοτε οἱ καθηγηταὶ δι' ἀπειλάς, συμβουλὰς καὶ «συζητήσεις» διὰ ζητήματα πειθαρχίας.

Τὸ πρακτικὸν ἀποτέλεσμα τῆς μεταρρυθμίσεως εἶναι ὅτι τώρα μένουν λιγώτεροι μαθηταὶ εἰς τὴν ἰδίαν τάξιν, καὶ ὅτι οἱ ἀπόφοιτοι τοῦ λυκείου 544 παρουσιάζουν καταπληκτικὸν ποσοστὸν ἐπιτυχιῶν εἰς τὰς εἰσαγωγικάς ἐξετάσεις τῶν πανεπιστημιακῶν σχολῶν. Ἀλλά, ὅπως γράφει ἡ «Κομμουνιστῶν» Πράβδα, πὸν περιγράφει αὐτὸ τὸ πείραμα, ἡ κατάργησις τῆς βαθμολογίας καὶ ἡ μεγαλύτερα εὐκαμψία εἰς τὰς μεθόδους διδασκαλίας πὸν ἐφημερίσθησαν, θὰ ἔχουν ἀκόμη σημαντικώτερας συνεπείας διὰ τοὺς μαθητὰς. Διότι τώρα οἱ μαθηταὶ αὐτοὶ ἐνδιαφέρονται πραγματικὰ διὰ τὰ μαθήματα τῶν, ἔχουν παύσει νὰ παπαγαλίζουν, νὰ συσσωρεύουν «μηχανικά» γνώσεις, ἔχουν ἀπαλλαγῆ ἀπὸ τὸν παιδικὸν ἐκείνων πὸν μελετοῦν γιὰ νὰ ἀποκτήσουν ἕνα μίνιμουμ

βαθμῶν, καὶ ἔχουν ἀποκτήσει μίαν νέαν συναίσθησιν τῶν εὐθυνῶν τῶν.

Πῶς ὅμως ἔφθασαν εἰς αὐτὸ τὸ μοσχόβιτικὸν λυκεῖον εἰς μίαν τόσον ριζικὴν μεταρρυθμίσιν εἰς τὰς παναρχαίας σχέσεις μαθητῶν - διδασκάλων, πὸν ἐβασίζοντο εἰς τὴν λατρείαν τοῦ βαθμοῦ; Ὁ ἄμεσος λόγος αὐτῆς τῆς μεταβολῆς δὲν ἦτο καὶ πολὺ ὕψηλός, ἀποκαλύπτει ἡ ἐφημερίς. Οἱ καθηγηταὶ τοῦ λυκείου ἀναζητήσαν ἕναν τρόπον νὰ καταπολεμήσουν τὴν συνήθειαν τῆς ἀντιγραφῆς. Ἐπειτα ἀπὸ πολλὰς συζητήσεις, κατέληξαν νὰ υἰοθετήσουν τὴν τολμηρὰν ἀρχὴν ὅτι διὰ νὰ καταργηθῆ ριζικῶς ἡ ἀντιγραφή, ἕνας μόνον τρόπος ὑπῆρχε: νὰ καταργηθῆ ὁ λόγος τῆς, δηλαδὴ ὁ βαθμῶς...

Ἀλλὰ πίσω ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἄμεσον λόγον, ὑπάρχουν καὶ άλλοι γενικώτεροι. Πράγματι, ἐὰν σήμερον ἀντιγράφουν εἰς τὰ σοβιετικὰ σχολεῖα περισσότεροὶ παρὰ εἰς τὸ παρελθόν, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ μαθηταὶ γνωρίζουν ὅτι εἰς τὰς συγχρόνους βιομηχανικάς κοινωνίας, πὸν βασίζονται εἰς τὴν «διπλωματοκρατίαν», ἡ ὀικονομικὴ ἐπιτυχία ἐκάστου ἐξαρτᾶται ὀλονέν καὶ περισσότερο ἀπὸ τὴν ἐπιτυχίαν εἰς τὸ σχολεῖον, δηλαδὴ ἀπὸ τοὺς βαθμοὺς. Ἐτσι, παρατηρεῖ ἡ ἐφημερίς, ἐὸ ὄγκος τῶν γνώσεων πὸν χρειάζονται μεγάλων ὄλων καὶ περισσότερο, καὶ τὰ προγράμματα διαρκῶς φορτώνονται, πρᾶγμα πὸν προκαλεῖ τὴν ὑπερκόπωσιν καὶ τὸ τραῦμα εἰς τὰς ἐξετάσεις.

Καὶ ἡ «Κομμουνιστῶν» Πράβδα ἐπάγει: «Τὸ σχολεῖον προσπαθεῖ νὰ γεμίσῃ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερο τὰ παιδικὰ κεφάλια. Ἀλλὰ δὲν πολυσχολεῖται νὰ μάθῃ εἰς τοὺς μαθητὰς νὰ σκέπτονται λογικά. Οἱ Σοβιετικοὶ ἐκπαιδευτικοὶ δὲν δείχνουν ὅτι θέλουν νὰ υἰοθετήσουν τὴν ἀντίληψιν τοῦ Μονταίν. Προτιμοῦν νὰ διαμορφώσουν κεφάλια «καλογεμισμένα». Τὸ πείραμα τοῦ λυκείου 544 δείχνει ἴσως τὸν δρόμον πὸν θὰ πρέπει νὰ ἀκολουθήσουν διὰ νὰ εἰσελθῶν εἰς τὸν ὀρθὸν δρόμον».

Τὸ πείραμα αὐτὸ εἶναι ἰδιαίτερος τολμηρὸν διὰ τὴν Σοβιετικὴν Ἐνωσιν. Διότι ἐκεῖ ἔως τώρα, ἡ ἀποδοτικότητα τῶν καθηγητῶν καὶ τῶν ἐπιμελητῶν εἰς τὰ σχολεῖα τῆς χώρας ἐκρίνοντο βάσει τῶν βαθμῶν τῶν μαθητῶν τῶν. Καὶ συχνὰ παρατηρεῖτο ἡ «προσθήκη» τῶν μαθητῶν, δηλαδὴ ἡ τάσις νὰ δίδονται εἰς τοὺς μαθητὰς μεγαλύτεροι βαθμοὶ ἀπὸ ὅσους ἤξιζαν, διὰ νὰ βγαίη ἀσπροπρόσωπον τὸ σχολεῖον καὶ νὰ προάγονται οἱ καθηγηταί. Ἐτσι, ἡ μεταρρυθμίσις τοῦ λυκείου 544 ἀφορᾷ ὄχι μόνον τοὺς μαθητὰς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἰδίους τοὺς καθηγητὰς.

Ἐκπαιδευτικὰ νέα ἀπὸ παντοῦ

♦ Τὰ ἑλληνικὰ γράμματα εἰς Γιουγκοσλαβίαν

Ὁ διακεκριμένος δημοσιογράφος κ. Ἐλευθ. Κοτσαρίδας, ὅστις συνῴδουσε πρὸ καιροῦ τὸν πρόεδρον τῆς κυβερνήσεως κ. Γ. Παπανδρέου κατὰ τὸ ταξιδίον του εἰς Βελιγράδιον, ἀναφέρει μεταξὺ τῶν ἐκεῖθεν ἐντυπώσεων του καὶ τὰ ἐξῆς:

«Ἡ τελευταία ἐπίσκεψις τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Γ. Παπανδρέου στὸ Βελιγράδι ἐπέτρεψε νὰ διαπιστωθῆ πόσο βαθεῖς ρίζες ἔχουν τὰ ἑλληνικὰ γράμματα στὴ γειτονικὴ καὶ φίλη χώρα, καὶ πόσο ἀναγνωρίζεται ἡ ἀποφασιστικὴ συμβολὴ τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ πνεύματος στὴ διαμόρφωσιν τοῦ ἀνθρώπινου πολιτισμοῦ.

Τὸ γεγονὸς ὅτι μία σοσιαλιστικὴ χώρα, ὅπως ἡ Γιουγκοσλαβία, πὸν προσανατολίζει τὴς δραστηριότητές της πρὸς τὴν ὀικονομικὴ κυρίως ἀνάπτυξιν καὶ τὴν τεχνοκρατικὴν διαπαιδαγώγησιν τῆς κοινωνίας της, διαθέτει δέκα καὶ πλέον ὄρες τῆ ὀδομάδα γιὰ τὴ διδασκαλίαν τῆς ἑλληνικῆς πνευματικῆς κληρονομίας στὰ πανεπιστήμια καὶ στὰ κλασικὰ λύκεια, ἐπιβεβαιώνει τὴν ἀνωτέρω διαπίστωσιν.

Ὁ ἴδιος ὁ στρατάρχης Τίτο, τοῦ ὀποίου ἡ περιπετειώδης καὶ ἱλιγγιώδης σταδιοδρομία δὲν τοῦ ἀφῆκε, δέβαια, περιθώρια χρόνου γιὰ νὰ ἐπιδοθῆ σὲ κλασικὰς σπουδὰς, τιμᾷ βαθύτατα τὴν πνευματικὴν δημιουργίαν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Ἴδου τί ἔγραψε καὶ ἐδημοσιεύθη στὴν «Πολίτικα» τῆς 27ης Δεκεμβρίου 1964 — στὸν καθηγητὴ καὶ γνωστότατον ἑλληνοιστὴ κ. Μίλος Τζούριτς — μὲ τὴν εὐκαιρίαν τοῦ ἐορτασμοῦ τῆς πεντηκοστῆς ἐπετείου τῆς ἐπιστημονικῆς του σταδιοδρομίας:

«Εἶναι γιὰ μένα ἐντελῶς ἰδιαίτερα εὐχαρίστησις πὸν μοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ σὰς ἀπευθύνω τὰ εὐκρινέστερα συγχαρητήρια μου γιὰ τὴν συμπλήρωσιν πενήτην χρόνων ἀπὸ τότε πὸν ἀρχίσατε τὸ δημιουργικὸν σας ἔργο. Οἱ ὀργασίες σας ἐπάνω στὴ λογοτεχνία, τὴ φιλοσοφία, τὴν παιδαγωγικὴν καὶ τὴς μεταφράσεις ἀρχαίων κειμένων ἀποτελοῦν πολὺτιμη συμβολὴ στὴ γιουγκοσλαβικὴ Παιδεία. Μὲ τὸ ἔργο σας βοηθήσατε νὰ τεθοῦν στὴ διάθεσιν τῶν Λαῶν μας ἡ σοφία καὶ ἡ λάμψις τῆς πνευματικῆς δημιουργίας τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Αὐτὸ συνέβαλε στὸ νὰ ἐξημερωθῆ καὶ ἐξευγενισθῆ τὸ δικὸν μας πνεῦμα χάρις εἰς τὸ ἑλληνικὸν κάλλος καὶ τὴν ἠθικὴν ἀντίληψιν τῆς ζωῆς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. Τὸ ὀδμητικὸν ὄραμα εἶναι ἡ πεμπτοσύνη τοῦ ἔργου σας ἀπέναντι τῆς Ζωῆς καὶ τῆς Ἐργασίας — πρᾶγμα πὸν ἔχει ἰδιαίτερον ἐντελῶς σημασίαν γιὰ τὸ πανεπιστημιακὸν παιδαγωγικὸν σας ἔργον...»

♦ Ὁ μορφωτικὸς ἀκόλουθος τῆς ἰταλικῆς πρεσβείας

Ὁ μορφωτικὸς ἀκόλουθος τῆς ἐν Ἀθήναις ἰταλικῆς πρεσβείας καθηγητῆς κ. Umberto Cianciolo ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ὀμοιοβάθμου του κ. Mario Montuori, τέως μορφωτικοῦ ἀκολουθοῦ τῆς ἰταλικῆς πρεσβείας Βηρυττοῦ καὶ διευθυντοῦ τοῦ ἐκεῖ ἰταλικοῦ Ἰνστιτούτου. Ὁ νέος μορφωτικὸς ἀκόλουθος καὶ διευθυντῆς τοῦ ἰταλικοῦ Ἰνστιτούτου Ἀθηνῶν ἔχει εἰς τὸ ἐνεργητικὸν του διάφορα ἔργα ἱστορικὰ καὶ φιλολογικά. Ὁ καθηγητῆς κ. Cianciolo μετὰ παρμονὴν δύο καὶ πλέον ἐτῶν, ἀνεχώρησεν ἐξ Ἑλλάδος διὰ νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἔδραν τοῦ καθηγητοῦ τῆς ἰταλικῆς Φιλολογίας καὶ Γραμμάτων εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Μάλτας.

♦ Τεράστια κονδύλια διὰ τὴν ἀμερικανικὴν ἐκπαίδευσιν

ΟΤΑΣΙΓΚΤΟΝ.— Ἡ ἀμερικανικὴ Γερουσία ἐνέκρινε τὸ προεδρικὸν νομοσχέδιον διὰ τὴν διάθεσιν 1.300.000.000 δολλαρίων πρὸς Ἰδρυσιν νέων σχολείων. Μὲ τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου αὐτοῦ, πὸν εἰσάγει εἰς τὴν ἀμερικανικὴν ἐκπαίδευσιν νέας ἀρχὰς, διότι μέχρι τοῦδε ἡ ἐκπαίδευσις ὑπῆγετο εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν πολιτειῶν, προβλέπεται ἡ Ἰδρυσις 400.000 νέων τάξεων καὶ ὁ διορισμὸς 800.000 νέων ἐκπαιδευτικῶν.

♦ Ἰδρύονται νέα σχολεῖα μὲ ραγδαίωτον ρυθμὸν

ΝΕΑ ΤΟΡΚΗ.— Νέα σχολεῖα μὲ ἀπίστευτα σχήματα καὶ μεγεθῆ ξεφυτρώνουν εἰς ὀλόκληρον τὴν Βόρειον Ἀμερικὴν. Μεγάλα κυκλικὰ σχολεῖα, μικρὰ στενωμακρά σχολεῖα, ἔξαγωνικὰ σχολεῖα, ἀκόμη καὶ σχολεῖα ἐπάνω εἰς στύλους. Ἀλλὰ ὄλα ἔχουν σχεδιασθῆ μὲ ἕνα κοινὸν σκοπὸν: νὰ δώσουν τὸ καλύτερον περιβάλλον διὰ τὴν μάθησιν καὶ νὰ φαίνονται καινούργια ἀκόμη καὶ μετὰ δεκαετίαν.

Εἰς τὸ Χάρλεμ, ἕνα πανύψηλον σχολεῖον κτίζεται χωρὶς παραύθηρα. Οἱ μαθηταὶ θὰ κάθονται εἰς αἰθούσας μὲ κλιματιστικὰς ἐγκαταστάσεις, ὅστε νὰ μὴ ἀντικρίζουν μίαν ἀπὸ τὰς χειρότερας συνοικίας τῆς Ἀμερικῆς.

♦ Πράξις βαρβαρότητος ἢ κατάργησις τῶν λατινικῶν καὶ ἑλληνικῶν

ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ.— «Εἶναι πρᾶξις βαρβαρότητος νὰ στερῆς ἀπὸ τὰ παῖδιά τὴν εὐκαιρίαν νὰ μελετήσουν τὰ ἑλληνικὰ ἢ τὰ λατινικὰ, ἐδήλωσεν ὁ σὲρ Μπαίηζιλ Μπλάκουελ, πρόεδρος τῆς Κλασσικῆς Ἐνώσεως.

Ὁ σὲρ Μπαίηζιλ προσέθεσεν ὅτι ἡ κατοχὴ μῆς κλασσικῆς γλώσσας δημιουργεῖ γνῶσιν καὶ κατανόησιν τῶν πνευματικῶν ριζῶν τοῦ πολιτισμοῦ μας πὸν δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῶν μὲ κανένα ἄλλον τρόπον.

♦ Ἡ ἐπαγγελματικὴ προοπτικὴ τῶν ἀμερικανῶν φοιτητῶν

ΑΓΙΟΣ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ.— Αἱ προοπτικαὶ ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως τῶν 1.600.000 φοιτητῶν, οἱ ὀποῖοι συνεπλήρωσαν ἐφέτος τὰς σπουδὰς τῶν εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, εἶναι λίαν καλαί. Τοῦτο προκύπτει ἀπὸ ἔρευναν διαταχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ Ἐργασίας κ. Οὐίλλαντ Οὐέρτς.

Κατὰ τὴν ἔρευναν αὐτὴν ἀπεδείχθη ὅτι ἡ μεγαλύτερα ζήτησις παρατηρεῖται εἰς τοὺς κλάδους τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς τεχνικῆς, συγκεκριμένως δὲ εἰς τὴν ἠλεκτρολογία, τὴν χημείαν, τὴν ἀρχιτεκτονικὴν, τὴν μηχανολογίαν, τὴν φυσικὴν καὶ τὰ μαθηματικά. Τὰ πορίσματα τῆς ἐρευνῆς τοῦ ὀπουργείου Ἐργασίας ὑπεβλήθησαν εἰς τὸν πρόεδρον Τζόνσον.

♦ Ἐνα γλωσσικὸν πείραμα εἰς τὸ ὑπερωκεάνειον «Ὀλυμπία»

ΝΕΑ ΤΟΡΚΗ.— Τὸ ἑλληνικὸν ὑπερωκεάνειον «Ὀλυμπία» ἤρχισεν ἕνα γλωσσικὸν πείραμα, τὸ ὀποῖον, κατὰ τὸν ἀναλαβόντα τὴν ἐκτέλεσιν του, ἐγγυᾶται νὰ διδάξῃ ἕνα βασικὸν λεξιλόγιον ἐκ 500 ἑβραϊκῶν λέξεων εἰς οἰονδήποτε ἐπιβάτην, κατὰ τὸ διάστημα τῶν δύο ἑβδομάδων τοῦ πλοῦ μεταξὺ Νέας Ὑόρκης καὶ Χάρτας.

Ὁ εἰσηγητῆς τῆς μεθόδου καθηγητῆς κ. Ἀαρὼν Κανιάλ, εἰς συνέντευξιν του ἐπὶ τοῦ ὑπερωκεανείου, ἐδήλωσεν ὅτι ἡ σειρά αὐτῆ τῶν ἑβραϊκῶν μαθημάτων τελεῖ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Παγκοσμίου Ἐβραϊκῆς Κοινότητος.

Δύο ὄρα γλωσσικῆς διδασκαλίας ἡμερησίως συμπληροῦνται δι' ἀναγνώσεων εἰκονογραφημένων ἐντύπων εἰς τὴν ἀγγλικὴν, καὶ προβολῆς κινηματογραφικῶν ταινιῶν. παρεχουσῶν ἱστορικὰς, πολιτιστικὰς καὶ γεωγραφικὰς πληροφορίας περὶ τοῦ Ἰσραήλ, ἐξήγησεν ὁ κ. Κανιάλ, σύμβουλος τοῦ Ἰσραηλινοῦ ὀπουργείου τῆς Παιδείας.

ἘΠροσπαθούμεν, εἶπε, νὰ ἐφοδιάσωμεν τὸν μέσον ἐπιβάτην τὸν ἐπισκεπτόμενον τὸ Ἰσραήλ, μὲ ἕνα λεξιλόγιον ἐκ πεντακοσίων βασικῶν λέξεων. Κατὰ τὸ ταξιδίον τῆς ἐπιστροφῆς, ὁ σπουδαστῆς ὀδτος δύναται, ἐὰν ἐπιθυμῆ, νὰ ἐκμάθῃ ἄλλας πεντακοσίας λέξεις, αἱ ὀποῖαι θὰ τοῦ ἐπιτρέπουν πλέον νὰ διαβάσῃ μίαν ἑβραϊκὴν ἐφημερίδα ἢ νὰ διεξαγάγῃ μίαν συνομιλίαν ἐφ' οἰουδήποτε θέματος». Δίσκοι γραμμοφώνου

και δίγλωσσα αγγλοεβραϊκά βιβλία, χρησιμοποιούνται επιβοηθητικώς κατά τὰ μαθήματα.

Έκπρόσωπος τῆς ἑλληνικῆς ἐφοπιστικῆς ἐταιρίας «Γκορκ Λάιν» εἶπεν ὅτι τὰ μαθήματα ταῦτα τῆς εβραϊκῆς γλώσσης αποτελοῦν ἐπέκτασιν παλαιότερου προγράμματος τῶν πλοίων τῆς ἐταιρίας, τὸ ὁποῖον προβλέπει τὴν παροχὴν εἰς τοὺς ἐπιβάτας ἐνδιαφεροσῶν πληροφοροῦν περὶ τῶν πολιτισμῶν καὶ τῆς γεωγραφίας τῆς Μεσογείου.

◆ Ὁ διαχωρισμὸς εἰς ἀκαδημαϊκὴν καὶ ἐπαγγελματικὴν κατεύθυνσιν

ΛΟΝΔΙΝΟΝ.— Ὁ λόρδος Σνόου, κοινοβουλευτικὸς ὑφυπουργὸς εἰς τὸ ὑπουργεῖον Τεχνολογίας εἰς τὴν Ἐργατικὴν Κυβέρνησιν, συνεχίζει τὸν ἀγῶνα τοῦ ὑπὲρ τοῦ «ἐκδημοκρατισμοῦ» τῆς ἐκπαίδευσως ἀπὸ τῆς αἰθούσης τῆς Βουλῆς τῶν Λόρδων, ἵψ' ὅταν τοῦ ἀπενεμήθη τίτλος εὐγενείας.

«Ὁδδεὶς λόγος ὑπάρχει, εἶπε, νὰ παραμένωμεν προσκεκολλημένοι εἰς τὸ βρεταννικὸν σύστημα τοῦ διαχωρισμοῦ τῶν παιδιῶν τῶν ἑνδεκα ἐτῶν εἰς ἀκαδημαϊκὴν καὶ ἐπαγγελματικὴν κατεύθυνσιν. Αἱ ἀσθητικαὶ ἐξετάσεις, ὅσας τῶν ὁποίων γίνεται ὁ διαχωρισμὸς τῶν παιδιῶν εἰς τὴν ἡλικίαν ταύτην, δημιουργοῦν ἕνα αἰσθημα ἀδικίας καὶ ἀντιστρατεύονται καὶ τὸν ἀνθρωπισμὸν καὶ τὴν λογικὴν».

◆ Ἡ γαλλικὴ γλῶσσα ὡς διεθνῆς

ΠΑΡΙΣΙΟΙ.— Ὁ Πρόεδρος Ντὲ Γκὼλ ὑπερασπίζεται τὰ δικαιώματα τῆς γαλλικῆς γλώσσης ὡς ὄργανον ἐπιστημονικῆς καὶ διπλωματικῆς συνεννόησως. Ἀφορμὴν εἰς τὴν σταυροφορίαν τοῦ ἔδωκε μία διαμαρτυρία τῆς παρισινῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν κατὰ τῆς ἐπικρατήσεως τῆς ἀγγλικῆς γλώσσης εἰς τὰ διεθνή συνέδρια. Ὁ στρατηγὸς διεβεβαίωσε τὴν γαλλικὴν Ἀκαδημίαν περὶ τῆς πλήρους συμπαράστασώς του εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς, καὶ συνέστησεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς δδηγίας του πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς Γαλλίας εἰς τὰ διεθνή συνέδρια, ὅπως τὰ χρησιμοποιούμενα εἰς αὐτὰ ἔγγραφα, πλὴν τῆς ἀγγλικῆς, συντάσσονται καὶ εἰς τὴν γαλλικὴν. Συναφῶς προστίθεται, ὅτι πρὸς τὴν ἀξίωσιν αὐτὴν συντάσσονται καὶ ἡ Ἑλλάς, ἡ Τουρκία καὶ αἱ τέως γαλλικαὶ ἀποικίαι τῆς Ἀφρικῆς πού, ἂν καὶ ἔγιναν ἤδη ἀνεξάρτητα Κράτη, διατηροῦν πάντοτε δεσμοὺς μὲ τὴν τέως Μητρόπολιν. Ὁ Πρόεδρος Ντὲ Γκὼλ φιλοδοξεῖ νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν γαλλικὴν εἰς περιορὴν διεθνῆς γλώσσης, ἐκ παραλλήλου τὴν ἀγγλικὴν, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀδύνατον νὰ τὴν ἐπιβάλῃ ἀπολύτως, ὅπως συνέβαινεν εἰς τὰ διεθνή συνέδρια τοῦ παρελθόντος.

◆ Ἡ ὀρθογραφικὴ ἀπλοποίησης εἰς Γαλλίαν

ΠΑΡΙΣΙΟΙ.— Εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ κ. Κριστιὰν Φουσέ, τοῦ Γάλλου ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας, ὑπάρχει ἕνας φάκελλος ἑκατὸν δεκατριῶν σελίδων, πὸν θὰ ἔκασμε νὰ ὀρθωθοῦν αἱ τριχες τῆς κεφαλῆς ἐνὸς καθηγητοῦ τῆς γαλλικῆς γλώσσης.

Ἐπάρχει τοῦλάχιστον ἕνα ὀρθογραφικὸν λάθος εἰς κάθε στίχον τοῦ κειμένου. Καὶ ὅμως τὸ περιεχόμενον τοῦ φακέλλου ἐργάφη ἀπὸ τριάντα περίπου καθηγητὰς Πανεπιστημίων, διευθυντὰς σχολείων κλπ. «Ὅλα τὰ λάθη πὸν εὐρίσκει κανεὶς εἰς τὸ κείμενον αὐτὸ ἔχουν γίνεαι ἐθελουσίως, διότι ἀποτελοῦν μέρος τοῦ σχεδίου τῆς ὀρθογραφικῆς μεταρρυθμίσεως, τὸ ὁποῖον ἔχει ὑποβληθῆ πρὸς μελέτην εἰς τὸν ὑπουργόν.

Ἐὰν τὸ σχέδιον γίνῃ ἀποδεκτόν, οἱ μαθηταὶ οἱ ὁποῖοι θὰ

ἔχουν ἡλικίαν 6 ἐτῶν, τὸ 1967 θὰ γράφουν τὴν γλῶσσαν τῶν ἀρχετὰ ἀπλοποιημένην.

Ἡ ἀπλοποίησις ἀφορᾷ τὰ διπλᾶ γράμματα, τὰς λέξεις πὸν προέρχονται ἐκ τῆς ἑλληνικῆς, τὸ ἄφωρον ε, τὰς συνθέτους λέξεις κλπ.

Τὰ τριάκοντα μέλη τῆς συγκροτηθείσης ἐπιτροπῆς διὰ τὴν μελέτην τοῦ ὅλου προβλήματος, ὑπολογίζουσι ὅτι θὰ εἶναι εἰς θέσιν «νὰ περιορίσουν τὰς δυσκολίας, αἱ ὁποῖαι φορτῶνουν χωρὶς λόγον τὴν μνήμην καὶ θέτουσι μάταια καὶ πολλὰκις παράλογα προβλήματα πρὸς λύσιν».

«Ἡ γαλλικὴ ὀρθογραφία, λέγει ὁ πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Μπελαί, εἶναι γεμάτη ἀνομαλίας, πρέπει ὅμως νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν ἀπλοποίησίν τῆς μὲ μεγάλην σύνεσιν. Ἐξ ἄλλου, δὲν πρόκειται νὰ τροποποιήσωμεν εἰμὴ μίαν λέξιν μόνον ἐπὶ δεκαπέντε. Ἐκεῖνο πὸν θέλωμεν εἶναι ἡ κοινὴ γνώμη νὰ ἐνδιαφεροθῆ διὰ τὸ πρόβλημα τῆς ὀρθογραφικῆς μεταρρυθμίσεως. Ἡ ἐπιτροπὴ τῆς ὁποίας προεδρεῖται εἶναι πρόθυμος νὰ δεχθῆ πᾶσαν πρότασιν καὶ πᾶσαν κριτικὴν».

Αἱ γνώμαι τῶν μαθητῶν τῶν σχολείων, ἀλλὰ καὶ τῶν γονέων τῶν, εἶναι διηρημένα ὡς πρὸς τὴν ὀρθότητα τοῦ μέτρου.

Ὁ δίσωμος ἀκαδημαϊκὸς Ἄντρέ Μωρουά εἶναι ὁ πρῶτος τῆς ἀνωτάτης πνευματικῆς ἡγεσίας τῆς Γαλλίας, ὁ ὁποῖος ἔξεφράσθη κατὰ τῆς μεταρρυθμίσεως.

Τὸ ὅλον θέμα ὅμως ἐνδίδεται εἰσέτι εἰς τὸ στάδιον τῆς μελέτης. Θὰ ἀπαιτηθοῦν δύο ἔως τρία ἔτη προπαρασκευαστικῆς ἐργασίας καὶ κατόπιν ἡ μεταρρυθμίσις θὰ εἰσαχθῆ πειραματικῶς εἰς τὰ σχολεῖα τῆς στοιχειώδους ἐκπαίδευσως. Μόνον κατὰ τὸ 1980 ὑπολογίζεται ὅτι αἱ ἐξετάσεις διὰ τὸ «μπακαλωρεά» θὰ δίδονται μὲ τὴν νέαν ὀρθογραφίαν.

Πολλοὶ Γάλλοι λέγουσι ὅτι δὲν ἀνησυχοῦν, διότι, ὅπως ἐπιπροσφορήθησαν, δὲν θὰ ζητηθῆ ἀπὸ κανένα μὴ μαθητὴν νὰ τροποποιήσῃ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον γράφει σήμερον τὰς γαλλικὰς λέξεις. Ἀλλ'ὡς θὰ τοὺς ζητηθῆ νὰ ἀνεγθοῦν τὴν νέαν ὀρθογραφίαν ἰῶν τέκνων τῶν. Καὶ εἶναι, λέγουσι, γεγονός, ὅτι ἀπὸ μακροῦ οἱ γονεῖς ἔχουν ἤδη ἐξοικειωθῆ εἰς τὸ νὰ δεικνύουν μεγάλην ἀνοχὴν ἔναντι τῶν τέκνων τῶν.

◆ Μαθήματα διὰ τοὺς τουρίστας τῆς Ἰταλίας

ΠΙΖΑ.— Τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Πίζας, μὲ συνεργασίαν τοῦ Ἀυτονόμου Ὄργανισμοῦ Riviera τῆς Versilia, ὀργανώνει τμήματα γλώσσης καὶ πολιτισμοῦ διὰ τοὺς ἐφετείνους ξένους ἐπισκέπτας τῆς Ἰταλίας, ἡλικίας ἄνω τῶν 17 ἐτῶν. Τὰ τμήματα αὐτὰ, τὰ ὁποῖα θὰ λειτουργήσουν ἀπὸ τῆς 14ης Ἰουλίου μέχρι τῆς 3ης Ἀγούστου καὶ ἀπὸ τῆς 6ης—26ης Ἀγούστου ἐ.ξ., θὰ ἐγκατασταθοῦν εἰς τὸ Viareggio, ἕνα θαναμάσιον τουριστικὸν κέντρον τῶν ἀκτῶν τοῦ Τυρηνικοῦ πελάγους καὶ ἐπὶ τῆς διεθνούς γραμμῆς Παρισίων—Ρώμης. Μοναδικὸς σκοπὸς τῶν τμημάτων αὐτῶν εἶναι νὰ δώσουν, εἰς μίαν σειρὰν πρακτικῶν μαθημάτων Ἰταλικῆς γλώσσης, καὶ εἰς ἕνα κύκλον διαλέξεων ἐπὶ θεμάτων ἀνωτέρου πολιτισμοῦ, μίαν πλήρη καὶ γενικὴν ἀποψιν τῆς σημερινῆς πνευματικῆς Ἰταλίας.

◆ Τὰ ἀγγλικά διατηροῦνται ὡς ἐπίσημος γλῶσσα εἰς Ἰνδίας

NEON ΔΕΛΧΙ.— Ἡ κυβέρνησις τῆς Ἰνδίας, κατόπιν σειρᾶς αἵματηρῶν διαδηλώσεων διὰ τὸ γλωσσικόν, ἀπεφάσισεν ὅπως ἡ ἀγγλικὴ γλῶσσα παραμείνῃ ἡ ἐπίσημος γλῶσσα τῆς Ἰνδίας, ἐφ' ὅσον χρόνον τὸ ἀπαιτοῦν τὰ κρατὶδια τῆς χώρας, τὰ ὁποῖα δὲν διμυλοῦν τὴν γλῶσσαν «χίντι».

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Μέλος
τῆς « Ἐθνικῆς Ἀμερικανικῆς Ἐνώσεως
διὰ τὴν Ἐκπαίδευσιν Ἑνῶν Σπουδαστῶν »

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ :

ΚΑΘ. JOHN D. LOGAN JR., M. A.

Διδάξας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Michigan, Η.Π.Α., τ. Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
εἰς τὴν ἔδραν Ἀμερικανικῆς Φιλολογίας

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ :

ΚΑΘ. ΘΕΟΔ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ Δρ Φ., Β. Α.

τ. Διευθυντῆς Μαρασλείου Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας
τ. Καθηγητῆς τοῦ Robert College

ΕΔΡΑ : ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 72 (ἔναντι Γ. Ν. ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ) — ΑΘΗΝΑΙ

Κεντρικαὶ Σχολαί :

IAS — ΣΧΟΛΗ Α' : ΦΕΙΔΙΟΥ 5γ. Τηλ. 620.180

IAS — ΣΧΟΛΗ Β' : ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 72. Τηλ. 626.347

IAS — ΣΧΟΛΗ Γ' : ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ καὶ ΧΑΡ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ 18. Τηλ. 621.276

IAS — ΣΧΟΛΗ Δ' : ΠΑΛΤΕΙΑ ΚΑΝΙΓΓΟΣ (ΤΖΩΡΤΖ 4). Τηλ. 614.492

150 ΤΜΗΜΑΤΑ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

Περιλαμβάνουν : Τάξεις Ἀρχαρίων — Προχωρημένων — **Lower — Proficiency.**

Τμήματα διὰ τὰ Πτυχία τῶν Πανεπιστημίων **Michigan** Η.Π.Α. καὶ **Cambridge** Ἀγγλίας.

Τμήματα Πρωῖνά — Ἀπογευματινά — Βραδυνά — Τρισεβδομαδιαῖα — Ἐντατικά.

Μονοτάξια Τμήματα (9 μηνῶν) — Διτάξια Τμήματα (18 μηνῶν).

Διὰ σπουδαστὰς ΠΑΣΗΣ ἡλικίας — Ἰδιαίτερα ΠΑΙΔΙΚΑ Τμήματα — Τμήματα Μαθητῶν Γυμνασίου.

30 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ εἰς συνοικίας Ἀθηνῶν · Πειραιῶς καὶ Ἐπαρχίας